

593

OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 27 kwietnia 2010 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 17, poz. 95) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 179, poz. 1750), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 1203, Nr 151, poz. 1596 i Nr 254, poz. 2533),
 - 2) ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135),
 - 3) ustawą z dnia 3 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz ustawy o uposażeniu żołnierzy niezawodowych (Dz. U. Nr 122, poz. 1025),
 - 4) ustawą z dnia 9 czerwca 2006 r. — Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 711),
 - 5) ustawą z dnia 22 września 2006 r. o zmianie ustawy — Prawo o ustroju sądów wojskowych oraz ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 191, poz. 1414),
 - 6) ustawą z dnia 18 października 2006 r. o zmianie i uchyleniu niektórych upoważnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz. U. Nr 220, poz. 1600),
 - 7) ustawą z dnia 18 października 2006 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 220, poz. 1602),
 - 8) ustawą z dnia 24 maja 2007 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 107, poz. 732),
 - 9) ustawą z dnia 24 sierpnia 2007 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 176, poz. 1242)
- ujętych w obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 lipca 2008 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 141, poz. 892),
- 10) ustawą z dnia 24 października 2008 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 206, poz. 1288),
 - 11) ustawą z dnia 24 października 2008 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 208, poz. 1308),
 - 12) ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. Nr 26, poz. 157),
 - 13) ustawą z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 79, poz. 669 i Nr 161, poz. 1278),
 - 14) ustawą z dnia 19 listopada 2009 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją wydatków budżetowych (Dz. U. Nr 219, poz. 1706),
 - 15) ustawą z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 28, poz. 143)
- oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 10 kwietnia 2010 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 157—168, 171, 173, 183, 185 i 188 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 179, poz. 1750), które stanowią:

„Art. 157. W ustawie z dnia 31 marca 1965 r. o wyższym szkolnictwie wojskowym (Dz. U. z 1992 r. Nr 10, poz. 40, z późn. zm.^{a)}) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21 uchyla się ust. 2;

2) w art. 24:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zwolnienie z wyższej szkoły wojskowej słuchacza będącego żołnierzem zawodowym następuje w przypadku zwolnienia z zawodowej służby wojskowej z przyczyn określonych w art. 111 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 179, poz. 1750).”

^{a)} Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 7, poz. 44, z 1997 r. Nr 96, poz. 590, Nr 107, poz. 688, Nr 115, poz. 741 i Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 141, poz. 1184.

b) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zwolnienia z zawodowej służby wojskowej z przyczyn określonych w art. 111 pkt 6 i 11—15 oraz art. 112 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych,”;

3) uchyla się art. 26.

Art. 158. W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 205, z późn. zm.^{b)}) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 58 w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) mężczyźni, począwszy od dnia 1 stycznia roku kalendarzowego, w którym kończą osiemnaście lat życia, do końca roku kalendarzowego, w którym kończą pięćdziesiąt lat, a posiadający stopień oficerski — sześćdziesiąt lat życia,

2) kobiety posiadające kwalifikacje przydatne do tej służby, począwszy od dnia 1 stycznia roku kalendarzowego, w którym kończą osiemnaście lat życia, do końca roku kalendarzowego, w którym kończą czterdzieści lat, a posiadające stopień oficerski — pięćdziesiąt lat życia.”;

2) w art. 59 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Żołnierzami w czynnej służbie wojskowej, w rozumieniu niniejszej ustawy, są osoby, które:”;

3) w art. 74:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Ze względu na posiadany stopień wojskowy żołnierze są szeregowymi, podoficerami lub oficerami.

2. Stopniami wojskowymi są następujące stopnie, z zastrzeżeniem ust. 2a:

1) szeregowych:

- a) szeregowy,
- b) starszy szeregowy;

2) podoficerów:

- a) kapral,
- b) starszy kapral,
- c) plutonowy,
- d) sierżant,

- e) starszy sierżant,
- f) młodszy chorąży,
- g) chorąży,

- h) starszy chorąży,
- i) starszy chorąży sztabowy;

3) oficerów:

- a) młodszych:
 - podporucznik,
 - porucznik,
 - kapitan,

b) starszych:

- major,
- podpułkownik,
- pułkownik,

c) generałów:

- generał brygady,
- generał dywizji,
- generał broni,
- generał.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W Marynarce Wojennej stopniami wojskowymi są odpowiednio stopnie:

1) szeregowych:

- a) marynarz,
- b) starszy marynarz;

2) podoficerów:

- a) mat,
- b) starszy mat,
- c) bosmanmat,
- d) bosman,
- e) starszy bosman,
- f) młodszy chorąży marynarki,
- g) chorąży marynarki,
- h) starszy chorąży marynarki,
- i) starszy chorąży sztabowy marynarki;

3) oficerów:

- a) młodszych:
 - podporucznik marynarki,
 - porucznik marynarki,
 - kapitan marynarki,

b) starszych:

- komandor podporucznik,
- komandor porucznik,
- komandor,

^{b)} Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 732, Nr 113, poz. 984 i 985, Nr 156, poz. 1301, Nr 166, poz. 1363, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679 i 1687 oraz z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874 i Nr 139, poz. 1326.

- c) admirałów:
 — kontradmirał,
 — wiceadmirał,
 — admirał floty,
 — admirał.”;
- 4) w art. 78:
 a) w ust. 1 uchyla się pkt 4,
 b) uchyla się ust. 2 i 4;
- 5) w art. 103:
 a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
 „3) dla oficerów — osiemnastu miesięcy.”,
 b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
 „2. Ćwiczenia wojskowe odbyte w stopniu szeregowego lub w stopniu podoficerskim zalicza się do łącznego czasu ćwiczeń wojskowych ustalonego dla oficerów.”.

Art. 159. W ustawie z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 693, z późn. zm.^{o)}) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie:
 „o uposażeniu żołnierzy niezawodowych”;
- 2) art. 1 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 1. Ustawa określa uposażenie i inne należności pieniężne żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową, nadterminową zasadniczą służbę wojskową, przeszkolenie wojskowe, ćwiczenia wojskowe i okresową służbę wojskową oraz pełniących służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.”;
- 3) w art. 2:
 a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
 „2. Inne należności pieniężne obejmują:
 1) nagrody i zapomogi;
 2) należności za podróże służbowe;
 3) należności w związku ze zwolnieniem z czynnej służby wojskowej;
 4) zasiłki pogrzebowe, odprawy pośmiertne, zwrot kosztów pogrzebu.”,
 b) uchyla się ust. 3—5;

4) w art. 3 uchyla się ust. 2;

5) w art. 4:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Żołnierzom mogą być przyznawane:

1) nagrody — w szczególności w związku z przejawianiem inicjatywy w służbie albo wykonywaniem zadań służbowych wymagających szczególnie dużego nakładu pracy, w tym poza określonym czasem służby, w skróconych terminach lub w warunkach szczególnie utrudnionych;

2) zapomogi — w przypadku zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci członka rodziny oraz innych przyczyn powodujących istotne pogorszenie warunków materialnych.”,

b) uchyla się ust. 1a,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki przyznawania żołnierzom nagród i zapomóg, uwzględniając okoliczności uzasadniające przyznanie żołnierzowi nagrody lub zapomogi, właściwość przełożonych oraz tryb postępowania w tych sprawach.”;

6) uchyla się art. 5;

7) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. 1. Żołnierzowi delegowanemu do wykonywania zadań służbowych poza stałym miejscem odbywania służby przysługują należności za podróże służbowe.

2. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, tryb przyznawania należności za podróże służbowe, z uwzględnieniem sposobu obliczania czasu podróży służbowej oraz rodzaju należności i sposobu ustalania ich wysokości oraz terminów i trybu wypłaty tych należności.”;

8) w art. 8:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 3,

b) uchyla się ust. 2;

^{o)} Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 166, poz. 1363 i Nr 200, poz. 1679 oraz z 2003 r. Nr 166, poz. 1609.

9) w art. 9:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, organami wojskowymi właściwymi w sprawach określonych w przepisach ustawy są dowódcy jednostek wojskowych zajmujący stanowisko służbowe dowódcy batalionu (równorzędne) lub wyższe w stosunku do wszystkich żołnierzy odbywających służbę w podległej jednostce wojskowej.”,

b) po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Stanowiskami służbowymi równorzędnymi stanowisku dowódcy batalionu, o którym mowa w ust. 5, są stanowiska:

- 1) dowódcy dywizjonu lub eskadry;
- 2) dowódcy okrętu II rangi;
- 3) inne stanowiska służbowe dowódców jednostek wojskowych, jeżeli stanowiska te zostały zaszerogowane do stopnia etatowego co najmniej majora (komandora podporucznika).”;

10) uchyla się rozdział 2;

11) tytuł rozdziału 3 otrzymuje brzmienie:

„Uposażenie i inne należności pieniężne”;

12) w art. 27:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Żołnierzowi odbywającemu okresową służbę wojskową przysługują:

- 1) uposażenie zasadnicze,
- 2) dodatki do uposażenia zasadniczego,
- 3) ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy,
- 4) zasiłek pogrzebowy,
- 5) odprawa pośmiertna,
- 6) pokrycie kosztów pogrzebu ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej

— w wysokości i na zasadach określonych jak dla żołnierzy zawodowych w przepisach ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 179, poz. 1750).”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Żołnierzowi służby okresowej zwolnionemu z czynnej służby wojskowej niespełniającemu warunków do nabycia prawa do emerytury wojskowej lub wojskowej renty inwalidzkiej, od jego uposażenia wypłaconego po dniu 31 grudnia 1998 r. do dnia zwolnienia ze służby, od którego nie odprowadzono składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, przekazuje się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składki za ten okres przewidziane w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.^{d)}) na zasadach określonych w art. 6a ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zapotrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 108, z późn. zm.^{e)}).”;

13) uchyla się art. 28;

14) w art. 30:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Żołnierzom, o których mowa w ust. 1, mogą być przyznane do uposażenia dodatek funkcyjny i dodatki uzasadnione szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej.”,

b) uchyla się ust. 3 i 4;

15) w art. 31 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Żołnierzom, o których mowa w ust. 1, wyznaczonym na stanowiska służbowe przewidziane w etatach dla żołnierzy zawodowych dowódca jednostki wojskowej przyznaje dodatek funkcyjny w wysokości do 15 % uposażenia zasadniczego przysługującego żołnierzowi według stopnia wojskowego.”;

^{d)} Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 39, poz. 459, Nr 72, poz. 748, Nr 100, poz. 1080, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 130, poz. 1452 i Nr 154, poz. 1792, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676, Nr 155, poz. 1287, Nr 169, poz. 1387, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 56, poz. 498, Nr 65, poz. 595, Nr 135, poz. 1268, Nr 149, poz. 1450, Nr 166, poz. 1609, Nr 149, poz. 1450 i Nr 170, poz. 1651.

^{e)} Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676 oraz z 2003 r. Nr 56, poz. 498, Nr 166, poz. 1609 i Nr 179, poz. 1750.

16) w art. 33:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Członkom rodziny zmarłego żołnierza przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości jednomiesięcznego uposażenia, a jeżeli śmierć nastąpiła wskutek wypadku pozostającego w związku ze służbą wojskową — w wysokości trzymiesięcznego uposażenia.”,

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Do obliczenia wysokości odprawy, o której mowa w ust. 2, przyjmuje się najniższą stawkę uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego w odpowiednim stopniu wojskowym obowiązującego w dniu śmierci żołnierza. Do obliczenia wysokości odprawy dla żołnierzy posiadających stopień wojskowy szeregowego (marynarza) przyjmuje się uposażenie przewidziane dla stopnia wojskowego starszego szeregowego (starszego marynarza).

5. Odprawę i ekwiwalent, o których mowa w ust. 2 i 3, wypłaca się małżonkowi, dzieciom, rodzicom lub rodzeństwu zmarłego żołnierza.”;

17) uchyla się art. 35;

18) art. 36 i 37 otrzymują brzmienie:

„Art. 36. W okresie choroby, urlopu i zwolnienia od zajęć służbowych żołnierz zachowuje prawo do pobieranego ostatnio uposażenia i innych należności pieniężnych, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na wysokość uposażenia zasadniczego lub na prawo do dodatków i innych należności pieniężnych.

Art. 37. 1. Żołnierzowi, który został zawieszony w czynnościach służbowych albo tymczasowo aresztowany, zawieszają się od najbliższego terminu płatności wypłatę połowy uposażenia zasadniczego oraz wypłatę dodatków o charakterze stałym.

2. W razie umorzenia postępowania karnego lub dyscyplinarnego albo uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu żołnierz otrzymuje zawieszoną część uposażenia wraz

z odsetkami ustawowymi od dnia, w którym uposażenie stało się wymagalne, choćby umorzenie lub uniewinnienie nastąpiło po zwolnieniu żołnierza z czynnej służby wojskowej.”;

19) art. 40—43 otrzymują brzmienie:

„Art. 40. 1. Z uposażenia żołnierza odbywającego okresową służbę wojskową mogą być dokonywane potrącenia w granicach i na zasadach określonych w przepisach szczególnych stosowanych do wynagrodzeń za pracę, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 oraz art. 43.

2. Przez uposażenie, o którym mowa w ust. 1, należy rozumieć uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia zasadniczego wymienione w art. 27 ust. 1 pkt 1 i 2, ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wymieniony w art. 27 ust. 1 pkt 3, i odprawę, o której mowa w art. 27 ust. 2.

3. Odprawa z tytułu zwolnienia z okresowej służby wojskowej, o której mowa w art. 27 ust. 2, podlega egzekucji wyłącznie na zaspokojenie zaległych świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z ust. 1.

Art. 41. 1. Z uposażenia żołnierza odbywającego nadterminową zasadniczą służbę wojskową mogą być dokonywane potrącenia w granicach i na zasadach określonych w przepisach szczególnych stosowanych do wynagrodzeń za pracę, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 oraz art. 43.

2. Przez uposażenie, o którym mowa w ust. 1, należy rozumieć uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia zasadniczego, wymienione w art. 30, odprawę, o której mowa w art. 32 ust. 2, i ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wymieniony w art. 32a.

3. Odprawa z tytułu zwolnienia z nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, o której mowa w art. 32 ust. 2, podlega egzekucji wyłącznie na zaspokojenie zaległych świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z ust. 1.

Art. 42. 1. Z uposażenia żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową, ćwiczenia wojskowe lub przeszkolenie wojskowe albo pełniących służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny mogą być dokonywane potrącenia tylko na zaspokojenie roszczeń z tytułu szkody wyrządzonej jednostce wojskowej i kary pieniężne orzeczone w postępowaniu dyscyplinarnym, z tym że łączna wysokość potrąceń nie może przekroczyć 50 % miesięcznego uposażenia.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do odpraw, o których mowa w art. 32 ust. 1, 3 i 4.

Art. 43. Przepisów art. 40–42 nie stosuje się do zaliczek pobranych przez żołnierza do rozliczenia, które potrąca się z uposażenia i innych należności pieniężnych w pełnej wysokości, niezależnie od potrąceń dokonywanych z innych tytułów.”;

20) uchyla się art. 44;

21) w art. 45 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

1) terminy płatności uposażenia i innych należności pieniężnych z uwzględnieniem, że wypłata uposażenia będzie dokonywana miesięcznie z góry;

2) szczegółowe warunki i tryb pokrywania przez wojsko kosztów pogrzebu żołnierzy; w szczególności z uwzględnieniem organów wojskowych właściwych w tych sprawach oraz maksymalnych wysokości kosztów pogrzebu żołnierza organizowanego na koszt wojska.”;

22) uchyla się art. 48.

Art. 160. W ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 108 i Nr 74, poz. 676 oraz z 2003 r. Nr 56, poz. 498 i Nr 166, poz. 1609) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) uposażenie — uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym i miesięczną równowartością dodatkowego uposażenia rocznego, należnych żołnierzowi zawodowemu stosownie do przepisów ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 179, poz. 1750),”;

2) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. 1. Jeżeli żołnierz zwolniony z czynnej służby nie spełnia warunków do nabycia prawa do emerytury wojskowej lub wojskowej renty inwalidzkiej, od uposażenia wypłaconego żołnierzowi po dniu 31 grudnia 1998 r. do dnia zwolnienia ze służby, od którego nie odprowadzono składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przekazuje się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składki za ten okres przewidziane w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.^{f)}).

2. Przez uposażenie stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, o którym mowa w ust. 1, rozumie się:

1) kwotę najniższego wynagrodzenia ustalaną na podstawie odrębnych przepisów — za okres służby wojskowej

^{f)} Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 39, poz. 459, Nr 72, poz. 748, Nr 100, poz. 1080, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 130, poz. 1452 i Nr 154, poz. 1792, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676, Nr 155, poz. 1287, Nr 169, poz. 1387, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 56, poz. 498, Nr 65, poz. 595, Nr 135, poz. 1268, Nr 149, poz. 1450, Nr 166, poz. 1609 i Nr 170, poz. 1651.

- w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego przed dniem 1 stycznia 2003 r.,
- 2) kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w grudniu roku poprzedniego, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów — za okres służby wojskowej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego po dniu 31 grudnia 2002 r.,
 - 3) uposażenie stanowiące podstawę wymiaru składek na podstawie art. 18 ustawy, o której mowa w ust. 1 — za pozostałe okresy służby.
3. Składki, o których mowa w ust. 1, przekazuje się również w przypadku, gdy żołnierz spełnia jedynie warunki do nabycia prawa do wojskowej renty inwalidzkiej. Przekazanie składek następuje na wniosek żołnierza.
 4. Składki podlegają waloryzacji wskaźnikiem waloryzacji składek określonym na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118, z późn. zm.⁹⁾).
 5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 19 ust. 1 oraz art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, o której mowa w ust. 1.
 6. Przepisy ust. 1—5 stosuje się również do żołnierza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., jeżeli po zwolnieniu ze służby, pomimo spełnienia warunków do nabycia prawa do emerytury wojskowej, zgłosił wniosek o przyznanie emerytury z tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym.
7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, kwotę należnych, zwaloryzowanych składek przekazuje się niezwłocznie na podstawie zawiadomienia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych o nabyciu przez żołnierza prawa do emerytury przewidzianej w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
 8. Kwota należnych, zwaloryzowanych składek stanowi przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
 9. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, tryb i terminy przekazywania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek, o których mowa w ust. 1, 3, 4 i 7, oraz jednostki do tego właściwe, mając na uwadze konieczność zapewnienia prawidłowego, niezwłocznego wykonywania czynności związanych z przekazywaniem tych składek.
 10. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, tryb i terminy przekazywania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek, o których mowa w ust. 1, 3, 4 i 7, za żołnierzy zawodowych pełniących służbę w jednostkach podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz jednostki do tego właściwe, mając na uwadze konieczność zapewnienia prawidłowego i niezwłocznego wykonywania czynności związanych z przekazywaniem tych składek.”.

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 70, poz. 774, Nr 72, poz. 801 i 802 i Nr 106, poz. 1215, z 2000 r. Nr 2, poz. 26, Nr 9, poz. 118, Nr 19, poz. 238, Nr 56, poz. 678 i Nr 84, poz. 948, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 85, poz. 924, Nr 89, poz. 968, Nr 111, poz. 1194 i Nr 154, poz. 1792, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679, Nr 240, poz. 2054 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 56, poz. 498, Nr 135, poz. 1268 i Nr 166, poz. 1609.

Art. 161. (uchylony).^{h)}

Art. 162. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.ⁱ⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 324 w § 1 uchyla się pkt 1;
- 2) uchyla się art. 325;
- 3) art. 328 otrzymuje brzmienie:

„Art. 328. Sąd może orzec degradację tylko wobec osoby, która w chwili popełnienia czynu zabronionego była żołnierzem, chociażby przestała nim być w chwili orzekania.”;

- 4) art. 332 otrzymuje brzmienie:

„Art. 332. § 1. W razie orzeczenia za zbiegające się przestępstwa pozbawienia praw publicznych i degradacji lub wydalenia z zawodowej służby wojskowej sąd orzeka tylko pozbawienie praw publicznych.

§ 2. W razie orzeczenia za zbiegające się przestępstwa degradacji oraz wydalenia z zawodowej służby wojskowej sąd orzeka tylko degradację.”;

- 5) w art. 338 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Przepisów § 1 i 2 nie stosuje się do żołnierzy zawodowych, okresowej służby wojskowej oraz nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, a także do oficerów i podoficerów rezerwy odbywających ćwiczenia wojskowe.”.

Art. 163. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.^{j)}) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 233 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) oficerów,”;

^{h)} Przez art. 15 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 1203), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2004 r.

ⁱ⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 oraz z 2003 r. Nr 111, poz. 1061 i Nr 121, poz. 1142.

^{j)} Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1318, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 111, poz. 1194 i Nr 151, poz. 1686, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 121, poz. 1033 i Nr 200, poz. 1679 oraz z 2003 r. Nr 111, poz. 1061 i Nr 142, poz. 1380.

- 2) art. 237 otrzymuje brzmienie:

„Art. 237. W razie orzeczenia wobec żołnierza wydalenia z zawodowej służby wojskowej lub degradacji sąd zarządza wykonanie orzeczonego środka przez właściwego dowódcę oraz zawiadamia o treści orzeczenia odpowiedni w sprawach kadrowych organ wojskowy.”.

Art. 164. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 370 i Nr 240, poz. 2052) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 7 w ust. 1 uchyla się pkt 6;
- 2) w art. 8 uchyla się ust. 6;
- 3) w art. 22 w ust. 1 uchyla się pkt 7 i 8;
- 4) uchyla się art. 27;
- 5) w art. 59 w ust. 2:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wymienioną w pkt 9 — przełożony dyscyplinarny zajmujący stanowisko służbowe nie niższe niż dowódca jednostki wojskowej,”,

b) uchyla się pkt 4;

- 6) w art. 65 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) żołnierzy zasadniczej służby wojskowej, studentów i absolwentów szkół wyższych odbywających przeszkolenie wojskowe, żołnierzy rezerwy odbywających ćwiczenia wojskowe i okresową służbę wojskową oraz żołnierzy nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, a także kandydatów na żołnierzy zawodowych oraz szeregowych zawodowych i podoficerów zawodowych — odpowiednio podoficer zawodowy lub oficer zawodowy,”;

- 7) w art. 88 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Karę dyscyplinarną, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 1, 2 i 9, uważa się za wykonaną z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia.”;

- 8) w art. 99 w ust. 1 uchyla się pkt 2.

Art. 165. W ustawie z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255, z późn. zm.^{k)}) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

^{k)} Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 19, poz. 239, z 2001 r. Nr 85, poz. 924, Nr 100, poz. 1080 i Nr 154, poz. 1784 i 1799, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 152, poz. 1267, Nr 213, poz. 1802 i Nr 214, poz. 1805 oraz z 2003 r. Nr 149, poz. 1454 i Nr 166, poz. 1609.

- „2) pracownicy — rozumie się osoby zatrudnione w jednostkach, o których mowa w pkt 1, oraz żołnierzy zawodowych, żołnierzy odbywających nadterminową zasadniczą służbę wojskową, żołnierzy odbywających okresową służbę wojskową, funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej — z wyjątkiem pełniących służbę kandydacką — oraz funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Więziennej i Służby Celnej,
- 3) wynagrodzenia — rozumie się wynagrodzenia i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy osób zatrudnionych w jednostkach, o których mowa w pkt 1, oraz uposażenia, nagrody roczne i uznaniowe oraz dodatkowe uposażenia roczne, a także zapomogi przysługujące na podstawie odrębnych ustaw żołnierzom i funkcjonariuszom, o których mowa w pkt 2,”;
- 2) w art. 5 w pkt 1 lit. c otrzymuje brzmienie:
- „c) żołnierze zawodowi i funkcjonariusze, o których mowa w art. 2 pkt 2,”;
- 3) po art. 29e dodaje się art. 29f w brzmieniu:
- „Art. 29f. Przez żołnierzy zawodowych, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. c), rozumie się również żołnierzy odbywających nadterminową zasadniczą służbę wojskową, którzy rozpoczęli odbywanie tej służby przed dniem 1 lipca 2004 r.”.
- Art. 166. W ustawie z dnia 25 maja 2001 r. o odpowiedzialności majątkowej żołnierzy (Dz. U. Nr 89, poz. 967) w art. 2 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1) żołnierzowi — należy przez to rozumieć żołnierza w czynnej służbie wojskowej, o którym mowa w ustawie z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 179, poz. 1750) i w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 205, Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 732, Nr 113, poz. 984 i 985, Nr 156, poz. 1301, Nr 166, poz. 1363, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679 i 1687 oraz z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 139, poz. 1326 i Nr 179, poz. 1750);
- 2) uposażeniu przysługującym żołnierzowi — należy przez to rozumieć uposażenie zasadnicze, wraz z dodatkami o charakterze stałym, należne żołnierzowi w dniu wyrządzenia szkody, o którym mowa odpowiednio w ustawie z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych i w ustawie z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy niezawodowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 693, Nr 153, poz. 1271, Nr 166, poz. 1363 i Nr 200, poz. 1679 oraz z 2003 r. Nr 166, poz. 1609 i Nr 179, poz. 1750),”.
- Art. 167. W ustawie z dnia 11 kwietnia 2003 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową (Dz. U. Nr 83, poz. 760) w art. 2 w ust. 2 uchyla się pkt 1.
- Art. 168. W ustawie z dnia 9 lipca 2003 r. o Wojskowych Służbach Informacyjnych (Dz. U. Nr 139, poz. 1326) w art. 8 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Minister Obrony Narodowej wyznacza Szefa WSI i jego zastępców spośród żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową na podstawie kontraktu na pełnienie służby stałej.”.
- „Art. 171. Żołnierze zawodowi, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy wchodzi w skład organów spółek, innych przedsiębiorców oraz fundacji, uczestniczą w pracach tych organów na zasadach obowiązujących przed dniem 30 czerwca 2004 r., nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2004 r.”.
- „Art. 173. Żołnierz zawodowy pełniący zawodową służbę wojskową w okresie próbnym może oświadczyć na piśmie, najpóźniej w terminie do dnia 31 lipca 2004 r., o zamiarze rozwiązania stosunku służbowego. W takim przypadku z dniem upływu okresu próbnego żołnierza zawodowego zwalnia się z zawodowej służby wojskowej.”.
- „Art. 183. Żołnierze zwolnieni z zawodowej służby wojskowej przed dniem 1 lipca 2004 r., którym na podstawie ustawy, o której mowa w art. 189, przysługiwało prawo do pomocy w zakresie przekwalifikowania, doradztwa zawodowego lub pośrednictwa pracy realizowanego przez wyspecjalizowane organy, korzystają z pomocy określonej w art. 120 w okresie do dnia 31 grudnia 2005 r.”.
- „Art. 185. Żołnierzom pełniącym zawodową służbę wojskową oraz żołnierzom odbywającym nadterminową zasadniczą służbę wojskową w 2004 r. wypłaca się, ze środków przeznaczonych na uposaże-

nia, nagrodę roczną w wysokości, na warunkach i w trybie określonych w rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 20 lipca 2000 r. w sprawie nagród rocznych, nagród pieniężnych w formie wyróżnienia oraz zapomóg dla żołnierzy (Dz. U. Nr 65, poz. 770 oraz z 2002 r. Nr 134, poz. 1131)."

„Art. 188. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 1997 r. Nr 10, poz. 55, Nr 106, poz. 678, Nr 107, poz. 688, Nr 117, poz. 753, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 162, poz. 1117, z 1999 r. Nr 1, poz. 7, z 2001 r. Nr 85, poz. 925 i Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 141, poz. 1184, Nr 200, poz. 1687 i Nr 240, poz. 2052 oraz z 2003 r. Nr 45, poz. 391) oraz ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 693, Nr 153, poz. 1271, Nr 166, poz. 1363 i Nr 200, poz. 1679 oraz z 2003 r. Nr 166, poz. 1609), które w niniejszej ustawie zostały uchylone lub zmienione, pozostają w mocy do czasu zastąpienia ich przepisami wydanymi na podstawie niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż do dnia 30 czerwca 2005 r.”;

2) art. 30 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 1203, Nr 151, poz. 1596 i Nr 254, poz. 2533), który stanowi:

„Art. 30. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2004 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 6, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 7, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.”;

3) art. 252 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135), który stanowi:

„Art. 252. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 2004 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 201, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.;
- 2) art. 239 ust. 1 i 2, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia ustawy.”;

4) art. 3 i 4 ustawy z dnia 3 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz ustawy o uposażeniu żołnierzy niezawodowych (Dz. U. Nr 122, poz. 1025), które stanowią:

„Art. 3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 84 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, oraz art. 4 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 2, zachowują moc do czasu wejścia w życie nowych

przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 84 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, oraz art. 4 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

5) art. 80 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. — Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 711), który stanowi:

„Art. 80. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 5—56, oraz art. 77 i art. 78, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2006 r.”;

6) art. 4 ustawy z dnia 22 września 2006 r. o zmianie ustawy — Prawo o ustroju sądów wojskowych oraz ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 191, poz. 1414), który stanowi:

„Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

7) art. 44 i 45 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o zmianie i uchyleniu niektórych upoważnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz. U. Nr 220, poz. 1600), które stanowią:

„Art. 44. Dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane na podstawie art. 10 ust. 5, art. 14 ust. 5 i art. 20 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, art. 17 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 3, art. 28 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 8, art. 1 ust. 2 i art. 3 ustawy zmienianej w art. 13, art. 8 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 14, art. 9 ust. 2, art. 19 ust. 4, art. 21a ust. 4 i art. 21b ust. 4 ustawy zmienianej w art. 15, art. 16 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 18, art. 28 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 20, art. 8 ustawy zmienianej w art. 26, art. 21 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 32, art. 54 ustawy zmienianej w art. 35, art. 119 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 36, art. 32, art. 42 ust. 4 i art. 100 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 40 oraz art. 10 ust. 5 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 41, zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 10 ust. 5, art. 14 ust. 7 i art. 20 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, art. 17 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 3, art. 28a ustawy zmienianej w art. 8, art. 1 ust. 3 i art. 3 ustawy zmienianej w art. 13, art. 8 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 14, art. 9 ust. 2, art. 19 ust. 4, art. 21a ust. 4 i art. 21b ust. 4 ustawy zmienianej w art. 15, art. 16 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 18, art. 27 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 20, art. 8 ustawy zmienianej w art. 26, art. 21 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 32, art. 54 ustawy zmienianej w art. 35, art. 119 ust. 2 ustawy zmienia-

nej w art. 36, art. 32, art. 42 ust. 4 i art. 100 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 40 oraz art. 10 ust. 5 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 41, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 45. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”;

8) art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 220, poz. 1602), który stanowi:

„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

9) art. 7 ustawy z dnia 24 maja 2007 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 107, poz. 732), który stanowi:

„Art. 7. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

1) art. 4, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.;

2) art. 1 pkt 2 w zakresie art. 13b ust. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w art. 1, oraz art. 2 i art. 5, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2008 r.”;

10) art. 10—15 ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 176, poz. 1242), które stanowią:

„Art. 10. Sprawy wszczęte, lecz niezakończone ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, prowadzi się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 11. Do spraw dotyczących kosztów nauki kandydatów na żołnierzy zawodowych i żołnierzy zawodowych, w przypadku gdy pobierali naukę przed dniem wejścia w życie ustawy, a zwolnienie ze służby nastąpiło po dniu wejścia w życie ustawy, do obowiązku zwrotu równowartości kosztów poniesionych przez wojsko na jego utrzymanie i naukę stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 12. 1. Ustalona, w dniu wejścia w życie ustawy, dla żołnierzy zawodowych dwunastomiesięczna kadencja na stanowiskach służbowych staje się z mocy prawa osiemnastomiesięczną kadencją na tych stanowiskach służbowych.

2. Decyzje o wyznaczeniu na stanowiska służbowe, wydane przez organy wymienione w art. 44 ust. 1 i 2 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc.

3. W odniesieniu do żołnierzy zawodowych, o których mowa w ust. 1, nie wydaje się decyzji o wyznaczeniu na zajmowane obecnie stanowiska służbowe

i nie dokonuje się zmian w obecnych dokumentach etatowych jednostki wojskowej (komórki organizacyjnej) oraz kartach opisu stanowisk służbowych.

Art. 13. 1. Żołnierze zawodowi urodzeni przed dniem 1 sierpnia 1972 r., zajmujący stanowiska służbowe, o których mowa w art. 4 pkt 54 ustawy, o której mowa w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają obowiązek złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 9, w terminie miesiąca od dnia doręczenia powiadomienia, o którym mowa w ust. 2.

2. Minister Obrony Narodowej, w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, powiadomi żołnierza zawodowego o obowiązku przedłożenia mu oświadczenia lustracyjnego oraz poinformuje o skutku niedopełnienia tego obowiązku.

3. W przypadku niezłożenia w terminie oświadczenia lustracyjnego przez żołnierza zawodowego zobowiązanego do jego złożenia na podstawie ust. 1, zwalnia się go z zawodowej służby wojskowej z mocy prawa.

4. Żołnierzowi zawodowemu, o którym mowa w ust. 3, przysługują należności pieniężne, o których mowa w art. 94 ust. 1—3 i art. 95 ustawy, o której mowa w art. 1, art. 96 ust. 1 i 3—7 oraz art. 97 i 103 ustawy, o której mowa w art. 1, stosuje się.

Art. 14. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 4 ust. 4, art. 22 ust. 9, art. 46 ust. 1, art. 55 ust. 1, art. 56 ust. 5, art. 60 ust. 5, art. 91 ust. 4, art. 120 ust. 4, art. 137 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych na podstawie art. 4 ust. 4, art. 22 ust. 9, art. 46 ust. 1, art. 55 ust. 1, art. 56 ust. 5, art. 60 ust. 5, art. 91 ust. 4, art. 120 ust. 4, art. 137 ust. 1 ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 26 ust. 10 ustawy, o której mowa w ust. 1, zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych na podstawie art. 26 ust. 14 ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy.

Art. 15. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 3 lit. a tiret drugie i trzecie, pkt 15, pkt 24—26, pkt 70—72, art. 7, art. 8 i art. 14 ust. 2, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 11) art. 4 ustawy z dnia 24 października 2008 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 206, poz. 1288), który stanowi:
- „Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 12) art. 8, art. 9 ust. 1 i art. 10 ustawy z dnia 24 października 2008 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 208, poz. 1308), które stanowią:
- „Art. 8. Sprawy wszczęte i niezakończone ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzi się na podstawie przepisów w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”
- Art. 9. „1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:
- 1) art. 120 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1,
 - 2) art. 4 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 4
- zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”
- „Art. 10. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 27 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 5 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.”;
- 13) art. 70 ust. 7 i art. 75 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. Nr 26, poz. 157), które stanowią:
- Art. 70. „7. Przepisy art. 94 ust. 10 ustawy, o której mowa w art. 57 oraz przepisy art. 23, 25 ust. 1 i 1a, art. 34 ust. 4, art. 37 ust. 5, art. 45 ust. 4, art. 47 ust. 3 i art. 85 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 62, w brzmieniu określonym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się wobec wojskowych aplikantów prokuratorskich do czasu zakończenia przez nich aplikacji prokuratorskiej.”
- „Art. 75. Ustawa wchodzi w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów: art. 57, 58, 60 pkt 1–5 i 19, art. 65 ust. 1 i 3–7, art. 66 ust. 1 i 2, art. 67 ust. 1 i 3, które wchodzi w życie z dniem 5 maja 2009 r.”;
- 14) art. 4–10 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 79, poz. 669 i Nr 161, poz. 1278), które stanowią:
- „Art. 4. 1. Podoficerowie i szeregowi odbywający w dniu 31 grudnia 2009 r. nadterminowo zasadniczą służbę wojskową, spełniający wymagania określone w ustawie zmienianej w art. 1 do powołania do zawodowej służby wojskowej w korpusie podoficerów zawodowych albo w korpusie szeregowych zawodowych, stają się z dniem 1 stycznia 2010 r. żołnierzami zawodowymi pełniącymi czynną służbę wojskową jako służbę kontraktową, odpowiednio w korpusie podoficerów zawodowych, albo w korpusie szeregowych zawodowych, pod warunkiem zawarcia kontraktu, o którym mowa w ust. 2.
2. Kontrakt na pełnienie służby kontraktowej z żołnierzem, o którym mowa w ust. 1, zawierają organy właściwe do wyznaczenia żołnierza na stanowisko służbowe, w terminie do dnia 31 stycznia 2010 r.
 3. Żołnierze nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, jeżeli nie zawarli kontraktu, o którym mowa w ust. 2, odbywają nadal nadterminową zasadniczą służbę wojskową na dotychczasowych zasadach do upływu okresu, na jaki się zgłosili do tej służby, z uwzględnieniem przepisów dotyczących tej służby obowiązujących w dniu 31 grudnia 2009 r.
 4. Żołnierze, o których mowa w ust. 1, mogą być wyznaczani na stanowiska służbowe zaszeregowane do stopnia etatowego równego lub bezpośrednio wyższego od posiadanego stopnia wojskowego w danym korpusie kadry zawodowej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „Siłami Zbrojnymi”.
- Art. 5. Żołnierz rezerwy posiadający stopień wojskowy starszego szeregowego (starszego marynarza) oraz żołnierz nadterminowej zasadniczej służby wojskowej posiadający stopień wojskowy starszego szeregowego (starszego marynarza), spełniający wymagania do powołania do zawodowej służby wojskowej w korpusie szeregowych zawodowych określone w ustawie zmienianej w art. 1, do dnia 31 grudnia 2013 r., z uwagi na potrzeby Sił Zbrojnych, może być powołany do zawodowej służby wojskowej i wyznaczony, za jego pisemną zgodą, na stanowisko służbowe zaszeregowane do stopnia etatowego szeregowego (marynarza).
- Art. 6. 1. Żołnierze zawodowi, którzy w dniu wejścia w życie ustawy pełnili zawodową służbę wojskową na podstawie kontraktu na pełnienie służby:
- 1) stałej — stają się z mocy prawa żołnierzami służby stałej;
 - 2) terminowej — stają się z mocy prawa żołnierzami służby kontraktowej do końca okresu, na jaki kontrakt został zawarty.

2. Przepisu art. 13 ust. 1 ustawy zmieniającej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się do żołnierzy zawodowych służby kontraktowej, którzy w dniu wejścia w życie ustawy posiadają co najmniej dwunastoletni okres czynnej służby wojskowej oraz żołnierzy, których okres zawartego kontraktu liczony łącznie z dotychczasowymi okresami odbywania lub pełnienia innych form czynnej służby wojskowej oraz okresami pełnienia służby w formacjach, o których mowa w art. 17a ustawy zmieniającej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przekracza dwa lata.
 3. Żołnierze, o których mowa w ust. 2, pełnią służbę kontraktową przez okres, na jaki podpisali kontrakt.
 4. Zasiłek, o którym mowa w art. 82 ust. 1 ustawy zmieniającej w art. 1, przysługuje żołnierzom zawodowym pełniącym do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zawodową służbę wojskową na podstawie kontraktu na pełnienie służby terminowej pełnionej na podstawie co najmniej drugiego kontraktu, którym nie przyznano tego zasiłku na podstawie dotychczasowych przepisów.
- Art. 7. 1. W okresie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, byli żołnierze zawodowi oraz byli żołnierze nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, którzy wskutek wypadku w związku lub podczas wykonywania obowiązków służbowych albo choroby pozostającej w związku ze służbą wojskową pełnioną poza granicami państwa po dniu 1 stycznia 1998 r. doznali stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, mogą wystąpić do Ministra Obrony Narodowej z wnioskami o powołanie do zawodowej służby wojskowej.
2. Do byłych żołnierzy, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 5 ust. 7a i 7b ustawy zmieniającej w art. 1.
- Art. 8. Sprawy wszczęte i niezakończone ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzi się na podstawie przepisów dotychczasowych.
- Art. 9. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 4 ust. 5, art. 16, art. 22 ust. 9, art. 46 ust. 1, art. 48 ust. 8, art. 64 ust. 1, art. 66 ust. 2, art. 84 ust. 2 i art. 137 ust. 1 ustawy zmieniającej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 4 ust. 5, art. 16, art. 22 ust. 9, art. 46 ust. 1, art. 48 ust. 8, art. 64 ust. 1, art. 66 ust. 2, art. 84 ust. 2
- i art. 137 ust. 1 ustawy zmieniającej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.
2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 26 ust. 14, art. 67 ust. 6, art. 68 ust. 5, art. 86 ust. 2, art. 87 ust. 4, art. 102 ust. 4 i art. 120 ust. 4 ustawy zmieniającej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 26 ust. 22, art. 67 ust. 7, art. 68 ust. 8, art. 86 ust. 15, art. 87 ust. 6, art. 102 ust. 10 i art. 120 ust. 7 ustawy zmieniającej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.
 3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 5 ust. 8, art. 50a ust. 6 i art. 56 ust. 5 ustawy zmieniającej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 8, art. 50a ust. 6 i art. 56 ust. 5 ustawy zmieniającej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.
- Art. 10. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r. z wyjątkiem art. 1 pkt 4, 14, 26, 29 i pkt 61 w zakresie art. 124 i 124a, art. 5, art. 7 oraz art. 9 ust. 3, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 15) art. 26 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją wydatków budżetowych (Dz. U. Nr 219, poz. 1706), który stanowi:
- „Art. 26. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r., z wyjątkiem art. 19, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 16) art. 20 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 28, poz. 143), który stanowi:
- „Art. 20. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2010 r. z wyjątkiem:
- 1) art. 1 pkt 6, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
 - 2) art. 1 pkt 54 lit. a i b, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.”.

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 27 kwietnia 2010 r. (poz. 593)

USTAWA

z dnia 11 września 2003 r.

o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady powoływania do zawodowej służby wojskowej;
- 2) przebieg służby wojskowej żołnierzy zawodowych;
- 3) podstawowe uprawnienia i obowiązki służbowe żołnierzy zawodowych, w tym uprawnienia w zakresie działalności publicznej;
- 4) zasady otrzymywania uposażenia i innych należności pieniężnych przez żołnierzy zawodowych;
- 5) zasady zwalniania żołnierzy zawodowych z zawodowej służby wojskowej;
- 6) przebieg służby wojskowej kandydatów na żołnierzy zawodowych;
- 7) przebieg służby wojskowej żołnierzy zawodowych i kandydatów na żołnierzy zawodowych w razie ogłoszenia mobilizacji, stanu wojennego i w czasie wojny.

Art. 2.¹⁾ Żołnierzem zawodowym może być osoba posiadająca obywatelstwo polskie, o nieposzlakowanej opinii, której wierność dla Rzeczypospolitej Polskiej nie budzi wątpliwości, posiadająca odpowiednie kwalifikacje oraz zdolność fizyczną i psychiczną do pełnienia zawodowej służby wojskowej.

Art. 3. 1. Żołnierze zawodowi są żołnierzami w czynnej służbie wojskowej.

1a.²⁾ Żołnierze zawodowi pełnią czynną służbę wojskową jako służbę stałą albo służbę kontraktową.

2. Żołnierze zawodowi pełnią zawodową służbę wojskową dla dobra Rzeczypospolitej Polskiej. Służba ta wymaga zdyscyplinowania, lojalności i poświęcenia.

3. Państwo zapewnia żołnierzom zawodowym godne warunki życia, umożliwiające oddanie się służbie Narodowi i Ojczyźnie, rekompensując odpowiednio trud, ograniczenia i wyrzeczenia związane z pełnieniem zawodowej służby wojskowej.

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 79, poz. 669 i Nr 161, poz. 1278), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 4. 1. Żołnierze zawodowi stanowią kadre zawodową Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „Siłami Zbrojnymi”.

2. Kadra zawodowa Sił Zbrojnych dzieli się na:

- 1) korpus oficerów zawodowych;
- 2) korpus podoficerów zawodowych;
- 3) korpus szeregowych zawodowych.

3.³⁾ Korpusy oficerów zawodowych, podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych dzielą się na korpusy osobowe. Korpusy osobowe dzielą się na grupy osobowe, w których występuje podział na specjalności wojskowe.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, liczbę stanowisk służbowych w poszczególnych korpusach kadry zawodowej Sił Zbrojnych, uwzględniając strukturę Sił Zbrojnych.

5.⁴⁾ Minister Obrony Narodowej, w drodze rozporządzenia, tworzy i znosi korpusy osobowe, ustala ich podział na grupy osobowe i specjalności wojskowe, zapewniając zaspokojenie potrzeb Sił Zbrojnych.

6. (uchylony).⁵⁾

Art. 5. 1. Zdolność fizyczną i psychiczną do pełnienia zawodowej służby wojskowej ustala wojskowa komisja lekarska, która wydaje w tej sprawie orzeczenie. Orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej jest decyzją.

2. Do wojskowej komisji lekarskiej kieruje się:

- 1) żołnierza zawodowego — z urzędu albo na jego wniosek;
- 2) żołnierza i inną osobę, która zgłosiła chęć pełnienia zawodowej służby wojskowej — z urzędu.

3. Do wojskowej komisji lekarskiej kieruje się z urzędu żołnierzy zawodowych:

- 1) gdy nie wykonują zadań służbowych z powodu choroby trwającej nieprzerwanie przez trzy miesiące;
- 2) jeżeli w ich stanie zdrowia nastąpiło pogorszenie uniemożliwiające lub utrudniające wykonywanie zadań służbowych;

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁵⁾ Przez art. 1 pkt 3 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- 3) gdy ulegli wypadkom pozostającym w związku z pełnieniem zawodowej służby wojskowej lub u których została stwierdzona choroba powstała w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej;
- 4) w celu przeprowadzenia okresowych lub okolicznościowych badań lekarskich — jeżeli zaliczeni zostali do określonych grup osobowych;
- 5) przed skierowaniem do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa oraz po powrocie do kraju;
- 6) jeżeli orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej jest niezbędne w postępowaniu karnym lub w sprawach o wykroczenia;
- 7) (uchylony).⁶⁾

4. Do wojskowej komisji lekarskiej można skierować z urzędu żołnierza zawodowego również w innych niż wymienione w ust. 3 przypadkach uzasadnionych potrzebami Sił Zbrojnych, w tym w szczególności:

- 1) przed wyznaczeniem na stanowisko służbowe;
- 2) w związku z przeniesieniem do innego korpusu osobowego albo innej grupy osobowej;
- 3) przed zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej z przyczyn innych niż ze względu na stan zdrowia;
- 4)⁷⁾ gdy nie przystąpił w nakazanym terminie do sprawdzianu sprawności fizycznej lub gdy otrzymał ze sprawdzianu sprawności fizycznej ocenę niedostateczną.

5. Do wojskowej komisji lekarskiej kierują:

- 1) wojskowy komendant uzupełnień — żołnierzy i inne osoby ubiegające się o powołanie do zawodowej służby wojskowej;
- 2)⁸⁾ dowódca jednostki wojskowej — w przypadkach wymienionych w ust. 2 pkt 1, ust. 3 pkt 1—4 oraz ust. 4 pkt 3 i 4, a także, po uzgodnieniu z organem właściwym do wyznaczenia żołnierza zawodowego na stanowisko służbowe, w przypadkach wymienionych w ust. 3 pkt 5 oraz w ust. 4 pkt 1 i 2;
- 3) sąd, prokurator, komendant jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej oraz inny organ, przed którym toczy się postępowanie w sprawach o przestępstwo lub wykroczenie — w przypadku wymienionym w ust. 3 pkt 6;
- 4) Minister Obrony Narodowej — wszystkich żołnierzy zawodowych.

6. Ustala się następujące kategorie zdolności fizycznej i psychicznej do zawodowej służby wojskowej:

1) kategoria Z — zdolny do zawodowej służby wojskowej, co oznacza zdolność do pełnienia zawodowej służby wojskowej oraz służby w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego;

1a)⁹⁾ kategoria Z/O — zdolny do zawodowej służby wojskowej z ograniczeniami, co oznacza ograniczoną zdolność do dalszego pełnienia zawodowej służby wojskowej w poszczególnych rodzajach Sił Zbrojnych i rodzajach wojsk oraz na określonych stanowiskach służbowych;

2) kategoria N — trwale lub czasowo niezdolny do zawodowej służby wojskowej oraz niezdolny do służby w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego.

7. Orzeczenie o zaliczeniu danego żołnierza lub innej osoby do jednej z kategorii, o których mowa w ust. 6, właściwe wojskowe komisje lekarskie wydają na podstawie badania lekarskiego fizycznej i psychicznej zdolności tej osoby do służby w poszczególnych rodzajach Sił Zbrojnych i rodzajach wojsk oraz na poszczególnych stanowiskach służbowych, z uwzględnieniem wyników badań specjalistycznych, a w razie potrzeby również obserwacji szpitalnej.

7a.¹⁰⁾ Kategorię Z/O orzeka się w stosunku do żołnierzy zawodowych, którzy wskutek wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej albo chorobą powstałą w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej, doznali stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

7b.¹⁰⁾ Orzekając o zaliczeniu żołnierza zawodowego do kategorii Z/O właściwe wojskowe komisje lekarskie uwzględniają zdolność do pełnienia zawodowej służby wojskowej na stanowisku służbowym wskazanym przez organ właściwy do wyznaczania na to stanowisko. Stanowisko służbowe wskazuje się w uzgodnieniu z żołnierzem zawodowym.

8.¹¹⁾ Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wykaz chorób lub ułomności uwzględniany przy orzekaniu o zdolności do zawodowej służby wojskowej oraz do służby poza granicami państwa;
- 2) wykaz chorób lub ułomności uwzględniany przy orzekaniu o zdolności do pełnienia służby w poszczególnych rodzajach Sił Zbrojnych i rodzajach wojsk oraz na poszczególnych stanowiskach służbowych wymagających szczególnych predyspozycji zdrowotnych;
- 3) wykaz chorób lub ułomności uwzględniany przy orzekaniu o ograniczonej zdolności do pełnienia

⁶⁾ Przez art. 1 pkt 4 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wszedł w życie z dniem 12 czerwca 2009 r.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wszedł w życie z dniem 12 czerwca 2009 r.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wszedł w życie z dniem 12 czerwca 2009 r.

⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 4 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wszedł w życie z dniem 12 czerwca 2009 r.

¹⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 4 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wszedł w życie z dniem 12 czerwca 2009 r.

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wszedł w życie z dniem 12 czerwca 2009 r.

zawodowej służby wojskowej w poszczególnych rodzajach Sił Zbrojnych i rodzajach wojsk oraz na określonych stanowiskach służbowych;

- 4) właściwość i tryb postępowania wojskowych komisji lekarskich;
- 5) tryb kierowania do wojskowych komisji lekarskich żołnierzy zawodowych i osób ubiegających się o powołanie do zawodowej służby wojskowej;
- 6) szczegółowe warunki orzekania o zdolności do zawodowej służby wojskowej;
- 7) szczegółowe warunki orzekania o ograniczonej zdolności do zawodowej służby wojskowej;
- 8) szczegółowe warunki orzekania o zdolności do służby wojskowej poza granicami państwa;
- 9) sposób ustalania związku chorób oraz śmierci ze służbą wojskową.

9. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 8, należy wskazać kategorie zdolności do zawodowej służby wojskowej orzekane w razie stwierdzenia poszczególnych chorób lub ułomności oraz uwzględnić oznaczenie chorób lub ułomności według paragrafów i punktów w celu zapewnienia ochrony danych osobowych w procesie orzecznictwym, a także określić tryb kierowania do wojskowych komisji lekarskich i tryb postępowania tych komisji, z uwzględnieniem prowadzenia dodatkowych badań specjalistycznych wymaganych w poszczególnych rodzajach Sił Zbrojnych i rodzajach wojsk oraz na poszczególnych stanowiskach służbowych, a także do służby poza granicami państwa, tryb wydawania orzeczeń i ich zatwierdzania, niezbędne elementy orzeczenia, tryb rozpatrywania odwołań i sprzeciwów od tych orzeczeń oraz ich uchylania w trybie nadzoru, niezbędną dokumentację lekarską i inne dokumenty mogące stanowić podstawę orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej, wzór skierowania do wojskowych komisji lekarskich, jak również wzory orzeczeń i certyfikatów wydawanych przez te komisje. Rozporządzenie zapewni, aby do zawodowej służby wojskowej były powoływane i pełniły ją osoby posiadające stan zdrowia odpowiadający warunkom zawodowej służby wojskowej.

Art. 5a.¹²⁾ 1. Osobę, która zgłosiła chęć pełnienia zawodowej służby wojskowej, wojskowy komendant uzupełnień kieruje do wojskowej pracowni psychologicznej w celu wydania orzeczenia psychologicznego w zakresie braku przeciwwskazań do pełnienia tej służby.

2. O skierowaniu osoby, o której mowa w ust. 1, do wojskowej pracowni psychologicznej wojskowy komendant uzupełnień informuje kierownika tej pracowni.

3. Kierownik wojskowej pracowni psychologicznej informuje wojskowego komendanta uzupełnień o fakcie niestawienia się osoby, o której mowa w ust. 1, do wojskowej pracowni psychologicznej.

4. Orzeczenie psychologiczne wojskowej pracowni psychologicznej wydaje psycholog tej pracowni uprawniony do przeprowadzenia badań psychologicznych.

5. Orzeczenie psychologiczne wojskowej pracowni psychologicznej doręcza się na piśmie osobie, o której mowa w ust. 1, oraz wojskowemu komendantowi uzupełnień.

6. Od orzeczenia psychologicznego wojskowej pracowni psychologicznej przysługuje osobie, o której mowa w ust. 1, oraz wojskowemu komendantowi uzupełnień odwołanie do wojskowej pracowni psychologicznej będącej organem wyższego stopnia.

7. Minister Obrony Narodowej, uwzględniając właściwość wojskowych pracowni psychologicznych, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb kierowania do wojskowych pracowni psychologicznych oraz sposób i tryb wydawania orzeczeń psychologicznych;
- 2) zakres badań psychologicznych, którym jest poddawana osoba, która zgłosiła chęć pełnienia zawodowej służby wojskowej;
- 3) tryb odwoływania się od orzeczeń psychologicznych;
- 4) sposób postępowania z dokumentacją związaną z badaniami psychologicznymi oraz wzory stosowanych dokumentów i orzeczeń.

Art. 6. 1. W rozumieniu ustawy następujące określenia oznaczają:

- 1)¹³⁾ żołnierze zawodowi — żołnierzy pełniących stałą albo kontraktową zawodową służbę wojskową;
- 2) potrzeby Sił Zbrojnych — celowość:
 - a) powołania do zawodowej służby wojskowej,
 - b) wyznaczenia na stanowisko służbowe,
 - c) zwolnienia ze stanowiska służbowego,
 - d) przeniesienia do rezerwy kadrowej lub dyspozycji albo do innego korpusu osobowego,
 - e) zwolnienia żołnierza zawodowego z zawodowej służby wojskowej— w ramach liczby stanowisk w poszczególnych korpusach kadry zawodowej Sił Zbrojnych;
- 3) stanowisko służbowe — usytuowanie żołnierza zawodowego w hierarchii służbowej jednostki organizacyjnej, z określonymi dla tego stanowiska:
 - a) nazwą,
 - b) stopniem etatowym,
 - c) grupą uposażenia,
 - d) korpusem osobowym,
 - e) grupą osobową,
 - f)¹⁴⁾ specjalnością wojskową;

¹²⁾ Dodany przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 24 października 2008 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 206, poz. 1288), która weszła w życie z dniem 6 grudnia 2008 r.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁴⁾ Dodana przez art. 1 pkt 5 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- 4) stopień etatowy — określony dla danego stanowiska służbowego stopień wojskowy;
- 5) wyższe stanowisko służbowe — stanowisko służbowe, którego stopień etatowy jest wyższy od stopnia etatowego poprzednio zajmowanego stanowiska służbowego;
- 6) równorzędne stanowisko służbowe — stanowisko służbowe, którego stopień etatowy jest równy stopniowi etatowemu poprzednio zajmowanego stanowiska służbowego;
- 7) (uchylony);¹⁵⁾
- 8) (uchylony);¹⁵⁾
- 9) (uchylony);¹⁵⁾
- 10) (uchylony);¹⁵⁾
- 11) (uchylony);¹⁵⁾
- 11a)¹⁶⁾ karta opisu stanowiska służbowego — dokument sporządzony dla każdego stanowiska służbowego występującego w etacie jednostki wojskowej, zawierający w szczególności informacje dotyczące charakterystyki stanowiska, wymaganych kwalifikacji i podstawowych obowiązków służbowych na tym stanowisku;
- 12) kadencja na stanowisku służbowym — okres pełnienia przez żołnierza zawodowego służby na stanowisku służbowym określony w decyzji personalnej wyznaczającej go na to stanowisko;
- 13)¹⁷⁾ kontrakt — pisemną umowę zawartą między osobą zgłaszającą chęć pełnienia zawodowej służby wojskowej jako służby kontraktowej a organem właściwym do zawarcia takiej umowy;
- 14) modele przebiegu służby wojskowej — przewidzianą dla poszczególnych korpusów kadry zawodowej Sił Zbrojnych kolejność zajmowania poszczególnych stanowisk służbowych, na podstawie której planuje się rozwój służbowy żołnierzy zawodowych;
- 15) sędziowie sądów wojskowych — żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową na stanowiskach sędziów w sądach wojskowych i w Departamencie Sądów Wojskowych Ministerstwa Sprawiedliwości;
- 16) prokuratorzy wojskowi — żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową na stanowiskach prokuratorów w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury;
- 17)¹⁸⁾ objęcie stanowiska służbowego — określony w rozkazie dziennym dowódcy jednostki wojskowej dzień przystąpienia żołnierza zawodowego do wykonywania obowiązków służbowych na stanowisku służbowym, na które żołnierz ten został wyznaczony decyzją uprawnionego organu;
- 18) adres zameldowania — adres miejsca zameldowania żołnierza zawodowego na pobyt stały;
- 19) (uchylony);¹⁹⁾
- 20) dzieci pozostające na utrzymaniu żołnierza zawodowego — dzieci własne żołnierza zawodowego, dzieci jego małżonka, dzieci przysposobione i dzieci przyjęte na wychowanie, do czasu zawarcia przez nie związku małżeńskiego, które:
- a) nie przekroczyły osiemnastego roku życia, a w razie uczęszczania do szkoły lub odbywania studiów w szkole wyższej dwudziestego piątego roku życia, albo
- b) stały się całkowicie niezdolne do pracy lub niezdolne do samodzielnej egzystencji przed osiągnięciem wieku określonego w lit. a;
- 21) przydział mobilizacyjny — imienne wyznaczenie żołnierza zawodowego lub żołnierza pełniącego służbę kandydacką na stanowisko służbowe określone etatem czasu wojennego, zgodnie z wymaganiami kwalifikacyjnymi oraz innymi predyspozycjami określonymi dla tego stanowiska;
- 22) droga służbowa — wnoszenie wystąpień (wniosków, skarg, próśb, zażaleń i pytań) za pośrednictwem kolejnych przełożonych, aż do właściwego, który sprawę rozpatrzy.
2. Ilekroć w niniejszej ustawie jest mowa o:
- 1)²⁰⁾ jednostce wojskowej — należy przez to rozumieć jednostkę organizacyjną Sił Zbrojnych funkcjonującą na podstawie nadanego przez Ministra Obrony Narodowej etatu określającego jej strukturę wewnętrzną, liczbę, rodzaje i rangę wszystkich stanowisk służbowych występujących w tej jednostce, jak również liczbę i rodzaje uzbrojenia, środków transportu i innego wyposażenia należnego jednostce, oraz posługującą się pieczęcią urzędową z godłem Rzeczypospolitej Polskiej i nazwą (numerem) jednostki, a także jednostkę organizacyjną podległą Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowaną, przedsiębiorstwo państwowe, dla którego jest on organem założycielskim, oraz komórkę organizacyjną Ministerstwa Obrony Narodowej;
- 2) decyzji — należy przez to rozumieć również rozkaz personalny. Decyzje i rozkazy personalne wydaje się w formie indywidualnej lub zbiorowej. W przypadku sporządzenia decyzji lub rozkazu personalnego w formie zbiorowej, wyciąg z tej decyzji lub rozkazu jest z nimi równoznaczny.
- Art. 7. 1.** Przewidziane w ustawie uprawnienia i obowiązki dowódców jednostek wojskowych w stosunku do żołnierzy zawodowych:
- ¹⁵⁾ Przez art. 1 pkt 3 lit. a tiret drugie ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 176, poz. 1242), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.; weszło w życie z dniem 10 października 2007 r.
- ¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 lit. a tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
- ¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 lit. a tiret czwarte ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
- ¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 lit. a tiret piąte ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
- ¹⁹⁾ Przez art. 1 pkt 5 lit. a tiret szóste ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
- ²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- 1) pełniących zawodową służbę wojskową w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych, przedsiębiorstwach państwowych, dla których jest on organem założycielskim, oraz komórkach organizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej — przysługuje odpowiednio dyrektorom (szefom, komendantom, kierownikom, prezesom) tych jednostek i komórek organizacyjnych;
- 2) zajmujących stanowiska dowódców jednostek wojskowych (dyrektorów, szefów, komendantów, kierowników, prezesów) — przysługują im bezpośrednio średnim przełożonym.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do kierowników instytucji cywilnych, o których mowa w art. 22 ust. 1.

Art. 8. 1. Od decyzji wydanych przez właściwe organy w sprawach określonych w ustawie żołnierz zawodowy może wnieść odwołanie do organu wyższego stopnia, na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.²¹⁾), i, z zastrzeżeniem ust. 2, skargę do właściwego sądu administracyjnego, na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. — Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, z późn. zm.²²⁾).

2. Skarga do właściwego sądu administracyjnego nie może być wniesiona na decyzje w sprawach:

- 1) wyznaczenia, przeniesienia i zwolnienia ze stanowiska służbowego oraz przeniesienia do rezerwy kadrowej lub do dyspozycji;
- 2) mianowania na stopień wojskowy;
- 3) przeniesienia do innego korpusu osobowego lub do innej grupy osobowej;
- 4)²³⁾ skierowania do wykonywania zadań służbowych poza jednostką wojskową.

3. Wystąpienia w sprawach wynikających ze stosunku służbowego, z wyjątkiem spraw wymienionych w ust. 1 oraz przypadków określonych w ustawie, żołnierz zawodowy może wnosić tylko drogą służbową.

²¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524, z 2008 r. Nr 229, poz. 1539, z 2009 r. Nr 195, poz. 1501 i Nr 216, poz. 1676 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 230.

²²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 169, poz. 1417, Nr 250, poz. 2118 i Nr 264, poz. 2205, z 2006 r. Nr 38, poz. 268, Nr 208, poz. 1536 i Nr 217, poz. 1590, z 2007 r. Nr 120, poz. 818, Nr 121, poz. 831 i Nr 221, poz. 1650, z 2008 r. Nr 190, poz. 1171 i Nr 216, poz. 1367, z 2009 r. Nr 53, poz. 433, Nr 144, poz. 1179, Nr 178, poz. 1375, Nr 216, poz. 1676 i Nr 221, poz. 1736 oraz z 2010 r. Nr 36, poz. 196.

²³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Rozdział 2

Powołanie do zawodowej służby wojskowej

Art. 9.²⁴⁾ 1. Powołanie do zawodowej służby wojskowej następuje:

- 1) do służby stałej — na czas nieokreślony;
- 2) do służby kontraktowej — na czas określony w kontrakcie.

2. Powołanie do zawodowej służby wojskowej może nastąpić, jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych.

3. Powołanie do zawodowej służby wojskowej następuje:

- 1) do służby stałej — w korpusach oficerów zawodowych i podoficerów zawodowych;
- 2) do służby kontraktowej — w korpusach oficerów zawodowych, podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych.

4. Stosunek służbowy żołnierza służby stałej powstaje w drodze powołania na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się do tej służby.

5. Stosunek służbowy żołnierza służby kontraktowej powstaje w drodze powołania na podstawie kontraktu zawartego między osobą, która dobrowolnie zgłosiła się do tej służby, a właściwym organem.

6. Termin rozpoczęcia pełnienia zawodowej służby wojskowej oraz stanowisko służbowe, na jakim będzie pełniona ta służba, określa rozkaz personalny.

Art. 10.²⁴⁾ Rozkazy personalne o powołaniu do zawodowej służby wojskowej wydają, w przypadku powołania na stanowiska służbowe:

- 1) o stopniach etatowych pułkownika (komandora) i generałów (admirałów) — Minister Obrony Narodowej;
- 2) w korpusie oficerów zawodowych, o stopniach etatowych niewymienionych w pkt 1, oraz w korpusach podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych w jednostkach wojskowych niewymienionych w pkt 3 i 4 — dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr;
- 3) w korpusach podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych — Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, dowódca rodzajów Sił Zbrojnych, Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych, Szef Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej i Dowódca Garnizonu Warszawa, w podległych jednostkach wojskowych;
- 4) w korpusie szeregowych zawodowych — dowódca jednostki wojskowej zajmujący stanowisko służbowe zaszeregowane do stopnia etatowego co najmniej pułkownika (komandora), w podległych jednostkach wojskowych.

²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 11.²⁴⁾ 1. Do służby stałej w korpusie oficerów zawodowych powołuje się żołnierza służby kandydackiej mianowanego na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki), po ukończeniu studiów w uczelni wojskowej.

2. Do służby stałej można powołać:

1) w korpusie oficerów zawodowych:

- a) oficera służby kontraktowej, który posiada stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony po powołaniu do służby stałej, oraz bardzo dobrą ocenę w ostatniej opinii służbowej,
- b) oficera rezerwy, który spełnia łącznie następujące warunki:
 - posiada dyplom ukończenia studiów wyższych,
 - posiada stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony po powołaniu do zawodowej służby wojskowej,
 - pełnił, przed zwolnieniem ze służby i przeniesieniem do rezerwy, stałą lub kontraktową zawodową służbę wojskową;

2) w korpusie podoficerów zawodowych:

- a) podoficera służby kontraktowej, który posiada stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony po powołaniu do służby stałej, oraz bardzo dobrą ocenę w ostatniej opinii służbowej,
- b) podoficera rezerwy, który spełnia łącznie następujące warunki:
 - posiada ukończoną szkołę średnią,
 - posiada stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony po powołaniu do zawodowej służby wojskowej,
 - pełnił, przed zwolnieniem ze służby i przeniesieniem do rezerwy, stałą lub kontraktową zawodową służbę wojskową.

Art. 12.²⁴⁾ 1. Do służby kontraktowej powołuje się:

- 1) w korpusie oficerów zawodowych — żołnierza służby kandydackiej, posiadającego dyplom ukończenia studiów wyższych, mianowanego na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki), po ukończeniu szkolenia w uczelni wojskowej;
- 2) w korpusie podoficerów zawodowych — żołnierza służby kandydackiej, posiadającego ukończoną szkołę średnią, mianowanego na stopień wojskowy kaprała (mata), po ukończeniu przez niego nauki w szkole podoficerskiej;
- 3) w korpusie szeregowych zawodowych — żołnierza służby kandydackiej, posiadającego ukończone gimnazjum, po odbyciu przez niego szkolenia wojskowego w ośrodku szkolenia.

2. Do służby kontraktowej można powołać:

- 1) w korpusie oficerów zawodowych — oficera rezerwy, który posiada dyplom ukończenia studiów wyższych oraz stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony po powołaniu do służby;
- 2) w korpusie podoficerów zawodowych — podoficera rezerwy, który posiada ukończoną szkołę średnią oraz stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony po powołaniu do zawodowej służby wojskowej;
- 3) w korpusie szeregowych zawodowych — żołnierza rezerwy, który odbył czynną służbę wojskową oraz ukończył co najmniej gimnazjum i posiada przygotowanie zawodowe lub kwalifikacje albo umiejętności przydatne w korpusie osobowym, w jakim ma pełnić służbę wojskową, oraz stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony po powołaniu do zawodowej służby wojskowej.

Art. 13.²⁴⁾ 1. Żołnierz służby kontraktowej może ją pełnić przez łączny okres nieprzekraczający dwunastu lat. Do łącznego czasu trwania służby kontraktowej zalicza się okresy odbywania lub pełnienia innych form czynnej służby wojskowej oraz okresy pełnienia służby w formacjach, o których mowa w art. 17a.

2. Powołanie żołnierza do służby kontraktowej może nastąpić jednorazowo na okres od osiemnastu miesięcy do sześciu lat, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Pierwszy kontrakt na pełnienie służby kontraktowej zawiera się na okres osiemnastu miesięcy.

Art. 14.²⁴⁾ 1. Właściwym do zawierania kontraktów na pełnienie służby kontraktowej jest organ uprawniony do wyznaczenia żołnierza na stanowisko służbowe, na którym żołnierz będzie pełnił zawodową służbę wojskową.

2. Organ właściwy do wyznaczenia żołnierza służby kontraktowej na pierwsze stanowisko służbowe w korpusie kadry zawodowej Sił Zbrojnych sporządza dla celów ewidencyjnych rozkaz personalny o wyznaczeniu na to stanowisko, a następnie w kontrakcie zamieszcza nazwę tego stanowiska.

3. Wyznaczenie żołnierza służby kontraktowej na inne niż określone w kontrakcie stanowisko służbowe nie wymaga sporządzenia aneksu do kontraktu, o ile żołnierz wyrazi zgodę na objęcie tego stanowiska.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, właściwy organ wydaje rozkaz personalny o wyznaczeniu żołnierza na nowe stanowisko służbowe.

Art. 15.²⁴⁾ 1. Żołnierz służby kontraktowej najpóźniej na trzy miesiące przed dniem upływu okresu, na jaki został zawarty kontrakt, może wystąpić z wnioskiem o zawarcie kolejnego kontraktu lub powołanie do służby stałej.

2. Z inicjatywą zawarcia kolejnego kontraktu albo powołania do służby stałej może wystąpić również dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz służby kontraktowej pełni kontraktową służbę wojskową.

Art. 16.²⁴⁾ Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki, tryb i sposób powoływania do zawodowej służby wojskowej oraz nadawania pierwszych stopni wojskowych osobom, o których mowa w art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1, oraz nadawania stopni wojskowych w przypadku powołania do zawodowej służby wojskowej żołnierza posiadającego bezpośrednio niższy stopień od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony po powołaniu do zawodowej służby wojskowej;
- 2) szczegółowy tryb zawierania kontraktu i wzór kontraktu.

Rozporządzenie powinno zapewniać sprawność procesu powoływania i ustalania w jego toku przydatności do zawodowej służby wojskowej osób ubiegających się o powołanie do tej służby. Wzór kontraktu powinien zawierać w szczególności oznaczenie stron, datę i miejsce podpisania kontraktu, określenie dnia rozpoczęcia służby kontraktowej oraz dnia, do którego kontrakt obowiązuje, określenie pierwszego stanowiska służbowego i stopnia wojskowego, oświadczenie żołnierza lub innej osoby powoływanej do kontraktowej służby wojskowej, że znane są im zasady pełnienia tej służby i podpisy stron.

Art. 17.²⁴⁾ 1. Przepisów art. 9, art. 11 ust. 1 i art. 12–15 nie stosuje się w przypadku powołania do zawodowej służby wojskowej sędziów w sądach wojskowych.

2. Powołanie do zawodowej służby wojskowej sędziów w sądach wojskowych reguluje ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1676, z późn. zm.²⁵⁾).

Art. 17a.²⁶⁾ 1. Osobę posiadającą stopień policyjny, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Urzędu Ochrony Państwa, jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, można powołać do zawodowej służby wojskowej na stanowisko służbowe zaszerogowane do stopnia wojskowego równorzędnego ze stopniem posiadanym w odpowiedniej służbie.

2. Osobę, o której mowa w ust. 1, powołaną do zawodowej służby wojskowej mianuje się na odpowiedni stopień wojskowy na zasadach określonych w art. 32. Mianowanie następuje z dniem objęcia stanowiska służbowego.

²⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 237, poz. 1651 oraz z 2009 r. Nr 26, poz. 157, Nr 56, poz. 459 i Nr 157, poz. 1241.

²⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

3. Przed objęciem stanowiska służbowego żołnierz powołany w trybie ust. 1 i 2 składa przysięgę wojskową oraz może być poddany szkoleniu wojskowemu.

4. Okresy służby w formacjach, o których mowa w ust. 1, zalicza się do okresów, od których są uzależnione uprawnienia wymienione w art. 62 ust. 4 i art. 80 ust. 1 pkt 3.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, jakie stopnie policyjne, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Urzędu Ochrony Państwa odpowiadają poszczególnym stopniom wojskowym. Rozporządzenie powinno uwzględniać równorzędność pierwszych stopni w poszczególnych korpusach.

Art. 18. 1. Pracownik powołany do zawodowej służby wojskowej zachowuje prawo do ostatnio pobieranego wynagrodzenia od pracodawcy do końca miesiąca kalendarzowego, w którym jest obowiązany stawiać się do pełnienia tej służby.

2. Stosunek pracy z pracownikiem powołanym do zawodowej służby wojskowej wygasa z dniem stawienia się do tej służby.

Rozdział 3

Przebieg zawodowej służby wojskowej

Art. 19.²⁷⁾ 1. Żołnierz zawodowy pełni zawodową służbę wojskową:

- 1) na stanowisku służbowym w jednostce wojskowej, z zastrzeżeniem art. 22 ust. 1 i art. 24 ust. 1;
- 2) w rezerwie kadrowej;
- 3) w dyspozycji.

2. Do rezerwy kadrowej może być przeniesiony żołnierz zawodowy:

- 1) służby stałej;
- 2) służby kontraktowej korzystający z urlopu wychowawczego, o którym mowa w art. 65a ust. 5.

Art. 20. 1.²⁸⁾ Żołnierz zawodowy w służbie stałej zwolniony z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego może być przeniesiony do rezerwy kadrowej organu określonego w ust. 3, jeżeli przewiduje się wyznaczenie go na inne stanowisko służbowe.

1a.²⁸⁾ Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, żołnierz zawodowy w służbie stałej może być przeniesiony do rezerwy kadrowej w związku z podjęciem przez niego pracy poza granicami państwa w strukturach organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych strukturach wojskowych, na podstawie umowy zawartej między tym żołnierzem a taką organizacją.

²⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2.²⁸⁾ Okres pozostawania żołnierza zawodowego w rezerwie kadrowej nie może być jednorazowo dłuższy niż dwa lata, z zastrzeżeniem ust. 4 i art. 65a ust. 5.

3. Organem wojskowym właściwym do przeniesienia żołnierza zawodowego do rezerwy kadrowej jest:

- 1) Minister Obrony Narodowej — w przypadku żołnierza zawodowego zwolnionego ze stanowiska służbowego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Rady Ministrów i Ministra Obrony Narodowej oraz w przypadku, o którym mowa w ust. 1a;
- 2) dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr — w pozostałych przypadkach.

4. Jeżeli przeniesienie do rezerwy kadrowej następuje w związku:

- 1) ze skierowaniem żołnierza zawodowego na studia zagraniczne oraz kursy i szkolenie zagraniczne, czas pozostawania w rezerwie kadrowej obejmuje okres tych studiów oraz kursów i szkoleń;
- 2)²⁹⁾ z podjęciem przez żołnierza zawodowego pracy, o której mowa w ust. 1a, czas pozostawania w rezerwie kadrowej nie może być dłuższy niż sześć lat w okresie zawodowej służby wojskowej;
- 3)³⁰⁾ z udzieleniem żołnierzowi zawodowemu urlopu wychowawczego, o którym mowa w art. 65a ust. 5, czas pozostawania w rezerwie kadrowej nie może być dłuższy od udzielonego urlopu wychowawczego, a w odniesieniu do żołnierza zawodowego służby kontraktowej nie dłuższy również niż okres na jaki został zawarty kontrakt.

5. W przypadku przeniesienia żołnierza zawodowego do rezerwy kadrowej na podstawie ust. 1a żołnierz zawodowy:

- 1) nie wykonuje zadań służbowych;
- 2) nie otrzymuje uposażenia i innych należności pieniężnych oraz nie nabywa prawa do świadczeń w naturze, z wyjątkiem należności i świadczeń, o których mowa w art. 83, 85 i 94—101, oraz świadczeń w naturze, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 50 ust. 3.

Art. 21. 1. Żołnierz zawodowy, w stosunku do którego została wydana decyzja o zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej, może być na okres do dnia zwolnienia z tej służby przeniesiony do dyspozycji.

2. Żołnierza zawodowego z dniem przeniesienia do dyspozycji zwalnia się z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego.

²⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 lit. b tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

³⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 10 lit. b tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

3. Organem uprawnionym do przeniesienia żołnierza zawodowego do dyspozycji jest organ, który wydał decyzję o zwolnieniu żołnierza z zawodowej służby wojskowej, pozostawiając tego żołnierza na zaopatrzeniu w dotychczasowej lub innej jednostce wojskowej.

4. Żołnierza zawodowego przeniesionego do dyspozycji właściwy dowódca może zwolnić z wykonywania zadań służbowych.

Art. 22. 1. Żołnierz zawodowy, za jego pisemną zgodą, może pełnić zawodową służbę wojskową na stanowiskach służbowych w:

- 1) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz w Służbie Wywiadu Wojskowego,
- 2) Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Biurze Bezpieczeństwa Narodowego, Departamencie Sądów Wojskowych Ministerstwa Sprawiedliwości lub Agencji Wywiadu,
- 3) innych instytucjach i podmiotach realizujących szczególne zadania na rzecz obronności i bezpieczeństwa Państwa
— zwanych dalej „instytucjami cywilnymi”.

2. Stanowiska służbowe, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, ujmuje się w wykazie prowadzonym przez Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.

3. Żołnierza zawodowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wyznacza się na stanowisko służbowe na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 709 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 25, poz. 162 oraz z 2009 r. Nr 85, poz. 716).

4. Żołnierza zawodowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, wyznacza na wskazane stanowisko służbowe kierownik instytucji cywilnej w formie przewidzianej dla tego stanowiska.

5. Żołnierzowi zawodowemu pełniącemu zawodową służbę wojskową w instytucji cywilnej, o której mowa w ust. 1 przysługują uprawnienia i świadczenia, w tym uposażenie i inne należności pieniężne, określone w przepisach dla żołnierzy zawodowych pełniących służbę w jednostkach wojskowych, z zastrzeżeniem ust. 6 i 7.

6. Uprawnienia i obowiązki żołnierzy wyznaczonych na stanowiska służbowe w Służbie Kontrwywiadu Wojskowego i Służbie Wywiadu Wojskowego określa również ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego.

7. Do żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową w instytucjach cywilnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3 stosuje się odpowiednio obowiązujące na zajmowanych przez nich stanowiskach służbowych przepisy prawa pracy lub przepisy dotyczące stosunku służbowego, odnoszące się do obowiązków pracodawcy i pracownika, regulaminów pracy, wyróżnień niezwiązanych z przebiegiem zawo-

dowej służby wojskowej, odpowiedzialności materialnej pracowników, rozkładu czasu pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, jak również tworzenia funduszu nagród, a także przyznawania nagród innych niż wynikające z przepisów *ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 370 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 179, poz. 1750, z 2007 r. Nr 176, poz. 1242 oraz z 2009 r. Nr 114, poz. 957)*³¹⁾.

8. Minister Obrony Narodowej sprawuje nadzór w zakresie pełnienia czynnej służby wojskowej nad żołnierzem zawodowym, o którym mowa w ust. 1.

9.³²⁾ Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) organy wyznaczające na stanowiska służbowe w instytucjach cywilnych i odwołujące z tych stanowisk;
- 2) szczegółowy tryb postępowania przy wyznaczaniu żołnierzy zawodowych na stanowiska służbowe w instytucjach cywilnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, i odwoływania z tych stanowisk;
- 3) tryb postępowania przy kierowaniu żołnierzy zawodowych w celu wyznaczenia na stanowiska służbowe w instytucjach cywilnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, i odwoływania ich z tej służby;
- 4) sposób wykonywania przez Ministra Obrony Narodowej nadzoru, o którym mowa w ust. 8;
- 5) szczegółowe warunki i tryb opiniowania żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową w instytucjach cywilnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, a także przełożonych uprawnionych do sporządzenia opinii.

10.³²⁾ Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 9, powinno w szczególności określić dane, jakie powinny zawierać wnioski o wyznaczenie żołnierza zawodowego na stanowiska służbowe w instytucji cywilnej, czynności realizowane przez organy wyznaczające na stanowiska służbowe w instytucjach cywilnych i odwołujące z tych stanowisk, jak również czynności realizowane przez organy przy kierowaniu do służby w celu wyznaczenia na stanowisko służbowe w Służbie Kontrwywiadu Wojskowego i Służbie Wywiadu Wojskowego oraz odwoływania z tej służby, a także wskazywać zagadnienia podlegające nadzorowi wykonywanemu przez Ministra Obrony Narodowej, jak również formę sprawowania nadzoru oraz uwzględnić specyfikę służby w instytucjach cywilnych przy opiniowaniu służbowym żołnierzy zawodowych wyznaczonych na stanowiska służbowe w instytucjach cywilnych.

Art. 23.³³⁾ Tryb postępowania i warunki których spełnienie jest wymagane przy wyznaczaniu żołnierzy

zawodowych na stanowiska sędziów w sądach wojskowych oraz asesorów i prokuratorów w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury i odwoływaniu z tych stanowisk określają przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o ustroju sądów wojskowych i ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39, z późn. zm.³⁴⁾).

Art. 24. 1. Żołnierz zawodowy może być wyznaczony lub skierowany do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa.

2. Do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa wyznacza:

- 1)³⁵⁾ Minister Obrony Narodowej — żołnierzy zawodowych na stanowiska służbowe o stopniach etatowych od stopnia pułkownika (komandora) do stopnia generała (admirala) oraz na które wyznacza na podstawie przepisów odrębnych ustaw;
- 2) dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr — pozostałych żołnierzy zawodowych.

3. Do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa kieruje Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.

4.³⁶⁾ W czasie pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa żołnierz zawodowy podlega organowi, który wyznaczył lub skierował go do tej służby, albo organowi wskazanemu przez Ministra Obrony Narodowej w przepisach określających bezpośrednio podporządkowanie jednostek organizacyjnych. Podczas wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa żołnierz zawodowy może podlegać odpowiednio, w zależności od miejsca pełnienia zawodowej służby wojskowej:

- 1) przełożonemu kierującemu działalnością misji organizacji międzynarodowej lub sił wielonarodowych;
- 2) kierownikowi placówki zagranicznej, w której został wyznaczony do pełnienia zawodowej służby wojskowej;
- 3) polskiemu przedstawicielowi wojskowemu — w przypadku pełnienia służby na stanowisku w polskim przedstawicielstwie wojskowym przy organizacji międzynarodowej lub przy międzynarodowej strukturze wojskowej, przy siłach zbrojnych albo przy innych strukturach obronnych państw obcych;
- 4) przełożonemu określonym przez organizację międzynarodową albo międzynarodową strukturę wojskową — w przypadku pełnienia służby na stanowisku bezpośrednio w strukturach organizacji

³¹⁾ Utraciła moc z dniem 1 stycznia 2010 r. na podstawie art. 97 pkt 2 ustawy z dnia 9 października 2009 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 190, poz. 1474), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

³²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

³³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 62 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. Nr 26, poz. 157), która weszła w życie z dniem 4 marca 2009 r.

³⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 4, Nr 26, poz. 156 i 157, Nr 56, poz. 459, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474, Nr 219, poz. 1706 i Nr 223, poz. 1777.

³⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

³⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

międzynarodowych albo międzynarodowych strukturach wojskowych, a w sprawach narodowych — starszemu oficerowi narodowemu;

- 5) przełożonemu określoneemu przez właściwy organ sił zbrojnych albo innych struktur obronnych państwa obcego — przy którego siłach lub strukturach żołnierz pełni służbę wojskową.

5.³⁶⁾ Żołnierzom zawodowym wyznaczonym do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa przysługują w szczególności następujące uprawnienia i świadczenia:

- 1) prawo przebywania w miejscu pełnienia służby wraz z małżonkiem i dziećmi;
- 2) prawo do nieodpłatnego zakwaterowania w lokalu mieszkalnym, wraz z niezbędnym umeblowaniem i wyposażeniem albo prawo do równoważnika pieniężnego na wynajęcie lokalu mieszkalnego, odpowiednio do zajmowanego stanowiska służbowego oraz liczby uprawnionych i przemieszanych członków rodziny;
- 3) prawo do ryczałtu na pokrycie niektórych świadczeń związanych z użytkowaniem lokalu mieszkalnego;
- 4) zwrot opłat związanych z nauką dzieci w szkole podstawowej, gimnazjum i szkole średniej;
- 5) zwrot niezbędnych, udokumentowanych kosztów leczenia w państwie, w którym pełni służbę, oraz kosztów leczenia uprawnionych i przemieszanych członków rodziny.

6. Niezależnie od świadczeń, o których mowa w ust. 5, żołnierzom zawodowym udającym się poza granice państwa w celu objęcia stanowiska służbowego oraz żołnierzom pełniącym służbę poza granicami państwa wyznaczonym na kolejne stanowisko za granicą w innym państwie niż dotychczas, a także żołnierzom powracającym do kraju po zakończeniu pełnienia służby poza granicami państwa przysługuje zwrot kosztów:

- 1) podróży żołnierza i przebywających z nim członków rodziny;
- 2) przewozu rzeczy osobistego użytku i przedmiotów gospodarstwa domowego;
- 3) przejazdu do miejsca pełnienia służby za granicą i z powrotem do kraju członków rodziny nieprzebywających z nim za granicą:
 - a) raz na dwa lata, jeżeli członek rodziny żołnierza nie przesiedlał się za granicę do miejsca pełnienia służby żołnierza,
 - b) jeden raz, jeżeli członek rodziny przebywał z żołnierzem za granicą i żołnierzowi pokryto koszty jego podróży, po upływie nie mniej niż jednego roku po przesiedleniu.

7. Żołnierzom zawodowym skierowanym do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa przysługują, w szczególności, następujące uprawnienia i świadczenia:

- 1) bezpłatne zakwaterowanie i wyżywienie;

- 2)³⁷⁾ bezpłatne świadczenia zdrowotne oraz bezpłatne zaopatrzenie w produkty lecznicze i wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi i środkami pomocniczymi;

- 3) bezpłatny przewóz:

- a) z kraju do miejsca pełnienia służby i z powrotem, w związku z rozpoczęciem i zakończeniem pełnienia służby poza granicami państwa,
- b) z miejsca pełnienia służby do kraju i z powrotem, w razie śmierci członka najbliższej rodziny;

- 4) (uchylony);³⁸⁾

- 5)³⁹⁾ indywidualne i zbiorowe ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków zaistniałych w czasie pełnienia służby poza granicami państwa, wskutek których nastąpiło uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć żołnierza.

8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, przypadki, w których następuje wyznaczenie, a w których skierowanie do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa, szczegółowy tryb postępowania przy wyznaczaniu lub kierowaniu żołnierzy zawodowych do pełnienia służby poza granicami państwa, a także odwoływania do kraju z tej służby, warunki pełnienia przez żołnierzy służby poza granicami państwa, w tym zakres podległości, o której mowa w ust. 4, warunki przyznawania świadczeń żołnierzom wyznaczonym lub skierowanym do pełnienia służby poza granicami państwa oraz świadczeń przysługujących żołnierzom w związku z wyznaczeniem lub skierowaniem do pełnienia służby poza granicami państwa. Rozporządzenie, określając obowiązki i uprawnienia żołnierzy zawodowych wyznaczonych lub skierowanych do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa, powinno w szczególności uwzględnić specyfikę wykonywanych zadań, zagrożenia dla zdrowia lub życia tych żołnierzy, a także istniejące w danym państwie warunki miejscowe.

Art. 25. 1.⁴⁰⁾ Dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zawodowy jest wyznaczony na stanowisko służbowe, może dodatkowo powierzyć żołnierzowi czasowe pełnienie obowiązków służbowych w tej jednostce na stanowisku nieobsadzonym lub obsadzonym, na którym wyznaczony żołnierz czasowo nie wykonuje zadań służbowych. Nie dotyczy to sędziów sądów wojskowych oraz asesorów i prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury.

1a.⁴⁰⁾ Minister Obrony Narodowej w przypadkach, o których mowa w ust. 1, może, uwzględniając potrzeby Sił Zbrojnych, powierzyć także żołnierzowi zawodowemu, pozostającemu w rezerwie kadrowej lub w dyspozycji, czasowe pełnienie obowiązków służbowych w każdej jednostce wojskowej. Nie dotyczy to sędziów sądów wojskowych oraz asesorów i prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury.

³⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. c tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

³⁸⁾ Przez art. 1 pkt 12 lit. c tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

³⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. c tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁴⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 62 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 33.

2. Okres, o którym mowa w ust. 1, nie może być jednorazowo dłuższy niż piętnaście miesięcy.

3. W wyjątkowych przypadkach podoficerowi zawodowemu można dodatkowo powierzyć czasowe pełnienie obowiązków służbowych na stanowisku służbowym przewidzianym dla oficera zawodowego zaszeregowanym do stopnia etatowego kapitana (kapitana marynarki) włącznie, jeżeli nie wiąże się z tym powierzeniem stosunek przełożenia nad oficerami.

4. Żołnierza zawodowego, któremu dodatkowo powierzono czasowe pełnienie obowiązków służbowych na innym stanowisku służbowym, nie zwalnia się ze stanowiska dotychczas zajmowanego.

5. Przepisy ust. 1–4 mają zastosowanie również w przypadku czasowego powierzenia żołnierzowi zawodowemu obowiązków pracownika wojska, z tym że w takim przypadku okres, o którym mowa w ust. 2, nie może być jednorazowo dłuższy niż sześć miesięcy.

Art. 26.⁴¹⁾ 1. Żołnierz zawodowy podlega opinianiu służbowemu, którego proces rozpoczyna się na sześć miesięcy przed dniem upływu:

- 1) kadencji na stanowisku służbowym — w przypadku żołnierza służby stałej;
- 2) okresu obowiązywania kontraktu, z zastrzeżeniem ust. 2 — w przypadku żołnierza służby kontraktowej.

2. W przypadku gdy kontrakt został podpisany na okres dłuższy niż trzy lata, proces opiniowania rozpoczyna się na sześć miesięcy przed upływem trzyletniego okresu trwania kontraktu.

3. Opiniowaniem służbowym obejmuje się również żołnierza zawodowego:

- 1) skierowanego do pełnienia służby poza granicami państwa — za okres pełnienia tej służby;
- 2) zwolnionego ze stanowiska służbowego w trakcie trwania kadencji lub kontraktu, jeżeli pełnił służbę na tym stanowisku co najmniej dwanaście miesięcy.

4. Opinia służbowa ma na celu ocenę wykonywania przez żołnierza zawodowego obowiązków służbowych i stanowi podstawę do określenia dalszego przebiegu jego służby. W opinii służbowej przełożony ocenia wywiązywanie się żołnierza zawodowego z poszczególnych obowiązków służbowych na zajmowanym stanowisku służbowym oraz jego cechy osobowe. Przy ocenie cech osobowych żołnierza zawodowego przełożony sporządzający opinię służbową może zasięgnąć opinii psychologa jednostki wojskowej.

5. Na podstawie ocen, o których mowa w ust. 4, przełożony wystawia ogólną ocenę opiniowanego żołnierza zawodowego, wyrażoną w skali od 5 do 2 (bardzo dobra, dobra, dostateczna i niedostateczna).

6. W ramach opiniowania służbowego żołnierza zawodowego w służbie stałej określa się jego indywidualną prognozę przebiegu zawodowej służby wojskowej: bliższą i dalszą.

7. Prognoza, o której mowa w ust. 6, obejmuje:

- 1) bliższa — wskazanie stanowiska służbowego przewidzianego do objęcia przez opiniowanego żołnierza zawodowego, wskazanie przeniesienia do rezerwy kadrowej albo wskazanie zwolnienia z zawodowej służby wojskowej;
- 2) dalsza — wskazanie stopnia etatowego stanowiska służbowego przewidzianego do objęcia przez opiniowanego żołnierza zawodowego lub studiów, których ukończenie warunkuje objęcie wyższego stanowiska służbowego albo wskazanie zwolnienia z zawodowej służby wojskowej.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, nie określa się żołnierzowi zawodowemu indywidualnej prognozy przebiegu zawodowej służby wojskowej.

9. W przypadku zwolnienia żołnierza zawodowego w służbie stałej ze stanowiska służbowego w okresie kadencji na stanowisku służbowym, jeżeli pełnił służbę na tym stanowisku przez okres krótszy niż dwanaście miesięcy, nie sporządza się nowej opinii służbowej, lecz określa się jedynie nową indywidualną prognozę przebiegu zawodowej służby wojskowej.

10. W przypadku przedłużenia żołnierzowi zawodowemu okresu kadencji na stanowisku służbowym nie sporządza się opinii służbowej za okres przedłużonej kadencji, o ile została już sporządzona za okres kadencji.

11. Opinię służbową o żołnierzu zawodowym udostępnia się w przypadku wystąpienia o nią przez sąd, prokuratora, Żandarmerię Wojskową, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Policję, Agencję Wywiadu, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Straż Graniczną, rzecznika dyscyplinarnego lub rzecznika dyscypliny finansów publicznych — w przypadku gdy podmioty te prowadzą postępowanie dotyczące tego żołnierza.

12. Opinię służbową sporządza osobiście bezpośredni przełożony żołnierza zawodowego.

13. Przełożony jest obowiązany doręczyć, za pokwitowaniem, potwierdzoną kopię opinii służbowej żołnierzowi zawodowemu, którego ona dotyczy w terminie czternastu dni od dnia jej sporządzenia. W opinii służbowej zamieszcza się pouczenie o przysługującym żołnierzowi zawodowemu prawie wniesienia odwołania od opinii.

14. W przypadku odmowy przyjęcia opinii służbowej przez opiniowanego, na równi z doręczeniem, o którym mowa w ust. 13, uznaje się zapoznanie opiniowanego z treścią opinii przez jej odczytanie. Przełożony poucza opiniowanego o przysługującym mu prawie do wniesienia odwołania od opinii i dokonuje o tym fakcie adnotacji w arkuszu opinii służbowej.

⁴¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

15. Żołnierzowi zawodowemu przysługuje prawo wniesienia odwołania od opinii służbowej do wyższego przełożonego w terminie czternastu dni od dnia jej doręczenia. Odwołanie wniesione po terminie nie podlega rozpoznaniu.

16. Prawo wniesienia odwołania nie przysługuje od indywidualnej prognozy przebiegu zawodowej służby wojskowej, określonej dla żołnierza zawodowego w opinii służbowej.

17. Wyższy przełożony, w terminie trzydziestu dni od dnia otrzymania odwołania, może zaskarżoną opinię służbową:

- 1) utrzymać w mocy;
- 2) zmienić ją lub uzupełnić;
- 3) uchylić i wydać nową;
- 4) uchylić, jeżeli brak było podstaw prawnych do jej sporządzenia.

18. Opinia służbowa wydana wskutek odwołania jest ostateczna.

19. Za przygotowanie i przebieg procesu opiniowania służbowego żołnierza zawodowego pełniącego zawodową służbę wojskową:

- 1) w jednostce wojskowej — odpowiada dowódca jednostki wojskowej;
- 2) poza granicami państwa — odpowiada krajowy przełożony, któremu żołnierz w tym czasie podlega.

20. Indywidualną prognozę, o której mowa w ust. 6, określa organ uprawniony do wyznaczenia żołnierza zawodowego na stanowisko służbowe.

21. Określona dla żołnierza zawodowego indywidualna prognoza przebiegu zawodowej służby wojskowej może być zmieniona tylko w przypadkach szczególnie uzasadnionych potrzeb Sił Zbrojnych przez organ, o którym mowa w ust. 20.

22. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb opiniowania żołnierza zawodowego, doręczania i zapoznawania go z treścią opinii służbowej oraz wnoszenia i rozpatrywania od niej odwołania;
- 2) tryb określania indywidualnej prognozy przebiegu zawodowej służby wojskowej oraz sposób zapoznawania żołnierza zawodowego z indywidualną prognozą przebiegu zawodowej służby wojskowej;
- 3) tryb udostępniania opinii podmiotom określonym w ust. 11;
- 4) wzór arkusza opinii służbowej.

Rozporządzenie powinno uwzględniać, aby sporządzona opinia służbowa w sposób jednoznaczny wskazywała o przydatności lub braku przydatności żołnierza zawodowego na zajmowanym stanowisku służbowym, cechy osobowe żołnierza, w szczególności odporność psychofizyczną na trudy zawodowej służby

wojskowej, poziom i rzetelność wykonywania zadań służbowych oraz predyspozycje do zajmowania wyższych stanowisk służbowych, a wzór arkusza opinii zawierał wszystkie niezbędne dane do sporządzenia opinii służbowej i określenia indywidualnej prognozy przebiegu zawodowej służby wojskowej, w tym dotyczące jego stanu zdrowia, karalności oraz oceny ze sprawdzianu sprawności fizycznej oraz umożliwiał opiniowanemu wypowiedzenie się w sprawie dalszego przebiegu służby, a także, aby opiniowanie było oparte na zasadzie jawności dla opiniowanego żołnierza zawodowego.

Art. 27. 1. Stopniami wojskowymi żołnierzy zawodowych są stopnie ustanowione w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.⁴²⁾).

2. Nadanie żołnierzowi zawodowemu pierwszego i kolejnych stopni wojskowych następuje w drodze mianowania.

3. Pierwszym stopniem wojskowym jest:

- 1) w korpusie oficerów zawodowych — stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki);
- 2) w korpusie podoficerów zawodowych — stopień wojskowy kaprała (mata);
- 3)⁴³⁾ w korpusie szeregowych zawodowych — stopień wojskowy szeregowego (marynarza).

Art. 28.⁴⁴⁾ Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki) może być mianowany, po odbyciu szkolenia wojskowego i zdaniu egzaminu na oficera, podoficer zawodowy lub szeregowy zawodowy, który ukończył studia wyższe i posiada bardzo dobrą ogólną ocenę w ostatniej opinii służbowej.

Art. 29.⁴⁴⁾ Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, na stopień wojskowy kaprała (mata) może być mianowany, po zdaniu egzaminu na podoficera, szeregowy zawodowy, który ukończył szkołę średnią i posiada bardzo dobrą ogólną ocenę w ostatniej opinii służbowej.

Art. 30. (uchylony).⁴⁵⁾

Art. 31. 1. Żołnierza zawodowego mianuje się na stopień wojskowy, który odpowiada stopniowi etatowemu stanowiska służbowego, na jakie żołnierz ma być wyznaczony, z dniem objęcia stanowiska służbowego.

⁴²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1242, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 180, poz. 1109, Nr 206, poz. 1288, Nr 208, poz. 1308 i Nr 223, poz. 1458 oraz z 2009 r. Nr 22, poz. 120, Nr 97, poz. 801, Nr 161, poz. 1278, Nr 190, poz. 1474 i Nr 219, poz. 1706.

⁴³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 12.

⁴⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wszedł w życie z dniem 12 czerwca 2009 r.

⁴⁵⁾ Przez art. 2 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 12.

2. Warunkiem wydania decyzji o wyznaczeniu żołnierza zawodowego na wyższe stanowisko służbowe oraz objęcia obowiązków na tym stanowisku jest uprzednie wydanie decyzji o mianowaniu tego żołnierza, przez uprawniony organ, na stopień wojskowy odpowiadający stopniowi etatowemu stanowiska służbowego, na jakie żołnierz ma być wyznaczony.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do żołnierzy zawodowych wyznaczanych na stanowiska służbowe zaszerogowane do stopni generałów (admirałów).

Art. 32. 1. Na stopnie wojskowe w korpusie oficerów zawodowych, z wyjątkiem stopnia wojskowego podporucznika (podporucznika marynarki) i stopni wojskowych generałów (admirałów), mianuje Minister Obrony Narodowej.

2. Mianowanie żołnierzy zawodowych na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki) i stopnie wojskowe generałów (admirałów) następuje z uwzględnieniem zasad określonych w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

2a. Mianowanie na stopień wojskowy odpowiadający stopniowi etatowemu stanowiska służbowego kandydatów na sędziów sądów wojskowych spełniających wymagania określone w art. 22 § 2 i 3 ustawy, o której mowa w art. 23, następuje według zasad określonych dla mianowania żołnierzy zawodowych na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki).

3. Na stopnie wojskowe w korpusach podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych mianuje organ właściwy do wyznaczenia żołnierza zawodowego na stanowisko służbowe, z zastrzeżeniem ust. 4.

4.⁴⁶⁾ Na pierwszy stopień wojskowy w korpusie podoficerów zawodowych mianuje organ, któremu podlega szkoła podoficerska.

Art. 33. Utrata stopnia wojskowego oraz degradacja następują na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej i w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.⁴⁷⁾).

⁴⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁴⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010 r. Nr 7, poz. 46 i Nr 40, poz. 227 i 229.

Art. 34.⁴⁸⁾ 1. Żołnierza zawodowego zalicza do określonego korpusu osobowego, grupy osobowej i specjalności wojskowej właściwy organ, o którym mowa w art. 10, w rozkazie personalnym o powołaniu do zawodowej służby wojskowej.

2. Żołnierz zawodowy może być przeniesiony do innego korpusu osobowego, innej grupy osobowej lub innej specjalności wojskowej przez organ właściwy do wyznaczenia go na stanowisko służbowe, decydują o wyznaczeniu na stanowisko służbowe.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową na stanowiskach służbowych sędziów sądów wojskowych oraz asesorów i prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Art. 35.⁴⁸⁾ 1. Żołnierza zawodowego wyznacza się na stanowisko służbowe, w drodze decyzji, stosownie do potrzeb Sił Zbrojnych, w zależności od wymaganych kwalifikacji zawodowych określonych w karcie opisu stanowiska służbowego oraz posiadanej oceny w opinii służbowej, a żołnierza zawodowego w służbie stałej również od ustalonej dla niego indywidualnej prognozy przebiegu zawodowej służby wojskowej.

2. Określenie indywidualnej prognozy przebiegu zawodowej służby wojskowej żołnierza zawodowego w służbie stałej odbywa się w oparciu o modele przebiegu służby.

3. Modele przebiegu służby w poszczególnych korpusach osobowych (grupach osobowych) opracowują i uaktualniają, wskazane przez Ministra Obrony Narodowej, osoby posiadające kwalifikacje właściwe dla danego korpusu osobowego (grupy osobowej).

Art. 36.⁴⁸⁾ 1. Minimalne wymagania w zakresie wykształcenia niezbędne do wyznaczenia na pierwsze stanowisko służbowe w korpusach kadry zawodowej Sił Zbrojnych są następujące w stosunku do:

- 1) szeregowych zawodowych — ukończenie gimnazjum;
- 2) podoficerów zawodowych — ukończenie szkoły średniej;
- 3) oficerów zawodowych — posiadanie dyplomu ukończenia studiów wyższych.

2. Wyznaczenie na kolejne stanowisko służbowe jest uzależnione od ukończenia kursu, szkolenia, stażu lub specjalizacji, w zależności od wymaganych kwalifikacji określonych w karcie opisu stanowiska służbowego, a także w odniesieniu do oficerów:

- 1) od stopnia etatowego majora (komandora podporucznika) — posiadanie tytułu zawodowego magistra (równorzędnego);
- 2) dla stopnia etatowego pułkownika (komandora) — ukończenie studiów podyplomowych lub posiadanie stopnia naukowego doktora;

⁴⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 16 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

3) od stopnia etatowego generała brygady (kontradmirała) — ukończenie podyplomowych studiów polityki obronnej.

3. Do celów określonych w ust. 2 na równi ze świadectwem lub dyplomem uczelni wojskowej są traktowane świadectwa lub dyplomy zagranicznych oraz krajowych szkół i uczelni na kierunkach zgodnych z kartą opisu stanowiska służbowego.

Art. 37.⁴⁸⁾ 1. Żołnierz zawodowy w służbie stałej pełni zawodową służbę wojskową przez czas określony kadencjami na stanowisku służbowym.

2. Kadencja na stanowisku służbowym trwa od osiemnastu miesięcy do trzech lat.

3. Kadencja na stanowisku służbowym, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami Sił Zbrojnych, może być przedłużona przez organ właściwy do wyznaczenia na stanowisko służbowe.

4. Okres przedłużenia kadencji na stanowisku służbowym nie może być dłuższy niż dwanaście miesięcy.

5. Okres kadencji na stanowisku służbowym określa organ właściwy do wyznaczania na stanowisko służbowe w decyzji o wyznaczeniu żołnierza zawodowego na to stanowisko.

6. Żołnierz, o którym mowa w ust. 1, może powtarzać kadencję na tym samym stanowisku służbowym, z zastrzeżeniem ust. 7 oraz art. 43 ust. 2 i art. 43a ust. 2.

7. Żołnierz zawodowy może pełnić zawodową służbę wojskową na tym samym stanowisku służbowym:

- 1) dyrektora (szefa) komórki organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej, w tym tworzącej Sztab Generalny Wojska Polskiego,
- 2) zaszeregowanym od stopnia etatowego majora (komandora podporucznika), w którego nazwie występuje określenie „dowódca”

— nie więcej niż dwie kadencje.

8. Przepisów ust. 1—7 nie stosuje się do żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową na stanowiskach służbowych sędziów w sądach wojskowych oraz asesorów i prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz w instytucjach cywilnych.

Art. 38. (uchylony).⁴⁹⁾

Art. 39. (uchylony).⁴⁹⁾

Art. 40. 1. Wyznaczenie oficera zawodowego na wyższe stanowisko może nastąpić w zależności od wolnych stanowisk służbowych, a także od ogólnej oceny bardzo dobrej lub dobrej w opinii służbowej.

2. Okres zajmowania stanowiska służbowego, o tym samym stopniu etatowym wynosi co najmniej trzy lata. Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych okres ten może być krótszy, nie mniej jednak niż osiemnaście miesięcy.

3. W przypadku uzyskania przez oficera zawodowego pełniącego zawodową służbę wojskową w opinii służbowej ogólnej oceny dostatecznej:

- 1) wyznacza się go na to samo lub inne równorzędne stanowisko służbowe;
- 2) może być on zwolniony z zawodowej służby wojskowej.

4.⁵⁰⁾ Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową na stanowiskach służbowych sędziów w sądach wojskowych oraz prokuratorów w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury.

Art. 41. 1. Wyznaczenie podoficera zawodowego na wyższe stanowisko służbowe może nastąpić w zależności od wolnych stanowisk i od okresu zajmowania dotychczasowego stanowiska, a także od ogólnej oceny bardzo dobrej lub dobrej w opinii służbowej oraz od odbycia, w zależności od potrzeb, stosownego kursu, szkolenia lub specjalizacji.

2. Okres zajmowania stanowiska służbowego, o tym samym stopniu etatowym wynosi co najmniej trzy lata. Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych okres ten może być krótszy, nie mniej jednak niż osiemnaście miesięcy.

3. W przypadku uzyskania przez podoficera zawodowego w opinii służbowej ogólnej oceny dostatecznej:

- 1) wyznacza się go na to samo lub inne równorzędne stanowisko służbowe;
- 2) może być on zwolniony z zawodowej służby wojskowej.

Art. 42.⁵¹⁾ 1. Wyznaczenie szeregowego zawodowego na wyższe stanowisko służbowe może nastąpić w zależności od wolnych stanowisk, a także od ogólnej oceny bardzo dobrej lub dobrej w opinii służbowej oraz od odbycia, w zależności od potrzeb, stosownego kursu lub szkolenia.

2. W przypadku uzyskania przez szeregowego zawodowego w opinii służbowej ogólnej oceny dostatecznej:

- 1) wyznacza się go na to samo lub inne równorzędne stanowisko służbowe;
- 2) może być on zwolniony z zawodowej służby wojskowej.

Art. 43. 1. Wyznaczenie na stanowiska służbowe Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego i dowódców rodzajów Sił Zbrojnych następuje z uwzględnieniem odrębnych przepisów.

2. Kadencja na stanowiskach służbowych Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego i dowódców rodzajów Sił Zbrojnych wynosi trzy lata, z możliwością wyznaczenia na ponowną kadencję, z zastrzeżeniem ust. 3.

⁴⁹⁾ Przez art. 1 pkt 24 ustawy, o której mowa w odnośniku 15; wszedł w życie z dniem 10 października 2007 r.

⁵⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 17 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁵¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

3. Żołnierz zawodowy zajmujący stanowisko służbowe Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego lub dowódcy rodzaju Sił Zbrojnych może być zwolniony z zajmowanego stanowiska przed upływem kadencji przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w porozumieniu lub na wniosek Ministra Obrony Narodowej, jeżeli przemawiają za tym uzasadnione potrzeby Sił Zbrojnych.

Art. 43a. 1. Na stanowisko służbowe Dowódcy Operacyjnego Sił Zbrojnych oraz Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych żołnierza zawodowego wyznacza Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Ministra Obrony Narodowej.

2. Kadencja na stanowisku służbowym Dowódcy Operacyjnego Sił Zbrojnych oraz Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych wynosi trzy lata, z możliwością wyznaczenia na ponowną kadencję, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Żołnierz zawodowy zajmujący stanowisko służbowe Dowódcy Operacyjnego Sił Zbrojnych albo Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych może być zwolniony z zajmowanego stanowiska przed upływem kadencji przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w porozumieniu lub na wniosek Ministra Obrony Narodowej, jeżeli przemawiają za tym uzasadnione potrzeby Sił Zbrojnych.

Art. 44.⁵²⁾ 1. Organami właściwymi do wyznaczania na stanowiska służbowe i zwalniania z tych stanowisk żołnierzy zawodowych są:

- 1) Minister Obrony Narodowej — w odniesieniu do stanowisk służbowych o stopniach etatowych pułkownika (komandora) i generała (admirala) oraz na które wyznacza na podstawie przepisów odrębnych ustaw;
- 2) Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, dowódca rodzaju Sił Zbrojnych, Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych, Szef Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej i Szef Inspektoratu Wojskowej Służby Zdrowia — w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego podpułkownika (komandora porucznika) włącznie w podległych jednostkach wojskowych, z zastrzeżeniem pkt 3 i 4;
- 3) dowódca okręgu wojskowego, dowódca korpusu, rektor — komendant wojskowej uczelni akademickiej, dowódca dywizji, flotylli, Dowódca Garnizonu Warszawa — w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego majora (komandora podporucznika) włącznie w podległych jednostkach wojskowych, z zastrzeżeniem pkt 4;
- 4) dowódca brygady, skrzydła, rektor — komendant wojskowej uczelni zawodowej, dowódca pułku, batalionu oraz dowódca zajmujący stanowisko służbowe zaszerogowane do stopnia etatowego co najmniej podpułkownika (komandora porucznika) — w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego kapitana (kapitana marynarki) włącznie w podległych jednostkach wojskowych, z zastrzeżeniem pkt 5;

⁵²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 19 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

5) dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr — w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego podpułkownika (komandora porucznika) włącznie w pozostałych, niewymienionych w pkt 2—4, jednostkach wojskowych.

2. Zwolnienia żołnierza zawodowego z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego w jednostce wojskowej, w której zajmował to stanowisko, i wyznaczenia na stanowisko służbowe w innej jednostce wojskowej dokonuje właściwy organ, któremu podlegają obie te jednostki, przy zachowaniu posiadanych uprawnień do wyznaczania na stanowiska służbowe, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Zwolnienie żołnierza zawodowego z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego w jednostce wojskowej, w której zajmował to stanowisko, i wyznaczenie na stanowisko służbowe w innej jednostce wojskowej może nastąpić również na podstawie porozumienia organu, który zwalnia ze stanowiska, oraz organu, który wyznacza na stanowisko, jeżeli posiadają równorzędne uprawnienia do wyznaczania i zwalniania ze stanowisk służbowych.

Art. 44a.⁵³⁾ Organy, o których mowa w art. 44 ust. 1, dokonują corocznie oceny sytuacji kadrowej.

Art. 45. 1. Żołnierza zawodowego zwalnia się z zajmowanego stanowiska służbowego:

- 1) jeżeli wojskowa komisja lekarska orzekła jego niezdolność do pełnienia zawodowej służby wojskowej w określonych jednostkach wojskowych albo na zajmowanym stanowisku służbowym;
- 2) gdy zlikwidowano zajmowane przez niego stanowisko służbowe;
- 3) gdy upłynął termin kadencji określony w decyzji o wyznaczeniu na stanowisko służbowe;
- 4) wskutek wymierzenia kary dyscyplinarnej odwołania z zajmowanego stanowiska służbowego;
- 5)⁵⁴⁾ w przypadku udzielenia urlopu wychowawczego w wymiarze dłuższym niż dwanaście miesięcy.

2. Żołnierza zawodowego można zwolnić z zajmowanego stanowiska służbowego w przypadku:

- 1) zaistnienia potrzeb Sił Zbrojnych;
- 2) wszczęcia postępowania w sprawie cofnięcia żołnierzowi zawodowemu poświadczenia bezpieczeństwa o klauzuli wymaganej na tym stanowisku.

2a. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, żołnierza zawodowego wyznacza się na równorzędne lub wyższe stanowisko służbowe albo przenosi się do rezerwy kadrowej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy.

⁵³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁵⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 21 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2b. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, żołnierza zawodowego przenosi się do rezerwy kadrowej na czas prowadzonego postępowania. Na zwolnione stanowisko służbowe nie wyznacza się do czasu zakończenia postępowania w sprawie cofnięcia żołnierzowi zawodowemu poświadczenia bezpieczeństwa innego żołnierza zawodowego, a powierza się obowiązki służbowe na tym stanowisku innemu żołnierzowi zawodowemu w trybie określonym w art. 25.

3. Żołnierza zawodowego w przypadkach wymienionych w ust. 1 i 2 oraz żołnierza zawodowego pozostającego w rezerwie kadrowej zwalnia się z zawodowej służby wojskowej, gdy odmówi pełnienia służby na innym równorzędnym lub wyższym stanowisku służbowym.

3a. Z dniem przeniesienia żołnierza zawodowego do rezerwy kadrowej lub dyspozycji albo zwolnienia z zawodowej służby wojskowej żołnierz zawodowy z mocy prawa jest zwolniony z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego.

4.⁵⁵⁾ Zwolnienie żołnierza zawodowego ze stanowiska służbowego sędziego sądu wojskowego oraz asesora i prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury następuje z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o ustroju sądów wojskowych i ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze.

Art. 46. 1. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania kwalifikacyjne do wyznaczenia na poszczególne stanowiska służbowe;
- 2) szczegółowy tryb wyznaczania żołnierzy zawodowych na stanowiska służbowe i zwalniania z tych stanowisk, w tym tryb organizacji oraz kierowania żołnierzy na kursy specjalistyczne i szkolenie oraz staż przed wyznaczeniem na stanowiska;
- 3) szczegółowe warunki i tryb zaliczania i przenoszenia żołnierzy zawodowych do innego korpusu osobowego lub grupy osobowej;
- 4) tryb przenoszenia żołnierzy zawodowych do rezerwy kadrowej, warunki i sposób pełnienia przez nich zawodowej służby wojskowej w tym okresie, a także sposób nakładania na nich zadań służbowych oraz rozliczania z ich wykonania oraz limit żołnierzy zawodowych pozostających w rezerwie kadrowej dla poszczególnych organów wymienionych w art. 20 ust. 3, w ramach ogólnej liczby stanowisk służbowych określonej na podstawie art. 4 ust. 4;

5)⁵⁶⁾ terminy i sposób prowadzenia corocznej oceny sytuacji kadrowej.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno w szczególności:

⁵⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 62 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 33.

⁵⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 22 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

1)⁵⁷⁾ przewidywać możliwość równego dostępu żołnierzy zawodowych do wyższych stanowisk służbowych, po spełnieniu przez nich warunków określonych w ustawie, modelu przebiegu zawodowej służby wojskowej i w karcie opisu stanowiska służbowego, a także uwzględnić ich dotychczasowe doświadczenie i przebieg służby wojskowej;

2) zapewnić sprawność kierowania przez Ministra Obrony Narodowej podległymi i nadzorowanymi jednostkami organizacyjnymi;

3) określić, że podstawowym kryterium zaliczenia lub przeniesienia żołnierza zawodowego do innego korpusu osobowego lub grupy osobowej powinno być wykształcenie żołnierza, jego kwalifikacje zawodowe, w tym specjalistyczne, stan zdrowia, a także przydatność na nowym stanowisku służbowym;

4) przewidywać, że żołnierze zawodowi w okresie pozostawania w rezerwie kadrowej podlegają regulom pełnienia zawodowej służby wojskowej i wykonują zadania służbowe określone przez przełożonych;

5)⁵⁸⁾ zapewnić możliwość pełnego wykorzystania przez organy wojskowe podległej kadry zawodowej Sił Zbrojnych.

Art. 46a.⁵⁹⁾ 1. Żołnierzom zawodowym korpusów podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych mogą być nadawane klasy kwalifikacyjne odpowiadające poziomowi ich wykształcenia wojskowego i specjalistycznego, zgodnie z zajmowanymi stanowiskami służbowymi, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Ustala się cztery rodzaje klas kwalifikacyjnych: trzecią, drugą, pierwszą i mistrzowską.

3. Klasę kwalifikacyjną nadaje się po zdaniu egzaminu przed komisją egzaminacyjną powołaną przez uprawniony organ.

4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, organy właściwe do powoływania komisji egzaminacyjnych i nadawania klas kwalifikacyjnych, wymagania w zakresie kwalifikacji członków komisji oraz liczbę członków tych komisji, szczegółowy sposób i tryb nadawania, potwierdzania, podwyższania i utraty klas kwalifikacyjnych, sposób przeprowadzania i zdawania egzaminu oraz zakres wiedzy i umiejętności sprawdzanych w czasie egzaminu, uwzględniając specyfikę służby na poszczególnych stanowiskach służbowych w korpusach podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych.

Art. 47. 1.⁶⁰⁾ Dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zawodowy jest wyznaczony na stanowisko służbowe, może skierować tego żołnierza do wykonywania zadań służbowych poza jednostką, na czas nie dłuższy niż sześć miesięcy w ciągu roku kalendarzowego.

⁵⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 22 lit. b tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁵⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 22 lit. b tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁵⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 23 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁶⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 24 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2. Skierowany żołnierz zawodowy pozostaje na stanowisku służbowym w dotychczasowej jednostce wojskowej.

3.⁶¹⁾ Skierowanie sędziów w sądach wojskowych oraz asesorów i prokuratorów w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury określają przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o ustroju sądów wojskowych i przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze.

Art. 48. 1. Żołnierzom zawodowym wydaje się wojskowy dokument osobisty stwierdzający pełnienie zawodowej służby wojskowej oraz, w szczególnych przypadkach, dokument osobisty stwierdzający pełnienie tej służby w określonej jednostce wojskowej.

2. Żołnierzy zawodowych obejmuje się ewidencją wojskową, prowadzoną przez dyrektora departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr, organ właściwy do wyznaczania na stanowisko służbowe i dowódcę jednostki wojskowej, w której żołnierz pełni zawodową służbę wojskową, oraz wojskowego komendanta uzupełnień.

3. W ewidencji, o której mowa w ust. 2, ujmuje się dane osobowe żołnierza zawodowego oraz dane dotyczące przebiegu czynnej służby wojskowej, stanu zdrowia, wykształcenia, kwalifikacji, stanu cywilnego i rodzinnego, wyróżnień, a także orzeczeń wydanych w stosunku do żołnierza w postępowaniu sądowym, administracyjnym lub dyscyplinarnym oraz odpowiedzialności zawodowej.

4.⁶²⁾ Dane osobowe, o których mowa w ust. 3, obejmują: nazwisko i imiona, nazwisko rodowe, nazwisko i imiona poprzednie, imiona rodziców, nazwiska rodowe rodziców, imię i nazwisko małżonka oraz jego nazwisko rodowe, imiona dzieci, płeć, datę i miejsce urodzenia, obywatelstwo, numer PESEL, numer identyfikacji podatkowej, stopień wojskowy, adres zameldowania, adres zamieszkania oraz rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości.

5. Ewidencję, o której mowa w ust. 2, prowadzi się w formie teczki akt personalnych i karty ewidencyjnej.

6. Do przetwarzania przez organy wymienione w ust. 2 danych, o których mowa w ust. 3, do celów związanych z przebiegiem zawodowej służby wojskowej nie stosuje się przepisów rozdziału 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.⁶³⁾).

7. Wojskowy dokument osobisty wydaje się żołnierzowi zawodowemu niezwłocznie po rozpoczęciu pełnienia zawodowej służby wojskowej.

7a.⁶⁴⁾ W przypadku zniszczenia lub zaginięcia ewidencji wojskowej podlega ona odtworzeniu.

8.⁶⁵⁾ Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) terminy ważności wojskowych dokumentów osobistych, warunki i tryb wymiany oraz zwrotu tych dokumentów, a także sposób postępowania przy ich wydawaniu;
- 2) zakres i sposób prowadzenia ewidencji wojskowej oraz sposób jej odtwarzania w przypadku zniszczenia lub zaginięcia, a także wzory dokumentów ewidencyjnych;
- 3) wzory wojskowych dokumentów osobistych oraz sposób dokonywania wpisów w tych dokumentach i postępowania z nimi, a także organy właściwe do ich wydawania.

9.⁶⁶⁾ Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 8, powinno w szczególności uwzględniać zadania przełożonych w zakresie wydawania wojskowych dokumentów osobistych i sposobu dokonywania w nich wpisów, a także wymogi dotyczące ochrony danych osobowych żołnierzy zawodowych objętych ewidencją wojskową.

Art. 49. 1. Żołnierzom zawodowym wydaje się karty i tabliczki tożsamości.

2. Karty tożsamości wydawane żołnierzom zawodowym wyjeżdżającym w celach służbowych za granicę stanowią również dowód tożsamości, o którym mowa w art. III ust. 2 lit. a Umowy między Państwami-Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych, sporządzonej w Londynie dnia 19 czerwca 1951 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 21, poz. 257 oraz z 2008 r. Nr 170, poz. 1052).

3. Zasady wydawania żołnierzom zawodowym tabliczek tożsamości określają przepisy Konwencji o ochronie ofiar wojny, podpisanych w Genewie dnia 12 sierpnia 1949 r. (Dz. U. z 1956 r. Nr 38, poz. 171 oraz z 1992 r. Nr 4, poz. 23 i Nr 41, poz. 175).

4. Żołnierzom zawodowym wyjeżdżającym w celach służbowych za granicę wydaje się również indywidualny lub zbiorowy rozkaz wyjazdu.

5. W kartach tożsamości wydawanych żołnierzom zawodowym zamieszcza się:

- 1) nazwisko i imię (imiona);
- 2) datę urodzenia;
- 3) stopień wojskowy i oznaczenie wojskowego dokumentu osobistego;
- 4) numer PESEL;

⁶¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 62 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 33.

⁶²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 25 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁶³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 i Nr 33, poz. 285, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 165, poz. 1170 i Nr 176, poz. 1238 oraz z 2010 r. Nr 41, poz. 233.

⁶⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 25 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁶⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 25 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁶⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 25 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- 5) rodzaj służby wojskowej;
- 6) grupę krwi;
- 7) fotografię i podpis żołnierza;
- 8) suchy odcisk pieczęci organu wystawiającego;
- 9) nazwę państwa wystawiającego;
- 10) serię i numer;
- 11) elementy zabezpieczające.

6. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje oraz wzory kart i tabliczek tożsamości wydawanych żołnierzom zawodowym, organy właściwe do ich wydawania i ewidencjonowania, doręczania i postępowania w razie zniszczenia lub utraty, a także wzór rozkazu wyjazdu, mając na względzie przeznaczenie kart i tabliczek tożsamości oraz sposób ich wykorzystania.

Rozdział 4

Podstawowe uprawnienia i obowiązki służbowe żołnierzy zawodowych

Art. 50. 1. Żołnierze zawodowi w czasie wykonywania zadań służbowych są obowiązani do noszenia umundurowania, odznak i oznak wojskowych.

2. W przypadkach określonych przez dowódcę jednostki wojskowej, w której żołnierz zawodowy jest wyznaczony na stanowisko służbowe, jest on obowiązany do noszenia uzbrojenia lub orderów i odznaczeń.

3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory, szczegółowe zasady, okoliczności i sposób noszenia umundurowania oraz oznak wojskowych;
- 2) warunki, okoliczności i sposób noszenia uzbrojenia;
- 3) przypadki, w których żołnierze zawodowi są zwolnieni od obowiązku noszenia umundurowania i oznak wojskowych w czasie wykonywania zadań służbowych;
- 4) warunki i sposób noszenia orderów, odznaczeń i odznak.

4. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 3, powinno w szczególności zapewnić, aby wzory umundurowania były praktyczne i estetyczne, zapewniały możliwość wykorzystywania umundurowania w różnych warunkach klimatycznych i pogodowych. Rozporządzenie powinno uwzględnić także podział umundurowania na galowe, wyjściowe, służbowe, ćwiczebne, polowe, specjalne, robocze i wieczorowe oraz uwzględnić zestawy ubiorcze dla żołnierzy zawodowych poszczególnych rodzajów wojsk i służb, z uwzględnieniem płci żołnierza. W rozporządzeniu należy przewidzieć różne okoliczności noszenia umundurowania, a zwłaszcza w czasie szkolenia i ćwiczeń, służby garnizonowej i wewnętrznej, zajęć służbowych oraz w czasie podróży. Ponadto w rozporządzeniu należy uwzględnić przypadki zwolnienia żołnierzy zawodowych od obowiązku noszenia umundurowania i oznak wojskowych w czasie wykonywania zajęć służbowych.

Art. 50a. 1. Żołnierz zawodowy jest obowiązany utrzymywać sprawność fizyczną zapewniającą wykonywanie przez niego zadań służbowych.

2. Żołnierz zawodowy jest poddawany raz w roku sprawdzianowi sprawności fizycznej.

3. Żołnierz zawodowy może być zwolniony ze sprawdzianu sprawności fizycznej w danym roku kalendarzowym z przyczyn służbowych lub zdrowotnych, a kobieta żołnierz zawodowy jest zwalniana również w okresie ciąży lub karmienia dziecka piersią.

4.⁶⁷⁾ Sprawność fizyczną żołnierza zawodowego ocenia się na podstawie ćwiczeń zróżnicowanych ze względu na płeć, grupy wiekowe oraz jednostki wojskowe i zajmowane stanowiska służbowe, a także posiadanej przez żołnierza kategorii zdolności fizycznej i psychicznej do zawodowej służby wojskowej.

5. Na podstawie przeprowadzonego sprawdzianu wystawia się żołnierzowi zawodowemu ocenę sprawności fizycznej wyrażoną w skali od 5 do 2 (bardzo dobra, dobra, dostateczna i niedostateczna).

6. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przeprowadzania sprawdzianu sprawności fizycznej;
- 2)⁶⁸⁾ zakres ćwiczeń zróżnicowany ze względu na płeć, grupy wiekowe oraz jednostki wojskowe i zajmowane stanowiska służbowe, a także posiadanej przez żołnierza kategorię zdolności fizycznej i psychicznej do zawodowej służby wojskowej;
- 3) tryb zwalniania ze sprawdzianu sprawności fizycznej w danym roku kalendarzowym oraz dokumenty wymagane w tych sprawach;
- 4) sposób dokumentowania niemożności przystąpienia do sprawdzianu sprawności fizycznej;
- 5)⁶⁹⁾ sposób dokumentowania otrzymanych przez żołnierzy ocen oraz nieprzystąpienia do tego sprawdzianu z przyczyn innych niż określone w ust. 3.

7. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, powinno uwzględniać terminy przeprowadzenia sprawdzianu sprawności fizycznej, opis prawidłowości wykonywanych ćwiczeń oraz kryteria oceniania żołnierzy zawodowych w czasie sprawdzianu, z zachowaniem jawności i obiektywizmu.

Art. 51. 1. Żołnierze zawodowi są obowiązani zachować w tajemnicy wszystkie informacje niejawne, z którymi zapoznali się podczas lub w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej, w tym również informacje stanowiące tajemnicę innego państwa chronioną na zasadzie wzajemności na podstawie zawartych umów międzynarodowych.

⁶⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 26 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wszedł w życie z dniem 12 czerwca 2009 r.

⁶⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 26 lit. b tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1; weszło w życie z dniem 12 czerwca 2009 r.

⁶⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 26 lit. b tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1; weszło w życie z dniem 12 czerwca 2009 r.

2. Obowiązek zachowania tajemnicy trwa zarówno w czasie pełnienia zawodowej służby wojskowej, jak i po zwolnieniu z niej.

3. Od obowiązku zachowania tajemnicy może zwolnić żołnierza w czynnej służbie wojskowej dowódca rodzaju Sił Zbrojnych, a żołnierza zwolnionego z czynnej służby wojskowej — Minister Obrony Narodowej, z zastrzeżeniem przypadków określonych w przepisach ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.⁷⁰⁾).

Art. 52. 1. Żołnierz zawodowy może pobierać naukę, jeżeli nie koliduje to z wykonywaniem przez niego zadań służbowych.

2. Żołnierz zawodowy pisemnie informuje o fakcie pobierania nauki dowódcę jednostki wojskowej, w której zajmuje stanowisko służbowe.

3. Żołnierz zawodowy może wystąpić do dowódcy, o którym mowa w ust. 2, z wnioskiem o udzielenie pomocy w związku z pobieraniem nauki.

4. Pomoc, o której mowa w ust. 3, może być udzielona wyłącznie w przypadkach, gdy poziom i kierunek nauki są zbliżone z wymaganiami kwalifikacyjnymi na zajmowanym lub na planowanym do wyznaczenia stanowisku służbowym.

5.⁷¹⁾ Dowódca jednostki wojskowej, po uzyskaniu zgody organu uprawnionego do wyznaczenia żołnierza zawodowego na wyższe od zajmowanego stanowisko służbowe, zawiera z żołnierzem zawodowym umowę, w której określa między innymi rodzaj pomocy, o której mowa w ust. 3, a w szczególności pokrycie czesnego za naukę, zwrot należności z tytułu kosztów przejazdu na obszarze kraju oraz warunki zwrotu kosztów tej pomocy w przypadku przerwania nauki lub zwolnienia z zawodowej służby wojskowej z przyczyn, o których mowa w art. 111 pkt 1, 4, 6—7, pkt 9 lit. a i pkt 11—16 oraz art. 112 ust. 1 pkt 1, w terminie określonym w umowie, nie dłuższym niż trzy lata od zakończenia nauki.

⁷⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010 r. Nr 7, poz. 46.

⁷¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 27 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

6.⁷²⁾ Do zgody, o której mowa w ust. 5, nie stosuje się art. 106 § 2—6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 53. Żołnierz zawodowy może być kierowany na studia lub naukę do szkoły wojskowej albo niewojskowej oraz na staż, kurs lub specjalizację w kraju lub za granicą.

Art. 54. 1.⁷³⁾ Z żołnierzem zawodowym, którego planuje się na koszt wojska skierować na studia lub naukę albo staż, kurs lub specjalizację w kraju lub za granicą, których koszt przekracza sześciokrotność najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego, zawiera się umowę, która określa między innymi warunki zwrotu kosztów poniesionych na jego utrzymanie i naukę w przypadku przerwania kształcenia lub zwolnienia z zawodowej służby wojskowej, przed określonym w umowie okresem służby wojskowej, z przyczyn, o których mowa w art. 111 pkt 1, 4, 6—7, pkt 9 lit. a i pkt 11—16 oraz art. 112 ust. 1 pkt 1, w wysokości proporcjonalnej do czasu służby po zakończeniu tej nauki.

2. Organem uprawnionym do zawarcia umowy jest organ, który kieruje żołnierzem zawodowym na studia lub naukę albo staż, kurs lub specjalizację w kraju lub za granicą.

Art. 55. 1. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb udzielania żołnierzom zawodowym pomocy w związku z pobieraniem przez nich nauki, rodzaj, zakres i wysokość tej pomocy oraz szczegółowy tryb jej zwrotu, a także sposób dokumentowania poniesionych przez żołnierza zawodowego wydatków objętych pomocą;
- 2) tryb kierowania na studia lub naukę do szkoły wojskowej albo niewojskowej oraz na staż, kurs lub specjalizację w kraju lub za granicą i organy właściwe w tych sprawach;
- 3) wzory umów, o których mowa w art. 52 ust. 5 i art. 54 ust. 1.

2. Rozporządzenie powinno uwzględnąć:

- 1) formy udzielanej pomocy;
- 2) rodzaje i formy nauki, na którą żołnierz zawodowy może być skierowany;
- 3) koszty na utrzymanie i naukę, które podlegają zwrotowi, w tym zakwaterowania, wyżywienia, umundurowania i nauki oraz dojazdu do miejsca jej pobierania, a także czesnego i stypendium, oraz określić sposób ich ustalania, a także zwrotu tych kosztów, zawarty w umowie, o której mowa w art. 52 i 54.

Art. 56. 1. Żołnierzowi zawodowemu nie wolno podejmować pracy zarobkowej i prowadzić działalności gospodarczej.

⁷²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 27 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁷³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 28 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2.⁷⁴⁾ Za pracę zarobkową uważa się pracę świadczoną osobiście:

- 1) w ramach stosunku pracy;
- 2) na podstawie innego tytułu, jeżeli praca jest wykonywana przez okres dłuższy niż jeden miesiąc.

3. Dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zawodowy zajmuje stanowisko służbowe, może zezwolić żołnierzowi na wykonywanie pracy zarobkowej lub prowadzenie działalności gospodarczej, jeżeli:

- 1) nie koliduje to z wykonywaniem zadań służbowych przez żołnierza;
- 2) wpływa na podwyższenie jego kwalifikacji;
- 3) nie narusza prestiżu żołnierza zawodowego;
- 4) prowadzona działalność gospodarcza lub działalność podmiotu, u którego będzie świadczona praca, nie dotyczy wyrobów, o których mowa w przepisach w sprawie klasyfikacji wyrobów obronnych oraz dostaw, robót budowlanych i usług, przeznaczonych na zamówienie jednostek wojskowych.

3a.⁷⁵⁾ Praca zarobkowa nie może być wykonywana przez żołnierza zawodowego w jednostce wojskowej, w której żołnierz ten pełni służbę oraz jednostce wojskowej bezpośrednio podległej, z zastrzeżeniem ust. 3b.

3b.⁷⁵⁾ Żołnierz zawodowy może wykonywać pracę zarobkową w tej samej lub podległej jednostce wojskowej, w której pełni służbę, niebędącej jednostką budżetową, na podstawie innej niż umowa o pracę.

4. Dowódca jednostki wojskowej w przypadku naruszenia warunków, o których mowa w ust. 3, może cofnąć zezwolenie na wykonywanie pracy zarobkowej lub prowadzenie działalności gospodarczej.

5.⁷⁶⁾ Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 3–4. Rozporządzenie powinno w szczególności określić dane jakie powinien zawierać wniosek żołnierza o zezwolenie na pracę lub prowadzenie działalności gospodarczej, z uwzględnieniem miejsca, charakteru i czasu pracy lub prowadzonej działalności gospodarczej, jaka ma być wykonywana, a także szczegółowe warunki odmowy lub cofnięcia zezwolenia.

Art. 57. 1. Żołnierz zawodowy nie może wchodzić w skład organów spółek, innych przedsiębiorców oraz fundacji, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Żołnierz zawodowy może uczestniczyć w zgromadzeniach akcjonariuszy lub zgromadzeniach wspólników.

⁷⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 29 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wszedł w życie z dniem 12 czerwca 2009 r.

⁷⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 29 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wszedł w życie z dniem 12 czerwca 2009 r.

⁷⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 29 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wszedł w życie z dniem 12 czerwca 2009 r.

Art. 58. 1. Oficerowie zawodowi, z wyjątkiem oficerów zajmujących stanowiska służbowe sędziów sądów wojskowych oraz stanowiska prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, oraz podoficerowie pełniący zawodową służbę wojskową w organach finansowych i logistycznych są zobowiązani do złożenia oświadczenia o swoim stanie majątkowym. Oświadczenie o stanie majątkowym dotyczy majątku odrębnego oraz objętego małżeńską wspólnością majątkową. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności informacje o posiadanych zasobach pieniężnych, nieruchomościach, udziałach i akcjach w spółkach handlowych, o nabytym przez żołnierza zawodowego albo jego małżonka od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków mieniu, które podlegało zbyciu w drodze przetargu. Oświadczenie to powinno również zawierać dane dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej oraz pełnienia przez małżonka żołnierza zawodowego funkcji w spółkach handlowych lub spółdzielniach, z wyjątkiem funkcji w radzie nadzorczej spółdzielni mieszkaniowej.

2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, żołnierz zawodowy składa Ministrowi Obrony Narodowej za pośrednictwem Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej.

3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, składa się co roku do dnia 31 marca, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.

4. Informacje zawarte w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 1, stanowią tajemnicę służbową, chyba że żołnierz zawodowy, który złożył oświadczenie, wyraził pisemną zgodę na ich ujawnienie. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Minister Obrony Narodowej może je ujawnić pomimo braku zgody składającego oświadczenie.

5. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, przechowuje się przez sześć lat.

6. Do złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio formularz określony przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584, z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 oraz z 2009 r. Nr 178, poz. 1375), dotyczącymi oświadczenia, o którym mowa w art. 10 ust. 1 tej ustawy.

7. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze zarządzenia, szczegółowe warunki i tryb składania oświadczeń o stanie majątkowym.

Art. 59. 1. Żołnierz zawodowy jest obowiązany poinformować pisemnie dowódcę jednostki wojskowej, w której zajmuje stanowisko służbowe, o zamiarze wyjazdu i pobytu za granicą w celach niezwiązanych z zawodową służbą wojskową.

2. Dowódca jednostki wojskowej może zakazać żołnierzowi zawodowemu wyjazdu za granicę w celach niezwiązanych z zawodową służbą wojskową, jeżeli wymaga tego wzgląd na przestrzeganie przepisów

ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631, z późn. zm.⁷⁷⁾) albo istotne sprawy organizacyjne.

3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, tryb informowania przez żołnierza zawodowego o zamiarze wyjazdu i pobytu za granicą oraz postępowania w sprawach wydawania zakazu wyjazdu za granicę. Rozporządzenie to określi w szczególności formę zawiadomienia i dane, jakie powinny być w nim zawarte, oraz szczegółowe warunki i tryb wydania zakazu, z uwzględnieniem uproszczonych procedur małego ruchu granicznego.

Art. 60. 1. Wymiar czasu służby żołnierzy zawodowych jest określony ich zadaniami służbowymi.

2.⁷⁸⁾ Zadania służbowe żołnierzy zawodowych powinny być ustalane przez przełożonych w sposób pozwalający na ich wykonywanie w ramach czterdziestu godzin służby w tygodniu. Wykonywanie zadań służbowych nie może przekraczać przeciętnie czterdziestu ośmiu godzin w tygodniu, w czteromiesięcznym okresie rozliczeniowym. W zamian za czas służby przekraczający czterdzieści godzin służby w tygodniu, żołnierzowi zawodowemu przysługuje czas wolny od służby w takim samym wymiarze.

3.⁷⁸⁾ Żołnierzowi zawodowemu przysługuje prawo do co najmniej:

- 1) jedenastu godzin nieprzerwanego odpoczynku w każdej dobie;
- 2) dwudziestu czterech godzin nieprzerwanego odpoczynku w okresie siedmiodniowym.

4. Przepisy ust. 2 i 3 nie mają zastosowania do żołnierzy zawodowych realizujących zadania o charakterze nadzwyczajnym niezbędne do ochrony interesów państwa, w szczególności: biorących udział w zapobieganiu skutkom katastrof naturalnych lub awarii technicznych noszących znamiona klęski żywiołowej oraz w celu ich usunięcia, pełniących służby i dyżury, odbywających ćwiczenia i szkolenia poligonowe (morskie) oraz pełniących służbę wojskową poza granicami państwa.

4a.⁷⁹⁾ Ewidencję czasu służby potwierdzającą wykonywanie przez żołnierza zawodowego zadań służbowych ponad normy określone w ust. 2 prowadzi dowódca jednostki wojskowej.

5. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, dodatkowe dni wolne od służby, rozkład czasu służby w tygodniu, sposób udzielania czasu wolnego oraz sposób prowadzenia ewidencji czasu służby, a także okoliczności powodujące przekroczenie tygodniowego czasu służby. Rozporządzenie powinno w szczególności tak określić rozkład czasu służby w tygodniu, aby ustalać zadania służbowe w ramach czterdziestu godzin w pięciodniowym tygodniu służby.

⁷⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 149, poz. 1078, Nr 218, poz. 1592 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 25, poz. 162, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 oraz z 2009 r. Nr 178, poz. 1375.

⁷⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 30 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁷⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 30 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 60a. 1. Żołnierz zawodowy jest obowiązany uprzedzić bezpośredniego przełożonego o niemożności stawienia się do służby lub spóźnieniu z przyczyny z góry wiadomej lub możliwej do przewidzenia oraz określić przewidywany czas trwania nieobecności.

2. W razie niestawienia się do służby lub spóźnienia z innej przyczyny niż określona w ust. 1, żołnierz zawodowy jest obowiązany poinformować bezpośredniego przełożonego tego samego dnia o przyczynie nieobecności w służbie i przewidywanym czasie jej trwania lub przyczynie spóźnienia.

3. W razie zaistnienia przyczyny uniemożliwiającej dopełnienie obowiązku, o którym mowa w ust. 2, żołnierz zawodowy jest obowiązany poinformować o przyczynie nieobecności w służbie i przewidywanym czasie jej trwania lub przyczynie spóźnienia, niezwłocznie po ustaniu tej przyczyny.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1—3, żołnierz zawodowy jest obowiązany poinformować bezpośredniego przełożonego osobiście lub za pośrednictwem innej osoby, przez środek łączności lub drogą pocztową. Za datę przekazania informacji drogą pocztową uważa się datę stempla pocztowego.

Art. 60b. Zwolnienie żołnierza zawodowego od zajęć służbowych z powodu choroby następuje na podstawie zaświadczenia lekarskiego wystawionego zgodnie z art. 55 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2010 r. Nr 77, poz. 512).

Art. 61. 1. Żołnierze zawodowi otrzymują corocznie urlop wypoczynkowy w wymiarze dwudziestu sześciu dni roboczych.

2. Jeżeli ważne względy służbowe nie pozwalają na udzielenie żołnierzowi zawodowemu urlopu wypoczynkowego w całości lub w części w danym roku kalendarzowym, urlopu tego udziela się w ciągu następnego roku kalendarzowego.

3. Decyzję w sprawie przesunięcia żołnierzowi zawodowemu urlopu wypoczynkowego podejmuje dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zajmuje stanowisko służbowe. Dowódca jednostki wojskowej jest zobowiązany skierować żołnierza na przesunięty urlop wypoczynkowy, aby wykorzystał go najpóźniej w terminie określonym w ust. 2.

4. Za dni robocze, o których mowa w ust. 1 oraz w art. 62 ust. 1—4 i 7, ust. 8 pkt 2 oraz ust. 11, uważa się wszystkie dni, z wyjątkiem niedziel i świąt określonych w przepisach ustawy z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz. U. Nr 4, poz. 28, z późn. zm.⁸⁰⁾) oraz dodatkowych dni wolnych od służby określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 60 ust. 5.

⁸⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1960 r. Nr 51, poz. 297, z 1989 r. Nr 29, poz. 154 oraz z 1990 r. Nr 28, poz. 159 i 160.

Art. 62. 1. Żołnierz zawodowy zajmujący stanowisko służbowe pracownika naukowego, naukowo-dydaktycznego, dydaktycznego lub badawczo-technicznego otrzymuje corocznie dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze dwunastu dni roboczych.

2. Żołnierz zawodowy pełniący zawodową służbę wojskową w warunkach uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia otrzymuje corocznie, w zależności od ustalonego w odrębnych przepisach stopnia szkodliwości, dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze:

- 1) pięciu dni roboczych — przy pierwszym stopniu szkodliwości;
- 2) siedmiu dni roboczych — przy drugim stopniu szkodliwości;
- 3) dziesięciu dni roboczych — przy trzecim stopniu szkodliwości;
- 4) piętnastu dni roboczych — przy czwartym stopniu szkodliwości.

3. Żołnierz zawodowy, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi właściwościami zajmowanego stanowiska służbowego, otrzymuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze do piętnastu dni roboczych rocznie.

4. Żołnierzowi zawodowemu, w zależności od stażu czynnej służby wojskowej, udziela się corocznie dodatkowego urlopu wypoczynkowego w wymiarze:

- 1) pięciu dni roboczych — po osiągnięciu piętnastu lat czynnej służby wojskowej;
- 2) dziesięciu dni roboczych — po osiągnięciu dwudziestu lat czynnej służby wojskowej;
- 3) piętnastu dni roboczych — po osiągnięciu dwudziestu pięciu lat czynnej służby wojskowej.

5. Żołnierz zawodowy zajmujący stanowisko służbowe sędziego wojskowego lub prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury otrzymuje dodatkowy urlop wypoczynkowy na zasadach i w wymiarze określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o ustroju sądów wojskowych oraz ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze.

6. W razie zbiegu uprawnień do dodatkowych urlopów wypoczynkowych z różnych tytułów żołnierzowi zawodowemu przysługuje tylko jeden urlop w wymiarze najkorzystniejszym, z wyjątkiem dodatkowego urlopu z tytułu szkodliwych dla zdrowia warunków służby, z zastrzeżeniem ust. 7.

7. Łączny wymiar urlopu wypoczynkowego i dodatkowych urlopów wypoczynkowych w danym roku kalendarzowym nie może przekroczyć pięćdziesięciu dni roboczych.

7a.⁸¹⁾ Żołnierzowi zawodowemu skierowanemu do służby poza granicami państwa, po zakończeniu służby w ramach tego skierowania, udziela się urlopu aklimatyzacyjnego w wymiarze jednego dnia roboczego za każde rozpoczęte dziesięć dni pełnienia służby poza granicami państwa. Urlopu tego udziela dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zajmuje stanowisko służbowe albo do której został skierowany w ramach pełnienia zawodowej służby wojskowej w rezerwie kadrowej, bezpośrednio po stawieniu się w jednostce wojskowej. Wymiar urlopu aklimatyzacyjnego nie może przekroczyć dwudziestu dwóch dni roboczych.

8. Żołnierzowi zawodowemu może być udzielony urlop:

- 1) zdrowotny — w wymiarze do sześciu miesięcy;
- 2) okolicznościowy — w wymiarze jednorazowo nie dłuższym niż pięć dni roboczych, z zastrzeżeniem ust. 12.

9. Żołnierzowi zawodowemu skierowanemu przez właściwy organ na naukę i żołnierzowi, któremu udzielono pomocy finansowej w związku z pobieraniem nauki, przysługuje urlop szkoleniowy.

10. Dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zawodowy zajmuje stanowisko służbowe, udziela żołnierzowi urlopu wypoczynkowego i dodatkowego urlopu wypoczynkowego, przysługującego w danym roku kalendarzowym, na podstawie planu urlopów.

11. Żołnierz zawodowy może otrzymać zwolnienie od zajęć służbowych w razie konieczności sprawowania osobistej opieki nad najbliższym członkiem rodziny, nieprzekraczające jednak łącznie pięćdziesięciu dni roboczych w roku kalendarzowym.

12. W szczególnie uzasadnionych przypadkach żołnierzowi zawodowemu, który wykorzystał zwolnienie od zajęć służbowych w związku z koniecznością sprawowania opieki nad najbliższym członkiem rodziny i nadal opiekę tę musi osobiście sprawować, może być udzielony urlop okolicznościowy w wymiarze do dziesięciu miesięcy.

13. Najbliższym członkiem rodziny żołnierza zawodowego, o którym mowa w ust. 11 i 12, są jego małżonek, dzieci i rodzice.

Art. 63. 1. Żołnierza zawodowego można odwołać z urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego urlopu wypoczynkowego, a także wstrzymać udzielenie mu urlopu w całości lub w części z ważnych względów służbowych. Termin urlopu może być także przesunięty na wniosek żołnierza zawodowego, umotywowany ważnymi względami.

2. Żołnierzowi zawodowemu odwołanemu z urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego urlopu wypoczynkowego albo któremu wstrzymano udzielenie takiego urlopu przysługuje zwrot kosztów spowodowanych odwołaniem lub wstrzymaniem urlopu.

⁸¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 31 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

3. Odwołania żołnierza zawodowego z urlopu wypoczynkowego i dodatkowego urlopu wypoczynkowego lub wstrzymania udzielenia takiego urlopu może dokonać dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zajmuje stanowisko służbowe.

4. Dowódca jednostki wojskowej, który odwołał żołnierza zawodowego z urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego urlopu wypoczynkowego albo wstrzymał udzielenie takiego urlopu, orzeka, na wniosek żołnierza, o zwrocie kosztów spowodowanych odwołaniem lub wstrzymaniem urlopu.

Art. 64. 1. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) stanowiska służbowe, na których pełnienie zawodowej służby wojskowej jest uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia albo posiadające szczególne właściwości, ze względu na zajmowanie których udziela się dodatkowego urlopu wypoczynkowego;
- 2) tryb orzekania o potrzebie udzielenia urlopu zdrowotnego i organy właściwe w tych sprawach;
- 3)⁸²⁾ szczegółowe warunki i tryb udzielania urlopów, o których mowa w art. 61 i art. 62 ust. 1—4, 7a oraz ust. 12, a także wymiar urlopu, o którym mowa w art. 62 ust. 3 i ust. 8 pkt 2 oraz ust. 9;
- 4) szczegółowe warunki i tryb odwoływania z urlopu wypoczynkowego i dodatkowego urlopu wypoczynkowego, a także wstrzymania udzielenia takiego urlopu oraz zwracania kosztów spowodowanych odwołaniem lub wstrzymaniem urlopu i sposób ich obliczania;
- 5) szczegółowe warunki i tryb udzielania żołnierzom zawodowym zwolnienia od zajęć służbowych, o którym mowa w art. 62 ust. 11.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, określając stanowiska służbowe, na których pełnienie zawodowej służby wojskowej jest uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia albo które posiadają szczególne właściwości, a także określając wymiar urlopu szkoleniowego, powinno nawiązywać do podobnych lub takich samych stanowisk ustalonych na podstawie przepisów prawa pracy. Określając warunki odwoływania żołnierzy zawodowych z urlopu wypoczynkowego i dodatkowego urlopu wypoczynkowego lub wstrzymania udzielenia urlopu, rozporządzenie powinno ograniczyć taką możliwość do przypadków wyjątkowych, a także przewidywać, że zwrot kosztów poniesionych przez żołnierza w związku z odwołaniem lub wstrzymaniem udzielenia urlopu powinien nastąpić w pełnej wysokości. Rozporządzenie powinno przewidywać, że zwolnienie żołnierza zawodowego od zajęć służbowych w celu sprawowania osobistej opieki nad najbliższym członkiem rodziny powinno mieć w szczególności miejsce dopiero wtedy, gdy opieki takiej nie może sprawować małżonek żołnierza lub inny członek rodziny.

⁸²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 32 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 65. 1. Żołnierzowi zawodowemu przysługuje urlop macierzyński na zasadach i w wymiarze określonych w przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.⁸³⁾).

2. Żołnierzowi zawodowemu — kobiecie będącej w ciąży lub karmiącej dziecko piersią:

- 1) nie powierza się obowiązków w wymiarze przekraczającym czterdzieści godzin służby w tygodniu i w porze nocnej;
- 2) nie deleguje się poza miejsce pełnienia służby — bez zgody żołnierza zawodowego — kobiety;
- 3) nie powierza się wykonywania zadań służbowych szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 176 Kodeksu pracy.

3. Żołnierz zawodowy — kobieta karmiąca dziecko piersią ma prawo do dwóch półgodzinnych przerw wliczanych do czasu służby. W przypadku karmienia więcej niż jednego dziecka, żołnierz zawodowy — kobieta ma prawo do dwóch przerw po 45 minut każda. Przerwy na karmienie mogą być na wniosek żołnierza zawodowego — kobiety udzielane łącznie.

4. Żołnierza zawodowego — kobietę, sprawującą opiekę nad dzieckiem do lat czterech, pozostającą w związku małżeńskim z innym żołnierzem, nie deleguje się bez jej zgody poza miejsce pełnienia zawodowej służby wojskowej, w tym samym czasie co współmałżonka.

5. Przepis ust. 4 stosuje się również do żołnierza zawodowego samotnie wychowującego dziecko do lat czterech.

Art. 65a.⁸⁴⁾ 1. Żołnierz zawodowy ma prawo do urlopu wychowawczego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy.

⁸³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1704.

⁸⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 33 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2. Żołnierzowi zawodowemu korzystającemu z urlopu wychowawczego nie wypłaca się uposażenia i innych należności pieniężnych, z wyjątkiem określonych w art. 83, art. 85 i art. 94—98.

3. Żołnierzowi zawodowemu korzystającemu z urlopu wychowawczego przysługują, w okresie korzystania z tego urlopu, świadczenia określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.⁸⁵⁾).

4. W przypadku gdy urlop wychowawczy trwa do dwunastu miesięcy, żołnierz zawodowy pozostaje na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym.

5. W przypadku gdy okres urlopu wychowawczego jest dłuższy niż określony w ust. 4, żołnierza zawodowego przenosi się do rezerwy kadrowej. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

6. Żołnierza zawodowego, o którym mowa w ust. 5, po zakończeniu lub zrezygnowaniu przez niego z urlopu wychowawczego w czasie jego trwania, jeżeli nie ma możliwości wyznaczenia go na stanowisko służbowe, pozostawia się w rezerwie kadrowej przez okres nie krótszy niż sześć miesięcy.

Art. 66. 1. Żołnierze zawodowi otrzymują umundurowanie, wyekwipowanie i uzbrojenie oraz, w określonych przypadkach, wyżywienie albo równoważnik pieniężny w zamian za te należności.

2. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1)⁸⁶⁾ szczegółowe warunki i normy umundurowania oraz wyekwipowania, w tym w ubiory cywilne, żołnierzy zawodowych, a także organy właściwe w sprawach zaopatrywania w te przedmioty;
- 2) szczegółowe warunki i normy uzbrojenia żołnierzy zawodowych;
- 3) przypadki, w których żołnierzom zawodowym przysługuje bezpłatne wyżywienie, i normy tego wyżywienia.

Rozporządzenie powinno w szczególności uwzględniać specyfikę umundurowania poszczególnych rodzajów wojsk i służb oraz charakter wykonywania zadań służbowych. Rozporządzenie, określając szczegółowe warunki i normy umundurowania, wyekwipowania, uzbrojenia, a także wyżywienia, powinno ustalać w szczególności rodzaje tych norm oraz krąg żołnierzy zawodowych uprawnionych do bezpłatnego wyżywienia.

3. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia:

⁸⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 222, poz. 1630, z 2007 r. Nr 64, poz. 427, Nr 105, poz. 720, Nr 109, poz. 747, Nr 192, poz. 1378 i Nr 200, poz. 1446, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 138, poz. 872 i 875, Nr 223, poz. 1456 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 97, poz. 800 i Nr 219, poz. 1706 oraz z 2010 r. Nr 50, poz. 301.

⁸⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 34 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

1) wysokość równoważników pieniężnych przysługujących w zamian za umundurowanie i wyekwipowanie, w tym za ubiory cywilne, niewydane w naturze, oraz warunki i tryb ich wypłacania, a także organy właściwe w tych sprawach;

2) wysokość równoważników pieniężnych przysługujących w zamian za bezpłatne wyżywienie, niewydane w naturze, oraz warunki i tryb ich wypłacania, a także organy właściwe w tych sprawach.

4. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 3, powinno w szczególności uwzględniać rodzaje umundurowania i wyekwipowania żołnierzy zawodowych, którym ono przysługuje, i terminy wypłacania równoważnika. Ponadto powinno określać warunki wypłacania równoważnika w przypadku zycia przedmiotów wydawanych w naturze, szytych na miarę i za wykonywanie (uzupełnienie) haftów. W rozporządzeniu należy określić sposób postępowania w przypadku konieczności wykonania poprawek krawieckich i zasady wypłacania równoważnika za przedłużenie okresu używalności należnych przedmiotów wydawanych w naturze. Rozporządzenie powinno uregulować tryb postępowania w stosunku do żołnierzy zawodowych, którzy nie wykorzystują równoważnika zgodnie z jego przeznaczeniem. W rozporządzeniu należy określić wysokość poszczególnych równoważników. W zakresie równoważników pieniężnych przysługujących w zamian za bezpłatne wyżywienie rozporządzenie powinno w szczególności uwzględniać żołnierzy zawodowych, którym przysługuje równoważnik pieniężny w zamian za to wyżywienie, i przypadki jego wypłacania oraz warunki określania jego wartości pieniężnej i przysługującej wysokości.

Art. 67.⁸⁷⁾ 1. Żołnierze zawodowi są objęci obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego i korzystają ze świadczeń na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.⁸⁸⁾).

2. Żołnierzom zawodowym przysługują coroczne bezpłatne badania profilaktyczne na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 125, poz. 1317, z 2006 r. Nr 141, poz. 1011 oraz z 2008 r. Nr 220, poz. 1416 i Nr 234, poz. 1570).

3. Żołnierzom zawodowym w trakcie szkoleń polygonowych i ćwiczeń wojskowych (rejsów, lotów) przysługują bezpłatne świadczenia zdrowotne i bezpłatne zaopatrzenie w produkty lecznicze znajdujące się w wykazach leków podstawowych i uzupełniających oraz leki recepturowe, a także produkty lecznicze i wyroby medyczne oznaczone symbolem OTC określone w przepisach wydanych na podstawie art. 69b ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

⁸⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 35 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁸⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800, Nr 98, poz. 817, Nr 111, poz. 918, Nr 118, poz. 989, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 178, poz. 1374 oraz z 2010 r. Nr 50, poz. 301.

4. Żołnierze zawodowi skierowani do służby poza granicami państwa podlegają bezpłatnym badaniom lekarskim i psychologicznym oraz szczepieniom ochronnym.

5. Żołnierze zawodowi powracający do kraju po zakończeniu służby poza granicami państwa podlegają bezpłatnym badaniom lekarskim i psychologicznym, z możliwością skierowania na turnusy leczniczo-profilaktyczne.

6. Turnusy leczniczo-profilaktyczne obejmują działania leczniczo-rehabilitacyjne, oraz profilaktyki zdrowotnej w tym profilaktyki psychologicznej, którym podlegają żołnierze zawodowi chorzy lub ranni oraz którzy doznali urazu psychicznego lub wymaga tego ich stan psychofizyczny.

7. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres świadczeń zdrowotnych, o których mowa w ust. 3—5, oraz jednostki organizacyjne dla których organem założycielskim jest Minister Obrony Narodowej albo uczelnia wojskowa, udzielające świadczeń zdrowotnych żołnierzom zawodowym, uwzględniając konieczność zapewnienia zaopatrzenia urazów i schorzeń, które powstały w trakcie szkoleń poligonowych i ćwiczeń wojskowych;
- 2) zakres i tryb kontroli zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne, o których mowa w ust. 3, mając na względzie zapewnienie poprawności i celowości wydawania takich produktów i wyrobów oraz racjonalność gospodarowania nimi;
- 3) rodzaje i wzory dokumentów wystawianych po przeprowadzeniu obowiązkowych badań przed wyjazdem i po zakończeniu służby poza granicami państwa, uwzględniając niezbędne elementy skierowań, orzeczeń i certyfikatów wystawianych po przeprowadzaniu takich badań;
- 4) wykaz i kalendarz obowiązkowych szczepień ochronnych przed wyjazdem do pełnienia służby poza granicami państwa, uwzględniając zagrożenia epidemiologiczne charakterystyczne dla miejsca pełnienia służby poza granicami państwa oraz terminy i miejsca wykonania takich szczepień;
- 5) tryb kierowania żołnierzy zawodowych na turnusy leczniczo-profilaktyczne oraz ramowy program tych turnusów, uwzględniając potrzeby żołnierzy zawodowych wynikające z ich aktualnego stanu zdrowia, w tym konieczność zapewnienia pełnej rekonwalescencji żołnierzy zawodowych oraz umożliwienia im dalszego leczenia (rehabilitacji) po zakończeniu pobytu na turnusie leczniczo-profilaktycznym, a także wskazując organ kierujący kompetentny do oceny aktualnego stanu zdrowia żołnierzy zawodowych oraz miejsca prowadzenia turnusów leczniczo-profilaktycznych;
- 6) sposób prowadzenia dyspensaryzacji w ramach badań profilaktycznych, o których mowa w ust. 2, oraz wzór karty intensywnego nadzoru dyspensaryzacyjnego, określając grupy zdrowotne, wykaz chorób i schorzeń, zakres konsultacji specjalistycznych i badań dodatkowych, w tym laboratoryjnych, w celu prowadzenia dyspensaryzacji.

Art. 67a.⁸⁹⁾ 1. Żołnierzom zawodowym przysługują bezpłatne świadczenia stomatologiczne oraz materiały stomatologiczne:

- 1) w razie wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej albo choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej oraz na określonych stanowiskach służbowych;
- 2) w okresie przygotowania do pełnienia służby poza granicami państwa;
- 3) przez okres sześciu miesięcy po powrocie do kraju po zakończeniu służby poza granicami państwa.

2. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, wykaz dodatkowych świadczeń zdrowotnych lekarza dentystry i materiałów stomatologicznych, sposób ich zaspokojenia, rodzaj dokumentów potwierdzających uprawnienia do tych świadczeń oraz tryb kierowania żołnierzy zawodowych do jednostek organizacyjnych udzielających świadczeń zdrowotnych, a także wykaz stanowisk służbowych uprawniających do dodatkowych świadczeń zdrowotnych lekarza dentystry i materiałów stomatologicznych, mając na względzie specyfikę służby wojskowej żołnierzy zawodowych oraz warunki i właściwości służby uzasadniające udzielanie świadczeń stomatologicznych.

Art. 67b.⁹⁰⁾ 1. Żołnierze zawodowi podlegają bezpłatnym szczepieniom ochronnym.

2. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, program szczepień ochronnych dla żołnierzy zawodowych w formie kalendarza szczepień ochronnych oraz sposób rejestracji przeprowadzanych szczepień ochronnych, z uwzględnieniem specyfiki służby wojskowej, a także konieczności utworzenia centralnego rejestru szczepień żołnierzy zawodowych.

Art. 67c.⁹⁰⁾ Świadczenia, o których mowa w art. 24 ust. 7 pkt 2 oraz art. 67—67b, są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.

Art. 68.⁹¹⁾ 1.⁹²⁾ Żołnierzowi zawodowemu pozostającemu w związku małżeńskim lub posiadającemu dzieci pozostające na jego utrzymaniu, który w miejscu pełnienia służby lub w miejscowości pobliskiej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2005 r. Nr 41, poz. 398, z późn.

⁸⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 36 ustawy, o której mowa w odnośniku 1; w brzmieniu ustalonym przez art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją wydatków budżetowych (Dz. U. Nr 219, poz. 1706), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

⁹⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 36 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 37 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁹²⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 94.

zm.⁹³⁾) korzysta z zakwaterowania tymczasowego bez prawa zamieszkiwania z członkami rodziny, przysługuje dodatek za rozłąkę i zwrot kosztów przejazdów odbywanych nie częściej niż raz w miesiącu do miejsca zamieszkiwania członków rodziny i z powrotem.

1.⁹⁴⁾ Żołnierzowi zawodowemu pozostającemu w związku małżeńskim lub posiadającemu dzieci pozostające na jego utrzymaniu, który w miejscu pełnienia służby lub miejscowości pobliskiej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2005 r. Nr 41, poz. 398, z późn. zm.⁹³⁾) korzysta z zakwaterowania zbiorowego, przydzielono mu miejsce w internacie lub w kwaterze internatowej, bez prawa zamieszkiwania z członkami rodziny, przysługuje dodatek za rozłąkę i zwrot kosztów przejazdów odbywanych nie częściej niż raz w miesiącu do miejscowości zamieszkania członka rodziny i z powrotem.

2.⁹⁵⁾ Żołnierzowi zawodowemu zamieszkującemu poza miejscem pełnienia służby w miejscowości, która nie jest miejscowością pobliską w rozumieniu ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, przysługuje prawo do zwrotu kosztów codziennych dojazdów z miejsca zamieszkania do miejsca pełnienia służby i z powrotem.

3. Dodatek za rozłąkę, o którym mowa w ust. 1, oraz zwrot kosztów codziennych dojazdów, o którym mowa w ust. 2, ustala się w formie ryczałtów miesięcznych.

4. Zwrot kosztów przejazdów, o którym mowa w ust. 1, ustala się w wysokości równowartości ceny biletu za przejazd środkami komunikacji publicznej, z uwzględnieniem przysługującej żołnierzowi zawodowemu ulgi, niezależnie od tytułu, z jakiego ulga ta przysługuje.

5. Należności określone w ust. 1 i 2 nie przysługują żołnierzowi zawodowemu, któremu przyznano świadczenie mieszkaniowe, a także żołnierzowi zawodowemu pełniącemu służbę poza granicami państwa.

6. Żołnierzowi zawodowemu posiadającemu członków rodziny, o których mowa w ust. 1, mogą być przyznane także inne świadczenia socjalno-bytowe w postaci pomocy finansowej i rzeczowej.

7. Należności i świadczenia określone w ust. 1 i 2 oraz ust. 6 pokrywa się z części budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.

⁹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 132, poz. 1110, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1832, z 2008 r. Nr 208, poz. 1308, Nr 220, poz. 1415 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 336 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 143.

⁹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 6 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 28, poz. 143), która wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2010 r.

⁹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 12 pkt 2 ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 89.

8. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość dodatku za rozłąkę oraz zwrotu kosztów codziennych dojazdów, szczegółowe warunki ustalania wysokości należności, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz warunki korzystania z tych uprawnień;
- 2) rodzaj, wysokość i zakres świadczeń, o których mowa w ust. 6, a także warunki korzystania z tych świadczeń.

9. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 8, powinno w szczególności uwzględniać, że wysokość dodatku za rozłąkę jest uzależniona od stawki diety określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy, oraz, że wysokość kosztów codziennych dojazdów, o których mowa w ust. 2, jest uzależniona od kosztów przejazdów publicznymi środkami komunikacji, a także przypadki, w których z powodu niewykonywania przez żołnierza zawodowego zadań służbowych w miejscu pełnienia służby należności te nie będą wypłacane. W przypadku świadczeń socjalno-bytowych, o których mowa w ust. 6, rozporządzenie powinno w szczególności przewidzieć, że świadczenia te są przeznaczone na zakup lub dofinansowanie usług związanych z wypoczynkiem albo rehabilitacją żołnierza zawodowego lub członków jego rodziny, a także uzależnić wysokość tych świadczeń od poziomu dochodów uzyskiwanych na członka rodziny żołnierza zawodowego, w tym także sposób określania wysokości tych dochodów oraz przewidzieć możliwość wypłaty zaliczek na realizację świadczeń socjalno-bytowych i terminy ich rozliczania.

Art. 68a.⁹⁶⁾ 1. Żołnierzowi zawodowemu przysługuje zwrot kosztów poniesionych na pomoc prawną, jeżeli postępowanie przygotowawcze wszczęte przeciwko niemu o przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych zostanie zakończone prawomocnym orzeczeniem o umorzeniu.

2. Koszty w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu jednego obrońcy, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. — Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, z późn. zm.⁹⁷⁾), zwraca się ze środków części budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.

3. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1 i 2 do zwrotu kosztów poniesionych na pomoc prawną stosuje się przepisy działu XIV ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks postępowania karnego.

⁹⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 października 2008 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 208, poz. 1308), która weszła w życie z dniem 28 grudnia 2008 r.

⁹⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 166, poz. 1317, Nr 210, poz. 1628 i Nr 216, poz. 1676 oraz z 2010 r. Nr 7, poz. 45 i Nr 47, poz. 278.

Art. 69.⁹¹⁾ Żołnierz zawodowy ma prawo do zakwaterowania oraz innych świadczeń z tym związanych na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 70. 1. Przełożeni ponoszą odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny służby żołnierzy zawodowych i są obowiązani zapewnić warunki ochrony ich życia i zdrowia przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy.

2. Żołnierz zawodowy zobowiązany jest do przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. W zakresie wymienionym w ust. 1 i 2 do żołnierzy zawodowych stosuje się odpowiednio przepisy działu dziesiątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy, z wyjątkiem art. 209, art. 210, art. 230 § 2, art. 232, art. 234 § 2, art. 235, art. 237, art. 237¹, art. 237⁷ § 1 pkt 1 i § 2—4, art. 237⁸ § 1, art. 237⁹ § 3 oraz art. 237¹¹ § 4.

4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki stosowania do żołnierzy zawodowych przepisów Kodeksu pracy w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, uwzględniające szczególnie charakter zawodowej służby wojskowej oraz struktury organizacyjne Sił Zbrojnych. Rozporządzenie powinno także określać organy wojskowe i zakres ich kompetencji w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania zadań służbowych przez żołnierzy zawodowych.

Rozdział 5

Uposażenie i inne należności pieniężne żołnierzy zawodowych

Art. 71. 1. Żołnierze zawodowi otrzymują uposażenie i inne należności pieniężne określone w ustawie.

2. Przeciętne uposażenie żołnierzy zawodowych stanowi wielokrotność kwoty bazowej, której wysokość określa ustawa budżetowa.

3. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej określi, w drodze rozporządzenia, wielokrotność kwoty bazowej, o której mowa w ust. 2. Ustalając wielokrotność kwoty bazowej, rozporządzenie powinno uwzględnić prestiż zawodu żołnierza zawodowego, a także warunki, o których mowa w art. 3 ust. 3.

4. Przez przeciętne uposażenie, o którym mowa w ust. 2, rozumie się uposażenie wraz z miesięczną równowartością dodatkowego uposażenia rocznego.

Art. 72. 1. Uposażenie żołnierzy zawodowych składa się z uposażenia zasadniczego i dodatków do uposażenia.

2. Z tytułu pełnienia zawodowej służby wojskowej żołnierz zawodowy otrzymuje tylko jedno uposażenie.

3.⁹⁸⁾ Żołnierzowi zawodowemu powołanemu do zawodowej służby wojskowej w trakcie miesiąca kalendarzowego, w którym pełnił inną formę czynnej służby wojskowej, przysługuje odpowiednie wyrównanie uposażenia.

⁹⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 38 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 73. 1. Żołnierze zawodowi otrzymują następujące inne należności pieniężne:

- 1) zasiłki na zagospodarowanie;
- 2) dodatkowe uposażenie roczne;
- 3)⁹⁹⁾ nagrody uznaniowe i zapomogi;
- 4) nagrody jubileuszowe;
- 5) należności za podróże i przeniesienia służbowe;
- 6) gratyfikacje urlopowe;
- 7) dodatkowe wynagrodzenie za dodatkowo powierzone czasowe pełnienie obowiązków służbowych i za wykonywanie czynności powierzonych wykraczających poza zadania wynikające z zajmowanego stanowiska służbowego;
- 8) należności związane z pełnieniem zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa;
- 9) należności związane ze zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej.

2. W razie śmierci żołnierza zawodowego lub członka jego rodziny przysługują:

- 1) zasiłek pogrzebowy;
- 2) odprawa pośmiertna;
- 3) pokrycie kosztów pogrzebu z części budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.

Art. 74. 1. Wypłaty uposażenia oraz innych należności, o których mowa w art. 73, dokonuje jednostka wojskowa lub instytucja cywilna, na której zaopatrzeniu finansowym żołnierz pozostaje, z zastrzeżeniem ust. 2.

2.¹⁰⁰⁾ Żołnierzowi zawodowemu wyznaczonemu na stanowisko służbowe w instytucji cywilnej oraz w jednostce organizacyjnej, dla której Minister Obrony Narodowej jest organem założycielskim, albo nadzorowanej przez Ministra Obrony Narodowej, niebędącej jednostką budżetową:

- 1) zasiłek na zagospodarowanie,
- 2) nagrody uznaniowe i zapomogi przyznawane przez Ministra Obrony Narodowej,
- 3) nagrodę jubileuszową,
- 4) gratyfikację urlopową,
- 5) należności za przeniesienie służbowe,
- 6) należności związane ze zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej, z wyjątkiem ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe,

⁹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 39 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁰⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 40 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

7) należności i świadczenia pośmiertne, o których mowa w art. 73 ust. 2

— wypłaca wojskowa jednostka budżetowa, na której zaopatrzeniu żołnierz pozostaje.

Art. 75. 1. Roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych należności, o których mowa w art. 73, ulegają przedawnieniu z upływem trzech lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

2. Bieg przedawnienia roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych należności, o których mowa w art. 73, przerywa:

- 1) każda czynność przed organem właściwym do rozpatrzenia roszczenia podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia;
- 2) uznanie roszczenia.

3.¹⁰¹⁾ W razie zwłoki w wypłacie uposażenia i innych należności, o których mowa w art. 73, żołnierzowi zawodowemu przysługują odsetki ustawowe od dnia, w którym uposażenie lub inna należność pieniężna stały się wymagalne. O odsetkach ustawowych orzeka w decyzji administracyjnej organ właściwy w sprawie przyznania uposażenia lub innej należności.

Art. 76. 1. Prawo do uposażenia powstaje z dniem rozpoczęcia przez żołnierza zawodowego pełnienia zawodowej służby wojskowej.

2. Zmiana wysokości uposażenia następuje:

- 1) z dniem powstania okoliczności uzasadniających tę zmianę — w przypadku zaistnienia okoliczności powodujących podwyższenie uposażenia;
- 2) z pierwszym dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające tę zmianę — w razie zaistnienia okoliczności powodujących obniżenie uposażenia.

3. Jeżeli prawo do uposażenia powstało lub podwyższenie wysokości tego uposażenia nastąpiło w trakcie miesiąca kalendarzowego, uposażenie za czas do końca tego miesiąca oblicza się w wysokości 1/30 części miesięcznego uposażenia za każdy dzień.

4. Prawo do uposażenia wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym żołnierz zawodowy został zwolniony z zawodowej służby wojskowej, zaginął lub zmarł.

Art. 77.¹⁰²⁾ Uposażenie i inne należności, o których mowa w art. 73, pobrane przez żołnierza zawodowego, przysługujące mu według zasad obowiązujących w dniu wypłaty, nie podlegają zwrotowi.

Art. 78. 1. Wysokość uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego jest uzależniona od grupy uposażenia, do której zostało zaszeregowane zajmowane przez niego stanowisko służbowe.

2. Żołnierz powołany do zawodowej służby wojskowej otrzymuje do czasu objęcia pierwszego stanowiska służbowego uposażenie zasadnicze najniższe w danym korpusie kadry zawodowej Sił Zbrojnych.

3. Żołnierzowi zawodowemu wyznaczonemu na stanowisko służbowe uposażenie zasadnicze w wysokości wynikającej z ust. 1 przysługuje od dnia objęcia tego stanowiska.

4. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, grupy uposażenia dla poszczególnych stopni etatowych. Rozporządzenie powinno umożliwić zróżnicowanie grup uposażenia w zależności od rangi stanowiska, zakresu wykonywanych zadań służbowych, ponoszonej odpowiedzialności i wymaganych kwalifikacji. Uwzględniając powyższe uwarunkowania, rozporządzenie może określać jedną grupę lub kilka grup uposażenia na stanowiskach służbowych o określonym stopniu etatowym.

5. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, stawki uposażenia zasadniczego dla poszczególnych grup uposażenia, z uwzględnieniem, że stawka uposażenia zasadniczego dla niższej grupy uposażenia nie będzie niższa niż wysokość kwoty bazowej, o której mowa w art. 71 ust. 2.

Art. 79. Żołnierz zawodowy wyznaczony na stanowisko służbowe zaszeregowane do niższej grupy uposażenia zachowuje prawo do stawki uposażenia zasadniczego pobieranego na poprzednio zajmowanym stanowisku do czasu uzyskania wyższej stawki uposażenia zasadniczego.

Art. 80. 1. Żołnierze zawodowi otrzymują następujące dodatki do uposażenia zasadniczego:

- 1) dodatek specjalny — za szczególne właściwości lub warunki pełnienia zawodowej służby wojskowej;
- 2) dodatek służbowy — za pełnienie zawodowej służby wojskowej na określonych stanowiskach dowódczych i kierowniczych lub samodzielnych albo w określonych jednostkach wojskowych;
- 3) dodatek za długoletnią służbę wojskową.

1a.¹⁰³⁾ Żołnierzom zawodowym pełniącym służbę w korpusach podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych przyznaje się dodatek motywacyjny — za uzyskanie w opinii służbowej oceny bardzo dobrej oraz posiadanie odpowiedniej klasy kwalifikacyjnej, o której mowa w art. 46a.

2.¹⁰⁴⁾ W przypadku, gdy miesięczne uposażenie żołnierza zawodowego pełniącego zawodową służbę wojskową na stanowisku służbowym sędziego sądu wojskowego albo asesora lub prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury jest niższe od

¹⁰¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 41 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁰²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 42 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁰³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 43 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁰⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 62 pkt 8 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 33.

miesięcznego wynagrodzenia przysługującego na równorzędnym stanowisku sędziego sądu powszechnego albo asesora lub prokuratora powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury, żołnierzowi przysługuje dodatek wyrównawczy w wysokości różnicy między tym wynagrodzeniem a uposażeniem należnym na zajmowanym stanowisku.

3. Dodatki do uposażenia zasadniczego mogą być ustalone w stawkach miesięcznych, dziennych albo za wykonanie określonych czynności; dodatki ustalone w stawkach miesięcznych są dodatkami o charakterze stałym.

4. Dodatki do uposażenia przyznaje, w formie decyzji, organ, o którym mowa w art. 104.

5. Organ, który przyznał dodatek do uposażenia, w przypadku niewykonywania zadań uzasadniających wypłacanie dodatku, może zawiesić, obniżyć albo wstrzymać jego wypłacanie, w formie decyzji.

5a. Żołnierzowi zawodowemu spełniającemu równocześnie warunki do otrzymywania dodatków specjalnych o charakterze stałym z kilku tytułów, przysługuje jeden dodatek specjalny w wyższej stawce miesięcznej. Przepis stosuje się odpowiednio w przypadku zbiegu uprawnień do dodatku służbowego.

5b. Żołnierzowi zawodowemu, który otrzymywał dodatki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, przyznaje się te dodatki w ostatnim miesiącu pełnienia służby, w wysokości uzależnionej od okresu ich otrzymywania.

6. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki otrzymywania dodatków do uposażenia zasadniczego oraz ich wysokość. Rozporządzenie powinno przede wszystkim określić szczególne właściwości lub warunki pełnienia zawodowej służby wojskowej uprawniające żołnierzy zawodowych do otrzymywania dodatku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, stanowiska służbowe, których zajmowanie uprawnia do dodatku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, oraz okresy czynnej służby wojskowej, od których jest uzależniona wysokość dodatku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, a także szczegółowe warunki i tryb ich przyznawania, zawieszania, obniżania i wstrzymywania.

7.¹⁰⁵⁾ Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki otrzymywania dodatku wyrównawczego, o którym mowa w ust. 2, z uwzględnieniem określenia składników uposażenia i wynagrodzenia przyjmowanych przy obliczaniu dodatku wyrównawczego, oraz sposób ustalania porównywanego wynagrodzenia asesorów wynikający z obowiązujących żołnierzy zawodowych zasad opłacania składek na powszechne obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe, a także terminy wypłacania tego dodatku.

Art. 81. 1. Uposażenie zasadnicze i dodatki o charakterze stałym są wypłacane miesięcznie z góry, w pierwszym dniu roboczym miesiąca, za który przysługują.

¹⁰⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 62 pkt 8 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 33.

2.¹⁰⁶⁾ Dodatki do uposażenia zasadniczego, inne niż wymienione w ust. 1, wypłaca się nie później niż do dziesiątego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym żołnierz zawodowy spełnił warunki uzasadniające ich przyznanie. W przypadku dodatków do uposażenia wypłacanych żołnierzom zawodowym za czynności wykonywane w okresie roku kalendarzowego, dodatki te wypłaca się w pierwszym kwartale następnego roku kalendarzowego.

3. Inne należności, o których mowa w art. 73, wypłaca się w terminie czternastu dni od dnia, w którym żołnierz zawodowy spełnił warunki uzasadniające otrzymanie tych należności albo właściwy organ podjął decyzję o przyznaniu żołnierzowi tych należności, w przypadku gdy przyznanie prawa do należności lub określenie ich wysokości jest uzależnione od wydania takiej decyzji, z zastrzeżeniem art. 83 ust. 5, art. 92 ust. 2 i art. 96 ust. 6.

4. Uposażenie i inne należności, o których mowa w art. 73, są płatne bezpośrednio do rąk żołnierza zawodowego, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Uposażenie i inne należności, o których mowa w art. 73, mogą być wypłacane w formie bezgotówkowej, na warunkach ustalonych w pisemnym porozumieniu między płatnikiem i żołnierzem zawodowym.

Art. 82.¹⁰⁷⁾ 1. Żołnierz zawodowy powołany do pełnienia zawodowej służby wojskowej otrzymuje zasiłek na zagospodarowanie, w wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym.

2. Zasiłek na zagospodarowanie przyznaje się:

- 1) żołnierzowi służby stałej — po objęciu stanowiska służbowego;
- 2) żołnierzowi służby kontraktowej — po zawarciu drugiego kontraktu.

3. Zasiłek na zagospodarowanie może być przyznany żołnierzowi zawodowemu tylko jeden raz w trakcie pełnienia zawodowej służby wojskowej.

Art. 83. 1. Żołnierz zawodowy pełniący zawodową służbę wojskową przez okres całego roku kalendarzowego nabywa prawo do dodatkowego uposażenia rocznego w wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym.

1a.¹⁰⁸⁾ Żołnierz zawodowy, o którym mowa w art. 20 ust. 1a i art. 65a, nabywa prawo do dodatkowego uposażenia rocznego w wysokości proporcjonalnej do liczby miesięcy kalendarzowych, za które żołnierzowi przysługiwało uposażenie miesięczne w pełnej wysokości.

¹⁰⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 44 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁰⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 45 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁰⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 46 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2. W razie pełnienia przez żołnierza zawodowego zawodowej służby wojskowej przez część roku kalendarzowego dodatkowe uposażenie roczne przysługuje w wysokości proporcjonalnej do liczby miesięcy kalendarzowych, za które żołnierzowi przysługiwało uposażenie miesięczne w pełnej wysokości.

3. Żołnierzowi zawodowemu powołanemu do zawodowej służby wojskowej w trakcie roku kalendarzowego dodatkowe uposażenie roczne za ten rok przysługuje, jeżeli żołnierz pełnił służbę przez okres co najmniej sześciu miesięcy kalendarzowych.

3a. Żołnierzowi, o którym mowa w ust. 1a, który w roku zwolnienia z zawodowej służby wojskowej nie nabył prawa do dodatkowego uposażenia rocznego, w przypadku zwolnienia go z zawodowej służby wojskowej, w razie spełnienia warunków do przyznania emerytury wojskowej lub wojskowej renty inwalidzkiej, przysługuje dodatkowe uposażenie roczne w wysokości 1/12 miesięcznego uposażenia przysługującego w ostatnim miesiącu pełnienia zawodowej służby wojskowej.

4. Dodatkowe uposażenie roczne nie przysługuje w przypadku:

- 1) nieobecności żołnierza zawodowego w służbie przez okres dłuższy niż dwa dni robocze w ciągu roku, która nie została usprawiedliwiona;
- 2) zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej w przypadkach, o których mowa w art. 111 pkt 6 i 11–14.

5. Dodatkowe uposażenie roczne wypłaca się nie później niż w okresie pierwszych trzech miesięcy roku kalendarzowego następującego po roku, za który przysługuje to uposażenie, przyjmując za podstawę jego obliczenia uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym należne w dniu 31 grudnia roku kalendarzowego, za który uposażenie przysługuje. W przypadku zwolnienia żołnierza zawodowego z zawodowej służby wojskowej w trakcie roku kalendarzowego podstawę obliczenia dodatkowego uposażenia rocznego stanowi uposażenie należne żołnierzowi w ostatnim dniu pełnienia służby.

6. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki przyznawania dodatkowego uposażenia rocznego. Rozporządzenie powinno w szczególności określać tryb przyznawania i terminy wypłacania dodatkowego uposażenia rocznego.

Art. 84. 1. Żołnierzom zawodowym mogą być przyznawane:

- 1)¹⁰⁹⁾ nagrody uznaniowe — w szczególności w związku z przejawianiem inicjatywy w służbie albo wykonywaniem zadań służbowych wymagających szczególnie dużego nakładu pracy, w tym poza określonym czasem służby, w skróconych terminach lub warunkach szczególnie utrudnionych;

¹⁰⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 47 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2) zapomogi — w przypadku zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci członka rodziny oraz z innych przyczyn powodujących istotne pogorszenie warunków materialnych.

1a.¹¹⁰⁾ W razie zaginięcia żołnierza zawodowego w związku z wykonywaniem zadań służbowych lub śmierci żołnierza zawodowego Minister Obrony Narodowej przyznaje zapomogę małżonkowi, dzieciom pozostającym na utrzymaniu żołnierza zawodowego lub jego rodzicom.

1b.¹¹¹⁾ Nagrody uznaniowe i zapomogi, o których mowa w ust. 1 i 1a, wypłaca się z tworzonego na ten cel funduszu, którego wysokość nie może być niższa niż 2,5 % planowanych na dany rok kalendarzowy środków na uposażenia żołnierzy zawodowych.

1c.¹¹¹⁾ Minister Obrony Narodowej z pozostałych w jego dyspozycji środków funduszu, o którym mowa w ust. 1b, może przyznawać nagrody uznaniowe i zapomogi żołnierzom zawodowym bez względu na miejsce pełnienia przez nich zawodowej służby wojskowej.

2.¹¹²⁾ Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość funduszu na nagrody uznaniowe i zapomogi oraz źródła jego finansowania, a także sposób ustalania wysokości środków tego funduszu pozostających w dyspozycji dowódców jednostek wojskowych, o których mowa w art. 104, oraz sposób zwiększania tego funduszu w trakcie roku kalendarzowego, uwzględniając formę organizacyjno-prawną jednostki wojskowej, w której tworzony jest fundusz.

3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki przyznawania żołnierzom zawodowym nagród i zapomóg oraz zapomóg w sytuacjach, o których mowa w ust. 1a, uwzględniając okoliczności uzasadniające przyznanie nagrody lub zapomogi i tryb postępowania w tych sprawach.

Art. 85. 1. Żołnierzom zawodowym przysługują nagrody jubileuszowe w wysokości:

- 1) po dwudziestu latach czynnej służby wojskowej — 75 %,
- 2) po dwudziestu pięciu latach czynnej służby wojskowej — 100 %,
- 3) po trzydziestu latach czynnej służby wojskowej — 150 %,
- 4) po trzydziestu pięciu latach czynnej służby wojskowej — 200 %,
- 5) po czterdziestu latach czynnej służby wojskowej — 300 %

— miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym.

¹¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 96.

¹¹¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 47 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 47 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, okresy wliczane do okresu czynnej służby wojskowej, od którego zależy nabycie prawa do nagrody jubileuszowej, oraz tryb jej obliczania i wypłacania, uwzględniając okresy służby, pracy i nauki powodujące nabycie prawa do nagrody jubileuszowej, sposób dokumentowania tych okresów oraz postępowania w przypadku zbiegu prawa do kilku nagród, a także termin wypłacania nagrody.

3.¹¹³⁾ Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do sędziów sądów wojskowych oraz asesorów i prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, którym gratyfikacje jubileuszowe przysługują w wysokości i na zasadach określonych odpowiednio w przepisach ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.¹¹⁴⁾) oraz ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze.

Art. 86.¹¹⁵⁾ 1. Żołnierzowi zawodowemu wyznaczonemu na stanowisko służbowe poza miejscowością stanowiącą siedzibę jednostki wojskowej lub wydzielonego pododdziału, w której żołnierz zajmował dotychczas stanowisko służbowe przysługują:

- 1) ryczałt z tytułu przeniesienia;
- 2) diety — za czas przejazdu i pierwszą dobę pobytu w nowym miejscu pełnienia służby;
- 3) ryczałt na pokrycie kosztów przejazdu z miejsca stałego zamieszkania do nowego miejsca pełnienia służby.

2. W przypadku przesiedlenia się żołnierza zawodowego, o którym mowa w ust. 1, do nowego miejsca pełnienia służby, przysługują mu ponadto:

- 1) zasilek osiedleniowy;
- 2) zwrot kosztów przewozu urządzeń domowych.

3. Należności, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 pkt 1, przysługujące żołnierzowi zawodowemu pozostającemu w związku małżeńskim lub posiadającemu dzieci pozostające na jego utrzymaniu, ustala się z uwzględnieniem członków rodziny przesiedlających się z żołnierzem do nowego miejsca pełnienia służby.

¹¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 62 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 33.

¹¹⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 25, poz. 162, Nr 64, poz. 433, Nr 73, poz. 484, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 136, poz. 959, Nr 138, poz. 976, Nr 204, poz. 1482 i Nr 230, poz. 1698, z 2008 r. Nr 223, poz. 1457, Nr 228, poz. 1507 i Nr 234, poz. 1571 oraz z 2009 r. Nr 1, poz. 4, Nr 9, poz. 57, Nr 26, poz. 156 i 157, Nr 56, poz. 459, Nr 157, poz. 1241, Nr 178, poz. 1375, Nr 219, poz. 1706 i Nr 223, poz. 1777.

¹¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 48 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

4. Zasilek osiedleniowy nie przysługuje żołnierzowi zawodowemu wyznaczonemu na stanowisko służbowe w miejscowości, w której żołnierz lub jego małżonek posiada dom lub samodzielny lokal mieszkalny albo jest on zameldowany na pobyt stały.

5. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do żołnierza zawodowego wyznaczonemu na stanowisko służbowe poza granicami państwa.

6. Przepisy ust. 1—4 stosuje się odpowiednio do żołnierza zawodowego, który przesiedlił się do innej miejscowości w związku ze zmianą stałego miejsca stacjonowania jednostki wojskowej lub wydzielonego pododdziału.

7. Żołnierzowi zawodowemu skierowanemu przez dowódcę jednostki wojskowej do wykonywania zadań służbowych poza stałym miejscem pełnienia służby, w kraju lub poza granicami państwa, przysługują następujące należności za podróże służbowe:

- 1) diety;
- 2) zwrot kosztów:
 - a) przejazdu na trasie od stałego miejsca pełnienia służby do miejscowości stanowiącej cel skierowania i z powrotem,
 - b) noclegów lub ryczałt za nocleg,
 - c) dojazdu środkami komunikacji miejscowej w formie ryczałtu;
- 3) zwrot innych niezbędnych i udokumentowanych wydatków poniesionych w związku ze skierowaniem.

8. Należności, o których mowa w ust. 7, nie przysługują żołnierzowi zawodowemu wykonującemu zadania służbowe w składzie załogi jednostki pływającej albo przebywającemu na tej jednostce — za czas wykonywania przez niego zadań służbowych na morzu i w portach.

9. Dieta nie przysługuje za czas pobytu w stałym miejscu pełnienia służby, miejscu zamieszkania lub na leczeniu w zakładzie opieki zdrowotnej, a także jeżeli na podstawie odrębnych przepisów żołnierz z tytułu odbywania podróży służbowej otrzymał bezpłatne wyżywienie lub równoważnik pieniężny w zamian za wyżywienie.

10. Przepisów ust. 9 nie stosuje się do żołnierza zawodowego wykonującego zadania służbowe polegające na uczestniczeniu w ćwiczeniach i szkoleniach poligonowych, a także przebywającego poza stałym miejscem pełnienia służby w związku z czasową zmianą miejsca postoju jednostki wojskowej lub wydzielonego pododdziału.

11. Żołnierzowi zawodowemu wykonującemu zadania służbowe na terenie kraju przysługuje zwrot kosztów przejazdów do miejscowości zamieszkania w czasie wolnym od wykonywania czynności służbowych tylko wtedy, gdy spowoduje to zmniejszenie łącznych kosztów podróży, o których mowa w ust. 7. Warunek ten nie dotyczy żołnierza wykonującego zadania służbowe w okresie dłuższym niż dziesięć dni.

12. Zwrot kosztów noclegu lub ryczałt za nocleg, o których mowa w ust. 7 pkt 2 lit. b, nie przysługuje:

- 1) za czas przejazdu wagonem sypialnym lub z miejscami do leżenia oraz za czas pobytu w stałym miejscu pełnienia służby, zamieszkania lub zameldowania na pobyt stały;
- 2) w przypadku gdy z miejscowości stanowiącej cel podróży służbowej istnieje dogodnie połączenie komunikacyjne umożliwiające codzienny powrót do stałego miejsca pełnienia służby lub miejscowości zamieszkania albo zameldowania na pobyt stały;
- 3) w przypadku wykonywania zadań służbowych w porze nocnej albo zapewnienia żołnierzowi bezpłatnego noclegu;
- 4) w przypadkach określonych w ust. 10.

13. Ryczałt, o którym mowa w ust. 7 pkt 2 lit. c, nie przysługuje, jeżeli żołnierz odbywa podróż służbową pojazdem służbowym albo gdy nie ponosi kosztów, na których pokrycie przeznaczony jest ten ryczałt.

14. Kwotę należności przysługujących żołnierzowi zawodowemu z tytułu zagranicznej podróży służbowej zmniejsza się o kwotę środków pieniężnych otrzymanych od strony zagranicznej na cele związane z finansowaniem kosztów tej podróży.

15. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania należności, o których mowa w ust. 1, 2 i 7, oraz rodzaje wydatków, o których mowa w ust. 7 pkt 3. Rozporządzenie powinno w szczególności określić sposób obliczania czasu podróży służbowej, sposób obliczania należności za przeniesienia i podróże służbowe, a także terminy i tryb ich wypłacania, uwzględniając możliwość wypłaty żołnierzom zawodowym zaliczek na cele związane z finansowaniem kosztów podróży służbowych i terminy ich rozliczania.

Art. 87.¹¹⁵⁾ 1. Żołnierzowi zawodowemu przysługuje raz w roku prawo do gratyfikacji urlopowej.

2. Żołnierzowi zawodowemu powołanemu do zawodowej służby wojskowej w trakcie roku kalendarzowego gratyfikacja urlopowa za ten rok przysługuje, jeżeli pełnił służbę przez okres co najmniej sześciu miesięcy kalendarzowych.

3. Przy ustalaniu wysokości gratyfikacji urlopowej uwzględnia się również małżonka, a także dzieci pozostające na utrzymaniu żołnierza zawodowego.

4. Wysokość gratyfikacji urlopowej na jedną osobę uwzględnianą przy ustalaniu jej wysokości nie może być niższa niż 35 % najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego.

5. W razie zbiegu uprawnień do gratyfikacji urlopowej żołnierzy zawodowych pozostających w związku małżeńskim, przy ustalaniu wysokości gratyfikacji nie uwzględnia się małżonka, a dzieci pozostające na ich utrzymaniu uwzględnia się przy ustalaniu gratyfikacji tylko jednego z małżonków.

6. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz szczegółowe warunki wypłacania gratyfikacji urlopowej, z uwzględnieniem terminów i trybu jej wypłacania.

Art. 88. 1. Żołnierzowi zawodowemu, któremu przez okres co najmniej dwóch miesięcy dodatkowo powierzono czasowe pełnienie obowiązków służbowych w trybie określonym w art. 25, przysługuje dodatkowe wynagrodzenie.

2. Żołnierz zawodowy otrzymuje dodatkowe wynagrodzenie również za wykonywanie czynności powierzonych, które wykraczają poza zadania wynikające z zajmowanego przez niego stanowiska służbowego.

3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz szczegółowe warunki i tryb wypłacania żołnierzom zawodowym dodatkowego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, z uwzględnieniem czynności powierzonych wykraczających poza zadania wynikające z zajmowanych przez żołnierzy stanowisk służbowych, które uprawniają do dodatkowego wynagrodzenia, a także stawek oraz terminów jego wypłacania. Określając wysokość dodatkowego wynagrodzenia, rozporządzenie powinno uwzględniać charakter i zakres wykonywanych czynności, pracochłonność i stopień wykorzystania czasu pozasłużbowego niezbędnego przy ich wykonywaniu, a także kwalifikacje i doświadczenie żołnierza zawodowego niezbędne przy wykonywaniu tych czynności.

Art. 89. 1. W okresie urlopu, zwolnienia od zajęć służbowych z powodu choroby albo pozostawania w rezerwie kadrowej lub dyspozycji żołnierz zawodowy otrzymuje, z zastrzeżeniem art. 90 ust. 1, uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym, należne na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na prawo do uposażenia lub jego wysokość.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do żołnierza zawodowego, który został zwolniony ze stanowiska służbowego albo podlega zwolnieniu ze stanowiska służbowego w przypadkach wymienionych w art. 45 ust. 1 i 2 do czasu objęcia obowiązków na stanowisku służbowym, przeniesienia do rezerwy kadrowej lub dyspozycji albo zwolnienia z zawodowej służby wojskowej.

Art. 90. 1. Żołnierzowi zawodowemu, któremu udzielono urlopu okolicznościowego w związku z sprawowaniem opieki nad najbliższym członkiem rodziny, o którym mowa w art. 62 ust. 12, przysługuje 75 % uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, z uwzględnieniem powstałych w tym czasie zmian mających wpływ na prawo do uposażenia lub jego wysokość, oraz inne należności pieniężne.

2.¹¹⁶⁾ Należności pieniężne określone w art. 83, art. 85 i art. 94–98, przysługujące żołnierzowi zawodowemu, o którym mowa w ust. 1, art. 20 ust. 1a oraz art. 65a, albo członkom jego rodziny, wypłaca się

¹¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 49 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

w wysokości ustalonej, z uwzględnieniem pełnej kwoty uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego żołnierzowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym oraz zmian mających wpływ na prawo do uposażenia lub jego wysokość, powstałych w okresie, w którym żołnierz zawodowy otrzymywał uposażenie w wysokości 75 % lub nie otrzymywał tego uposażenia.

3. (uchylony).¹¹⁷⁾

Art. 91. 1. Żołnierzowi zawodowemu skierowanemu na studia lub naukę do szkoły wojskowej albo nie wojskowej oraz na staż, kurs lub specjalizację w kraju lub za granicą przysługuje uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym, należne na stanowisku służbowym zajmowanym bezpośrednio przed skierowaniem, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na prawo do uposażenia lub jego wysokość.

2. Żołnierzowi zawodowemu skierowanemu na studia lub naukę do szkoły wojskowej albo nie wojskowej oraz na staż, kurs lub specjalizację za granicą przysługuje uposażenie, o którym mowa w ust. 1, oraz mogą być przyznane:

- 1) stypendium miesięczne na pokrycie kosztów utrzymania za granicą;
- 2) zwrot kosztów zakwaterowania;
- 3) jednorazowy zwrot uzasadnionych wydatków rzeczowych związanych z przygotowaniem pracy dyplomowej, doktorskiej lub habilitacyjnej;
- 4) zwrot kosztów przejazdów i dojazdów;
- 5) zwrot opłat wizowych.

3. Należności określone w ust. 2 nie przysługują lub podlegają odpowiedniemu obniżeniu, jeżeli państwo przyjmujące żołnierza zawodowego na studia lub naukę do szkoły wojskowej albo nie wojskowej oraz na staż, kurs lub specjalizację za granicą pokrywa je w całości lub w części z własnych środków finansowych.

4. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz szczegółowe warunki, tryb i sposób wypłacania należności, o których mowa w ust. 2, z uwzględnieniem sposobu, terminów, miejsca i jednostek wojskowych właściwych w sprawie wypłacania tych należności.

Art. 92. 1. Żołnierzowi zawodowemu, który został zawieszony w czynnościach służbowych albo tymczasowo aresztowany, zawiesza się od najbliższego terminu płatności połowę ostatnio otrzymanego uposażenia zasadniczego oraz wypłatę dodatków o charakterze stałym, a także wypłatę należności pieniężnych, o których mowa w art. 94 oraz art. 95 pkt 1 i 3.

2. W razie umorzenia postępowania karnego lub dyscyplinarnego albo uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu lub orzeczeniem dyscyplinarnym żołnierz zawodowy otrzymuje zawieszoną część uposażenia oraz zawieszono należności pieniężne, wraz z odsetkami ustawowymi, od dnia, w którym uposażenie lub inna należność pieniężna stały się wymagalne, choćby umorzenie lub uniewinnienie nastąpiło po zwolnieniu żołnierza z zawodowej służby wojskowej.

Art. 93. 1. Żołnierzowi zawodowemu, który samowolnie opuścił miejsce pełnienia zawodowej służby wojskowej lub poza nim pozostaje albo odmawia pełnienia służby bądź wykonania obowiązku wynikającego z tej służby, zawiesza się od najbliższego terminu płatności wypłatę uposażenia oraz innych należności pieniężnych. W razie uznania nieobecności za usprawiedliwioną wypłaca się żołnierzowi zawieszono uposażenie i inne należności pieniężne.

2. Za każdy dzień nieusprawiedliwionej nieobecności żołnierz zawodowy traci prawo do 1/30 części miesięcznego uposażenia. Jeżeli żołnierz pobrał już uposażenie za ten czas, odpowiednią kwotę uposażenia potrąca się przy najbliższej jego wypłacie.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w razie stwierdzenia zawinionej przez żołnierza zawodowego niemożności wykonywania zadań służbowych.

Art. 94. 1. Żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej przysługuje, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5, odprawa w wysokości:

- 1) po roku służby — 100 %,
- 2) po pięciu latach służby — 200 %,
- 3) po dziesięciu latach służby — 300 %

— kwoty uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego w ostatnim dniu pełnienia służby.

2. Wysokość odprawy, o której mowa w ust. 1 pkt 3, ulega zwiększeniu o 20 % uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym za każdy rok zawodowej służby wojskowej pełnionej ponad dziesięć lat, nie więcej jednak niż do wysokości 600 %.

3. Do okresu zawodowej służby wojskowej, o którym mowa w ust. 1 i 2, zalicza się okresy pełnienia nieprzerwanej czynnej służby wojskowej, z wyłączeniem okresów zawieszenia w czynnościach służbowych lub tymczasowego aresztowania, chyba że prawomocnym orzeczeniem postępowanie karne lub dyscyplinarne, będące przyczyną zawieszenia lub aresztowania, zostało umorzone bądź żołnierz został uniewinniony na podstawie prawomocnego wyroku lub orzeczenia o uniewinnieniu w postępowaniu dyscyplinarnym.

4.¹¹⁸⁾ Żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej wskutek upływu terminu wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej

¹¹⁷⁾ Przez art. 1 pkt 49 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 50 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

wej dokonanego przez właściwy organ lub niewyznaczenia na stanowisko służbowe w czasie pozostawania w rezerwie kadrowej albo niewyznaczenia na stanowisko służbowe na kolejną kadencję, przysługuje odprawa w wysokości:

- 1) 600 % uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym — w przypadku pełnienia służby stałej;
- 2) wynikającej z ust. 1 i 2, z tym, że za dzień zwolnienia z zawodowej służby wojskowej przyjmuje się ostatni dzień okresu, na jaki zawarto kontrakt — w przypadku pełnienia służby kontraktowej.

5.¹¹⁸⁾ Żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej na podstawie art. 111 pkt 1, 6, 15 i 16 albo wskutek wypowiedzenia przez żołnierza stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej, jeżeli pełnił on zawodową służbę wojskową przez okres krótszy niż dziesięć lat — przysługuje 50 % kwoty odprawy, o której mowa w ust. 1 i 2.

6. Odprawa nie przysługuje żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej na podstawie art. 111 pkt 11—14.

Art. 95. Żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej, niezależnie od odprawy, o której mowa w art. 94, przysługują następujące należności pieniężne:

- 1) przez okres jednego roku po zwolnieniu ze służby wypłacane co miesiąc świadczenie pieniężne w wysokości kwoty uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego w ostatnim dniu pełnienia służby;
- 2) ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy, w tym za dodatkowy urlop wypoczynkowy, niewykorzystany w roku zwolnienia ze służby oraz za lata poprzednie, nie więcej jednak niż za trzy lata;
- 3) dodatkowe uposażenie roczne za rok, w którym nastąpiło zwolnienie ze służby;
- 4) (uchylony);¹¹⁹⁾
- 5) gratyfikacja urlopowa niewykorzystana w roku zwolnienia ze służby;
- 6) zwrot kosztów jednorazowego przejazdu żołnierza i członków jego rodziny oraz zwrot kosztów przewozu urzędnika domowego do obranego przez żołnierza miejsca zamieszkania w kraju — w wysokości i na zasadach określonych jak dla żołnierzy zawodowych przeniesionych do pełnienia służby w innej miejscowości.

Art. 96. 1. Świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 95 pkt 1, przysługuje żołnierzowi, z zastrzeżeniem ust. 2—4, który pełnił nieprzerwanie zawodową służbę wojskową przez okres co najmniej piętnastu lat. Przepis art. 94 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. Świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 95 pkt 1, przysługuje również żołnierzowi zwolnionemu

z zawodowej służby wojskowej pełnionej jako służba stała, który pełnił zawodową służbę wojskową przez okres krótszy niż piętnaście lat, jeżeli został zwolniony wskutek:¹²⁰⁾

- 1) upływu terminu wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej dokonanego przez właściwy organ;
- 2)¹²¹⁾ orzeczenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do pełnienia zawodowej służby wojskowej, w razie gdy utrata tej zdolności została spowodowana wypadkiem pozostającym w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej albo chorobą powstałą w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej;
- 3) niewyznaczenia na stanowisko służbowe w czasie pozostawania w rezerwie kadrowej;
- 4) niewyznaczenia na stanowisko służbowe na kolejną kadencję.

3. W razie zbiegu uprawnień do świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 95 pkt 1, i świadczenia emerytalnego żołnierzowi przysługuje, według jego wyboru, tylko jedno z tych świadczeń.

4. Świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 95 pkt 1, nie przysługuje żołnierzowi w przypadkach, o których mowa w art. 94 ust. 5 i 6.

5. Żołnierz, który posiada uprawnienia do świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 95 pkt 1, może je pobrać jednorazowo z góry za cały należny okres.

6.¹²²⁾ Świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 95 pkt 1, wypłaca się żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej w terminach określonych w art. 81 ust. 1, a w przypadku gdy żołnierz wystąpił o wypłatę tego świadczenia, za cały należny okres jednorazowo z góry, nie później niż w terminie trzydziestu dni od dnia złożenia wniosku w tej sprawie.

7. Wypłaty świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 95 pkt 1, zwrotu kosztów jednorazowego przejazdu żołnierza i członków jego rodziny oraz zwrotu kosztów przewozu urzędnika domowego do obranego przez żołnierza miejsca zamieszkania w kraju dokonuje wojskowy organ emerytalny właściwy dla adresu zameldowania żołnierza.

8. Zwrotu kosztów jednorazowego przejazdu żołnierza i członków jego rodziny oraz zwrotu kosztów przewozu urzędnika domowego do obranego przez żołnierza miejsca zamieszkania w kraju dokonuje się w okresie trzech lat od dnia zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej.

¹²⁰⁾ Zdanie wstępne w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 52 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 52 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 52 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹¹⁹⁾ Przez art. 1 pkt 51 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

9. Wypłaty należności, o których mowa w ust. 7, dokonuje się na pisemny wniosek żołnierza zawodowego, na podstawie decyzji wojskowego organu emerytalnego właściwego dla adresu zameldowania żołnierza.

10. Należności pieniężne, związane ze zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej, inne niż wymienione w art. 95 pkt 1 i 6, wypłaca się na podstawie decyzji dowódcy, o którym mowa w art. 104.

Art. 97. Ekwiwalent pieniężny za jeden dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego urlopu wypoczynkowego wynosi 1/22 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego w ostatnim dniu pełnienia zawodowej służby wojskowej.

Art. 98. 1. W razie śmierci żołnierza zawodowego przysługuje odprawa pośmiertna w takiej wysokości, w jakiej przysługiwałaby temu żołnierzowi, na podstawie art. 94 ust. 1 i 2, odprawa przy zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej oraz należności pieniężne określone w art. 95 pkt 2—6.

2. Należności pieniężne, o których mowa w ust. 1, przysługują małżonkowi, a w razie braku małżonka — dzieciom, wnukom, rodzicom lub rodzeństwu, jeżeli w dniu śmierci żołnierza zawodowego spełniali warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej, określone w przepisach ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, z późn. zm.¹²³⁾).

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadkach, o których mowa w art. 113 ust. 2 i 3.

4. Podstawę obliczenia należności pieniężnych, o których mowa w ust. 3, stanowi uposażenie należne żołnierzowi zawodowemu na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym przed zaginięciem lub uznaniem za zmarłego, z uwzględnieniem zmian mających wpływ na wysokość uposażenia.

Art. 99. 1. W razie śmierci żołnierza zawodowego, niezależnie od należności pieniężnych określonych w art. 98, przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości:

- 1) pięciokrotności kwoty najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego obowiązującego w dniu śmierci żołnierza — jeżeli koszty pogrzebu poniósł małżonek, dzieci, wnuki, rodzice lub rodzeństwo albo inna osoba, która prowadziła z tym żołnierzem wspólne gospodarstwo domowe;
- 2) kosztów rzeczywiście poniesionych, nie wyższych jednak niż kwota określona w pkt 1 — jeżeli koszty pogrzebu poniosła inna osoba.

2. Jeżeli śmierć żołnierza zawodowego nastąpiła wskutek wypadku pozostającego w związku z zawodową służbą wojskową, koszty jego pogrzebu pokrywa się z części budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.

3. W razie pokrycia kosztów pogrzebu żołnierza zawodowego z części budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej, osobom wymienionym w ust. 1 pkt 1 przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości 50 %.

Art. 100. 1. W razie śmierci członka rodziny żołnierza zawodowego osobie, która pokryła koszty pogrzebu, przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości:

- 1) trzykrotności kwoty najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego obowiązującego w dniu śmierci członka rodziny żołnierza — jeżeli koszty pogrzebu pokrył żołnierz zawodowy;
- 2) kosztów rzeczywiście poniesionych, nie wyższych jednak niż kwota określona w pkt 1 — jeżeli koszty pogrzebu pokryła inna osoba.

2. Zasiłek pogrzebowy, o którym mowa w ust. 1, przysługuje w związku z pokryciem kosztów pogrzebu następujących członków rodziny żołnierza zawodowego:

- 1) małżonka albo byłego małżonka żołnierza, wobec którego w dniu śmierci żołnierza był obowiązany do świadczeń alimentacyjnych;
- 2) dzieci własnego żołnierza, dziecka jego małżonka, dziecka przysposobionego i przyjętego na wychowanie, w tym w ramach rodziny zastępczej, albo innego dziecka, którego opiekunem prawnym został ustanowiony żołnierz lub jego małżonek;
- 3) rodziców i byłych prawnych opiekunów żołnierza albo jego małżonka.

3. Jeżeli w związku ze śmiercią członka rodziny żołnierza zawodowego przysługuje również zasiłek pogrzebowy na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym lub innych przepisów szczególnych, żołnierzowi lub innej osobie, o której mowa w ust. 1, wypłaca się tylko wyrównanie zasiłku w wysokości różnicy między zasiłkiem pogrzebowym a zasiłkiem przysługującym z innego tytułu.

Art. 101. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, sposób dokumentowania uprawnień do zasiłków pogrzebowych, o których mowa w art. 99 i 100, a także warunki i tryb pokrywania kosztów pogrzebu żołnierza zawodowego z części budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej, z uwzględnieniem dokumentów wymaganych przy wypłacie zasiłku.

Art. 102. 1. Żołnierzowi zawodowemu wyznaczonemu do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa przysługuje uposażenie zasadnicze ustalone z uwzględnieniem grupy uposażenia określonej dla stanowiska służbowego, na jakie został wyznaczony do pełnienia służby poza granicami państwa.

¹²³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954, z 2005 r. Nr 10, poz. 65 i Nr 130, poz. 1085, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 82, poz. 559, z 2008 r. Nr 208, poz. 1308, z 2009 r. Nr 24, poz. 145, Nr 79, poz. 669, Nr 95, poz. 785 i Nr 161, poz. 1278 oraz z 2010 r. Nr 27, poz. 141 i Nr 36, poz. 204.

2. Żołnierzowi zawodowemu skierowanemu do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa przysługuje uposażenie zasadnicze ustalone z uwzględnieniem grupy uposażenia według stanowiska służbowego zajmowanego przed skierowaniem.

3.¹²⁴⁾ Żołnierzowi zawodowemu, o którym mowa w ust. 1, w czasie zajmowania stanowiska służbowego poza granicami państwa przysługują, wypłacane w walucie polskiej lub obcej:

- 1) należność zagraniczna — na pokrycie zwiększonych kosztów związanych z pełnieniem obowiązków i funkcji poza granicami państwa, ustalona odpowiednio do zakresu ich pełnienia oraz kosztów utrzymania poza granicami państwa;
- 2) jednorazowy zasiłek adaptacyjny — w przypadku wyznaczenia na okres powodujący zmianę miejsca zamieszkania.

4.¹²⁴⁾ Żołnierzowi zawodowemu, o którym mowa w ust. 2, w czasie wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa przysługuje, wypłacana w walucie polskiej lub obcej, należność zagraniczna, ustalona odpowiednio do rangi pełnionej funkcji i zakresu wykonywanych obowiązków służbowych, warunków zagrożenia utraty zdrowia lub życia występujących w miejscu pełnienia służby poza granicami państwa, a także uciążliwości wynikających z trudnych warunków klimatycznych lub zakwaterowania.

5.¹²⁵⁾ Żołnierzowi zawodowemu, o którym mowa w ust. 1 i 2, przebywającemu w strefie działań wojennych przysługuje dodatek wojenny.

6.¹²⁵⁾ Żołnierzowi zawodowemu, o którym mowa w ust. 1 i 2, mogą być przyznane inne należności pieniężne, odpowiednio do warunków pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa.

7.¹²⁵⁾ Kwotę należności zagranicznej wynikającą z ust. 3 pkt 1 — zmniejsza się o kwotę środków pieniężnych wypłacanych miesięcznie żołnierzowi zawodowemu na podstawie przepisów obowiązujących w organizacji międzynarodowej, międzynarodowej strukturze wojskowej lub w siłach zbrojnych albo w innych strukturach obronnych państw obcych. W przypadku, gdy wypłacane żołnierzowi zawodowemu środki pieniężne są wyższe od kwoty należności zagranicznej, należność ta nie przysługuje.

8.¹²⁵⁾ Kwotę należności zagranicznej wynikającą z ust. 4 — zmniejsza się o kwotę środków pieniężnych wypłacanych miesięcznie żołnierzowi zawodowemu na podstawie przepisów obowiązujących w organizacji międzynarodowej lub w siłach wielonarodowych. W przypadku, gdy wypłacane żołnierzowi zawodowemu środki pieniężne są wyższe od kwoty należności zagranicznej, należność ta nie przysługuje. Przy ustalaniu wysokości środków pieniężnych wypłacanych żołnierzowi zawodowemu nie uwzględnia się środków przeznaczonych na zakwaterowanie i wyżywienie.

9.¹²⁵⁾ Żołnierz zawodowy jest obowiązany poinformować na piśmie dowódcę jednostki wojskowej właściwego w sprawie wypłaty należności zagranicznej, o środkach pieniężnych wypłacanych mu miesięcznie przez organizację międzynarodową, międzynarodową strukturę wojskową, siły zbrojne albo inne struktury obronne państw obcych albo siły wielonarodowe.

10.¹²⁵⁾ Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz tryb przyznawania i wypłacania należności, o których mowa w ust. 3—5, rodzaje, wysokość, a także tryb przyznawania i wypłacania innych należności pieniężnych, o których mowa w ust. 6, przysługujących żołnierzom zawodowym wyznaczonym albo skierowanym do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa, z uwzględnieniem walut, w których te należności będą wypłacane. Rozporządzenie powinno uwzględniać w szczególności rodzaj i wysokość tych należności w zależności od charakteru i warunków pełnienia służby poza granicami państwa.

Art. 103. 1. Z uposażenia żołnierza zawodowego mogą być dokonywane potrącenia w granicach i na zasadach określonych w przepisach o wynagrodzeniu za pracę, z zastrzeżeniem ust. 2—4.

2. Przez uposażenie, o którym mowa w ust. 1, należy rozumieć uposażenie wymienione w art. 72 ust. 1, dodatkowe uposażenie roczne, o którym mowa w art. 83, dodatkowe wynagrodzenie, o którym mowa w art. 88, odprawę z tytułu zwolnienia z zawodowej służby wojskowej, o której mowa w art. 94, i należności pieniężne wymienione w art. 95 pkt 1 i 2.

2a. Z uposażenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się potrąceń na podstawie prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary pieniężnej, wydanego w postępowaniu dyscyplinarnym.

3. Odprawa z tytułu zwolnienia z zawodowej służby wojskowej, o której mowa w art. 94, podlega egzekucji wyłącznie na zaspokojenie zaległych świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z ust. 1.

4. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do zaliczek pobranych przez żołnierza zawodowego do rozliczenia, które potrąca się z uposażenia, i innych należności, o których mowa w art. 73, w pełnej wysokości, niezależnie od potrąceń dokonywanych z innych tytułów.

Art. 104. 1. Jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, organami właściwymi w sprawach określonych w przepisach niniejszego rozdziału są dowódcy jednostek wojskowych zajmujący stanowiska służbowe dowódcy batalionu lub równorzędne, o których mowa w ust. 3, albo wyższe — w stosunku do wszystkich żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową w podległej jednostce wojskowej, z wyjątkiem tego dowódcy i jego zastępcy.

2. W stosunku do dowódców jednostek wojskowych i ich zastępców oraz żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową w jednostkach wojskowych, których dowódcy zajmują stanowisko niższe niż określone w ust. 1, właściwymi organami są bezpośredni przełożeni dowódców tych jednostek.

¹²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 53 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹²⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 53 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

3. Stanowiskami służbowymi równorzędnymi stanowisku dowódcy batalionu są stanowiska:

- 1) dowódcy dywizjonu lub eskadry;
- 2) dowódcy okrętu II rangi;
- 3) inne stanowiska dowódców jednostek wojskowych, jeżeli stanowiska te zostały zaszeregowane do stopnia etatowego co najmniej majora (komandora podporucznika).

Rozdział 6

Publiczna działalność żołnierzy zawodowych

Art. 105. Żołnierzowi zawodowemu przysługują prawa obywatelskie do udziału w życiu publicznym, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawach.

Art. 106. 1. W czasie pełnienia zawodowej służby wojskowej żołnierzowi zawodowemu nie wolno:

- 1) być członkiem partii politycznej ani stowarzyszenia, organizacji lub ruchu obywatelskiego, stawiających sobie cele polityczne;
- 2) brać udziału w zgromadzeniach o charakterze politycznym;
- 3) prowadzić działalności politycznej.

2. Zastrzeżenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy zgromadzeń związanych z wyborami władz państwowych i samorządowych. Żołnierzom zawodowym uczestniczącym w takich zgromadzeniach nie wolno nosić umundurowania oraz odznak i oznak wojskowych.

3. Z dniem rozpoczęcia pełnienia zawodowej służby wojskowej ustaje dotychczasowe członkostwo żołnierza zawodowego w partii politycznej, stowarzyszeniu, organizacji lub ruchu obywatelskim, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

Art. 107. 1. Żołnierz zawodowy pisemnie informuje dowódcę jednostki wojskowej, w której zajmuje stanowisko służbowe, o swojej przynależności do stowarzyszenia i innej organizacji krajowej.

2. Przynależność żołnierza zawodowego do stowarzyszenia i innej organizacji zagranicznej lub międzynarodowej wymaga zezwolenia Ministra Obrony Narodowej.

3. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 2, może być przez Ministra Obrony Narodowej zawieszane lub cofnięte, jeżeli wymagają tego względy ochrony tajemnicy państwowej lub służbowej oraz potrzeby Sił Zbrojnych.

4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 2 i 3, z uwzględnieniem danych, jakie powinien zawierać wniosek żołnierza zawodowego.

Art. 108. 1. Żołnierzom zawodowym nie wolno tworzyć i zrzeszać się w związkach zawodowych.

2. Z dniem rozpoczęcia pełnienia zawodowej służby wojskowej ustaje dotychczasowe członkostwo żołnierza zawodowego w związku zawodowym.

3. W jednostkach wojskowych żołnierze zawodowi mogą tworzyć organy przedstawicielskie poszczególnych korpusów kadry zawodowej Sił Zbrojnych.

4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, warunki organizacji, funkcjonowania i tryb wyboru oraz okresy kadencji, zadania i uprawnienia organów przedstawicielskich żołnierzy zawodowych, a także formy ich współpracy z dowódcami jednostek wojskowych, z uwzględnieniem doradczego charakteru tych organów.

Art. 108a.¹²⁶⁾ Zasady etyki oraz honoru i godności żołnierzy zawodowych określa Kodeks Honorowy Żołnierza Zawodowego Wojska Polskiego, opracowany i przyjęty przez organy przedstawicielskie żołnierzy zawodowych.

Art. 109. 1. Żołnierz zawodowy może kandydować do Sejmu i Senatu oraz Parlamentu Europejskiego, na kierownicze stanowiska w państwie obsadzone na podstawie wyboru oraz do organów samorządu terytorialnego.

2. Na czas trwania kampanii wyborczej udziela się żołnierzowi zawodowemu urlopu bezpłatnego.

Art. 110. Ograniczenia określone w niniejszym rozdziale nie naruszają prawa przynależności żołnierzy zawodowych do kościołów i innych związków wyznaniowych mających osobowość prawną.

Rozdział 7

Zwolnienie z zawodowej służby wojskowej

Art. 111. Żołnierza zawodowego zwalnia się z zawodowej służby wojskowej wskutek:

- 1)¹²⁷⁾ zrzeczenia się obywatelstwa polskiego;
- 2) wybrania na posła, w tym do Parlamentu Europejskiego, senatora, na kierownicze stanowisko państwowe obsadzone na podstawie wyboru oraz do organów wykonawczych samorządu terytorialnego;
- 3) ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do służby;
- 4) odmowy przyjęcia skierowania do wojskowej komisji lekarskiej lub nieusprawiedliwionego niezgłoszenia się do tej komisji w określonym terminie i miejscu albo niepoddania się badaniom, do których został zobowiązany przez komisję lekarską;
- 5) osiągnięcia wieku sześćdziesięciu lat;
- 6) otrzymania niedostatecznej ogólnej oceny w opinii służbowej;

¹²⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 54 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹²⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 55 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- 6a) otrzymania w dwóch kolejnych latach oceny niedostatecznej ze sprawdzianu sprawności fizycznej lub nieprzystąpienia w dwóch kolejnych latach do tego sprawdzianu, chyba że został zwolniony z tego sprawdzianu na podstawie art. 50a ust. 3;
- 6b) niezłożenia w nakazanym terminie oświadczenia o stanie majątkowym, po jednorazowym pisemnym upomnieniu;
- 6c) złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego;
- 7) odmowy pełnienia służby na równorzędnym lub wyższym stanowisku służbowym;
- 8) upływu czasu określonego w kontrakcie, jeżeli nie nastąpi zawarcie kolejnego kontraktu;
- 9) upływu terminu wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej dokonanego przez:
 - a) żołnierza zawodowego,
 - b) właściwy organ;
- 10) niewyznaczenia na stanowisko służbowe w czasie pozostawania w rezerwie kadrowej;
- 11) utraty stopnia wojskowego albo degradacji;
- 12) prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej usunięcia z zawodowej służby wojskowej;
- 13) prawomocnego orzeczenia środków karnych pozbawienia praw publicznych, wydalenia z zawodowej służby wojskowej lub zakazu wykonywania zawodu żołnierza zawodowego;
- 14) skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności (aresztu wojskowego) bez warunkowego zawieszenia jej wykonania;
- 15) prawomocnego ukarania przez organ właściwego samorządu zawodowego karą zawieszenia lub pozbawienia prawa wykonywania zawodu (specjalności zawodowej);
- 16) nieobecności w służbie jednorazowo przez okres trzech dni roboczych, która nie została usprawiedliwiona.

Art. 111a.¹²⁸⁾ Zwolnienie żołnierza zawodowego przebywającego na urlopie macierzyńskim z zawodowej służby wojskowej, na podstawie art. 111 pkt 8, następuje z ostatnim dniem urlopu macierzyńskiego.

Art. 112. 1. Żołnierza zawodowego można zwolnić z zawodowej służby wojskowej wskutek:

- 1) skazania prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności (aresztu wojskowego) z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary;
- 2) odmowy wydania lub cofnięcia żołnierzowi wymaganego poświadczenia bezpieczeństwa;

- 3) niewyznaczenia na stanowisko służbowe na kolejną kadencję;
- 4) otrzymania dostatecznej ogólnej oceny w opinii służbowej;
- 5) zaistnienia potrzeb Sił Zbrojnych — za pisemną zgodą żołnierza.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, zwolnienie z zawodowej służby wojskowej następuje po sześciu miesiącach od upływu kadencji, w ostatnim dniu miesiąca. Okres ten może być skrócony na pisemny wniosek żołnierza.

Art. 113. 1. Z dniem śmierci żołnierza zawodowego stosunek służbowy zawodowej służby wojskowej wygasa.

2. Stosunek służbowy zawodowej służby wojskowej wygasa również w przypadku, gdy żołnierz zawodowy:

- 1) został uznany za zmarłego;
- 2) zaginął.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, żołnierza zawodowego skreśla się z ewidencji decyzją dyrektora departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr wydaną dla celów ewidencyjnych.

Art. 114. 1. Żołnierz zawodowy może w każdym czasie wypowiedzieć stosunek służbowy zawodowej służby wojskowej bez podawania przyczyny.

2. Dokonanie wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej przez właściwy organ może nastąpić, gdy jednostka wojskowa, w której żołnierz zawodowy pełni zawodową służbę wojskową, uległa rozformowaniu lub zmniejszył się jej stan etatowy w korpusie kadry zawodowej Sił Zbrojnych, w którym żołnierz pełni służbę, albo gdy uległo likwidacji stanowisko służbowe, które żołnierz zajmował, a brak jest możliwości wyznaczenia go na inne stanowisko odpowiadające jego kwalifikacjom zawodowym.

3. Wypowiedzenie stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej przez właściwy organ jest decyzją.

4.¹²⁹⁾ Organem właściwym do wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej, o którym mowa w ust. 3, są:

- 1) Minister Obrony Narodowej — w odniesieniu do żołnierzy zawodowych, o których mowa w art. 44 ust. 1 pkt 1;
- 2) dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr — w odniesieniu do pozostałych żołnierzy zawodowych korpusu oficerów zawodowych;
- 3) organy, o których mowa w art. 10 pkt 2—4 — w odniesieniu do żołnierzy zawodowych korpusów podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych.

¹²⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 56 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹²⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 57 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

5. Zwolnienie z zawodowej służby wojskowej żołnierza zawodowego wskutek dokonanego wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej następuje po upływie sześciu miesięcy od dnia złożenia wypowiedzenia przez żołnierza lub doręczenia wypowiedzenia dokonanego przez organ wojskowy, w ostatnim dniu miesiąca.

6. Okres wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej, o którym mowa w ust. 5, może być skrócony za pisemną zgodą zwalnianego żołnierza zawodowego i właściwego organu, przy czym kończyć się musi ostatniego dnia miesiąca.

7.¹³⁰⁾ Żołnierzowi zawodowemu może być doręczone wypowiedzenie stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej przed terminem rozformowania jednostki wojskowej lub zmniejszenia jej stanu etatowego albo likwidacji stanowiska służbowego, które żołnierz zajmuje, z tym że bieg terminu wypowiedzenia rozpoczyna się od dnia następującego po dniu rozformowania jednostki wojskowej lub zmniejszenia jej stanu etatowego albo likwidacji stanowiska służbowego, które żołnierz zajmował.

8.¹³⁰⁾ Żołnierzowi zawodowemu, któremu właściwy organ wypowiedział stosunek służbowy zawodowej służby wojskowej, doręcza się wypowiedzenie wraz z decyzją o przeniesieniu tego żołnierza do dyspozycji.

Art. 115. 1.¹³¹⁾ Zwolnienie z zawodowej służby wojskowej w przypadkach, o których mowa w art. 111 pkt 2, 4, 6–7, pkt 9 lit. a, pkt 10 i 16 oraz art. 112 ust. 1, następuje decyzją organu wymienionego w art. 114 ust. 4.

2.¹³¹⁾ Zwolnienie z zawodowej służby wojskowej w przypadkach, o których mowa w art. 111 pkt 1, 3, 5, 8, pkt 9 lit. b i pkt 11–15, następuje z mocy prawa z dniem uprawomocnienia się odpowiedniego orzeczenia lub z dniem, w którym decyzja stała się ostateczna albo z dniem zaistnienia okoliczności stanowiącej podstawę zwolnienia żołnierza zawodowego ze służby.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz pełni służbę, stwierdza fakt zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej rozkazem personalnym, wydanym do celów ewidencyjnych.

4. Zwolnienie z zawodowej służby wojskowej w przypadkach niewymienionych w ust. 2 następuje z dniem określonym w decyzji organu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 116. 1. W razie uchylecia orzeczenia, o którym mowa w art. 111 pkt 11 i 13–15 lub art. 112 ust. 1 pkt 1, albo uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji o zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej lub wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej dokonanego przez organ wojskowy, ulegają uchyleniu skutki tego orzeczenia lub decyzji, jakie wynikły dla żołnierza zawodowego z tego tytułu.

¹³⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 57 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹³¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 58 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, data zwolnienia z zawodowej służby wojskowej nie ulega zmianie, przy czym uznaje się, że zwolnienie żołnierza zawodowego nastąpiło w drodze wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej dokonanego przez właściwy organ.

3. Żołnierzowi zawodowemu, o którym mowa w ust. 1, przysługuje od Skarbu Państwa odszkodowanie w wysokości sześciokrotności kwoty uposażenia zasadniczego, wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, z uwzględnieniem powstałych zmian mających wpływ na prawo do uposażenia lub jego wysokość, a w przypadku gdy stanowisko służbowe, które żołnierz zawodowy zajmował przed zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej, nie istnieje, według stawek na porównywalnym pod względem stopnia etatowego i grupy uposażenia stanowisku służbowym, obowiązujących w dniu uprawomocnienia się orzeczenia lub decyzji wymienionych w ust. 1.

Art. 117. W zakresie zwalniania z zawodowej służby wojskowej żołnierzy zawodowych, których stosunek służbowy lub wykonywanie zawodu jest unormowane w odrębnych przepisach, stosuje się również te przepisy.

Art. 118. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb zwalniania żołnierzy zawodowych z zawodowej służby wojskowej. Rozporządzenie to powinno przewidywać, że postępowanie związane ze zwolnieniem żołnierza zawodowego z zawodowej służby wojskowej jest w stosunku do niego jawne.

Art. 119. 1.¹³²⁾ Żołnierz zwolniony z zawodowej służby wojskowej z powodu, o którym mowa w art. 111 pkt 3, 8, pkt 9 lit. b i pkt 10 oraz art. 112 ust. 1 pkt 3–5, który pełnił zawodową służbę wojskową co najmniej przez dziesięć lat, ze względu na szczególny charakter wykształcenia, doświadczenia wojskowego i wiedzy specjalistycznej, korzysta z pierwszeństwa w zatrudnieniu na stanowiskach związanych z obronnością kraju w administracji publicznej.

1a. Organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego są obowiązane do współpracy z właściwymi organami wojskowymi w zakresie ewidencjonowania stanowisk związanych z obronnością kraju, w tym stanowisk dotyczących planowania i realizacji pozamilitarnych przygotowań obronnych w państwie.

1b. Właściwy organ wojskowy wydaje żołnierzowi, o którym mowa w ust. 1, na jego wniosek zaświadczenie stwierdzające jego predyspozycje do zajmowania stanowiska pracy określonego w ust. 1.

1c.¹³³⁾ Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, w pierwszej kolejności przysługuje byłym żołnierzom zawodowym którzy zostali zwolnieni z zawodowej służby wojskowej wskutek ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do pełnienia zawodo-

¹³²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 59 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹³³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 59 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

wej służby wojskowej wskutek wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej albo choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej pełnionej poza granicami państwa, związanej z realizacją celów, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. Nr 162, poz. 1117, z 2004 r. Nr 210, poz. 2135 oraz z 2009 r. Nr 79, poz. 669 i Nr 161, poz. 1278).

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, stanowiska pracy związane z obronnością kraju w administracji publicznej. Rozporządzenie powinno uwzględniać stanowiska pracy, na których są wykonywane zadania i czynności, dla których kwalifikacje żołnierzy zwolnionych z zawodowej służby wojskowej są szczególnie przydatne.

3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, organy wojskowe właściwe do ewidencjonowania stanowisk związanych z obronnością kraju, wydawania zaświadczeń, o których mowa w ust. 1b, tryb postępowania w tych sprawach oraz wzór zaświadczenia, z uwzględnieniem sposobu prowadzenia ewidencji wojskowej i sprawności postępowania organów wojskowych.

Art. 120.¹³⁴⁾ 1. Były żołnierz zawodowy, z wyjątkiem zwolnionego ze służby wojskowej z powodu, o którym mowa w art. 111 pkt 1, 12–15, w okresie dwóch lat od dnia zwolnienia z zawodowej służby wojskowej, może korzystać z pomocy w zakresie doradztwa zawodowego, przekwalifikowania i pośrednictwa pracy, udzielanej przez właściwe organy.

2. Były żołnierz zawodowy, który został zwolniony z zawodowej służby wojskowej wskutek ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do pełnienia zawodowej służby wojskowej wskutek wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej albo choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej pełnionej poza granicami państwa, związanej z realizacją celów, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa, korzysta z pomocy, o której mowa w ust. 1, bezterminowo.

3. Żołnierz zawodowy, za zgodą dowódcy jednostki wojskowej, może korzystać z pomocy w zakresie:

- 1) doradztwa zawodowego, o ile pełnił zawodową służbę wojskową co najmniej trzy lata,
- 2) przekwalifikowania zawodowego i pośrednictwa pracy na dwa lata przed zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej, o ile pełnił tę służbę co najmniej cztery lata,
- 3) praktyk zawodowych na sześć miesięcy przed zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej, o ile pełnił zawodową służbę wojskową co najmniej dziewięć lat

— udzielanej przez właściwe organy.

4. W ramach pomocy, o której mowa w ust. 1 i 3, mogą być pokrywane koszty:

- 1) przekwalifikowania zawodowego;
- 2) przejazdów z miejsca zamieszkania do ośrodka szkolenia, w którym następuje przekwalifikowanie zawodowe, lub do miejsca odbywania praktyki;
- 3) zakwaterowania w okresie przekwalifikowania zawodowego lub odbywania praktyki zawodowej;
- 4) nauki w szkole ponadgimnazjalnej lub wyższej w przypadku żołnierza służby kontraktowej.

5. Pomoc w zakresie doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy realizowana jest bezpłatnie przez właściwe organy wojskowe.

6. Z pomocy, o której mowa w ust. 1, mogą korzystać bezterminowo również małżonek oraz dzieci pozostające na utrzymaniu żołnierza zawodowego, który zaginął lub poniósł śmierć w związku z wykonywaniem zadań służbowych.

7. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb korzystania przez żołnierzy zawodowych oraz byłych żołnierzy zawodowych, a także małżonków oraz dzieci pozostających na utrzymaniu żołnierzy zawodowych, którzy zaginęli lub ponieśli śmierć w związku z wykonywaniem zadań służbowych, z uprawnień, o których mowa w ust. 1–6, oraz właściwość organów w tych sprawach. Rozporządzenie powinno zapewnić równy dostęp dla osób uprawnionych do korzystania z pomocy w zakresie doradztwa zawodowego, przekwalifikowania i pośrednictwa pracy, udzielanej przez właściwe organy.

Art. 121. Okres pełnienia zawodowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszystkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem. Były żołnierz zawodowy, który podjął pracę w roku kalendarzowym, w którym nastąpiło jego zwolnienie z zawodowej służby wojskowej, nabywa prawo do urlopu wypoczynkowego w następnym roku kalendarzowym.

Art. 122. 1. Żołnierzy zwolnionych z zawodowej służby wojskowej przenosi się do rezerwy, jeżeli ze względu na wiek podlegają obowiązkowi służby wojskowej i zostali uznani za zdolnych do tej służby. Żołnierze ci mogą posługiwać się posiadanym stopniem wojskowym z określeniem „w rezerwie”.

2. Żołnierzy zwolnionych z zawodowej służby wojskowej, którzy ze względu na wiek albo stan zdrowia nie podlegają obowiązkowi służby wojskowej, przenosi się w stan spoczynku. Żołnierze ci mogą posługiwać się posiadanym stopniem wojskowym z określeniem „w stanie spoczynku”.

Art. 122a. 1. Żołnierz zawodowy, który w czasie zawodowej służby wojskowej był obowiązany do złożenia oświadczenia o swoim stanie majątkowym, o którym mowa w art. 58, nie może być, przed upływem trzech lat od dnia zwolnienia z zawodowej służby wojskowej, zatrudniony albo podejmować pracy zarobkowej na podstawie innego tytułu u przedsiębiorców

¹³⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 60 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

prowadzących działalność w zakresie produkcji lub obrotu wyrobami, o których mowa w przepisach w sprawie klasyfikacji wyrobów obronnych oraz dostaw, robót budowlanych i usług przeznaczonych na zamówienie jednostek wojskowych oraz podmiotach zależnych od tych przedsiębiorców, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 185, poz. 1439) — jeżeli w okresie trzech lat przed dniem zwolnienia z zawodowej służby wojskowej brał udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia, dotyczącym tych wyrobów, dostaw, robót budowlanych i usług lub brał udział w wykonywaniu umowy.

2. Udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia, o którym mowa w ust. 1, obejmuje następujące czynności:

- 1) podejmowanie decyzji o konieczności zakupu;
- 2) formułowanie i zatwierdzanie wymagań dotyczących przedmiotu zamówienia;
- 3) przygotowywanie i zatwierdzanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia lub innego dokumentu określających przedmiot, warunki i tryb udzielenia zamówienia;
- 4) udział w pracach komisji przetargowej lub zespołu prowadzącego postępowanie o udzielenie zamówienia, a także udział w czynnościach kontroli lub nadzoru nad tymi pracami;
- 5) udział w negocjacjach, także w przedmiocie dokonywania zmian w umowie, oraz podpisywanie umowy.

3. Wykonywanie umowy, o której mowa w ust. 1, obejmuje dokonywanie odbioru wyrobów, dostaw, robót budowlanych lub wykonanych usług protokołem, w którym potwierdzono, że wyroby, dostawy, roboty budowlane lub usługi spełniają wymagania określone w umowie oraz, że zostały one wykonane zgodnie z przepisami i normami obowiązującymi w danej dziedzinie.

4. Kto zatrudnia byłego żołnierza zawodowego wbrew przepisom ust. 1, podlega karze aresztu albo karze grzywny.

Art. 123. 1. Żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej wydaje się niezwłocznie świadectwo służby.

2. Były żołnierz zawodowy może żądać sprostowania świadectwa służby w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia.

3. W przypadku niewydania w terminie lub wydania niewłaściwego świadectwa służby byłemu żołnierzowi zawodowemu przysługuje odszkodowanie z tytułu poniesionej przez niego w związku z tym szkody w wysokości uposażenia zasadniczego, wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, za czas pozostawania bez pracy z tego powodu, nie dłuższy jednak niż sześć tygodni.

4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, dane, które należy podać w świadectwie służby, wzór świadectwa służby, a także tryb wydawania i prostowania tych świadectw, uwzględniając w szczególności tryb przyznawania odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej niewydaniem w terminie lub wydaniem niewłaściwego świadectwa służby, a także to, iż wzór powinien odpowiadać stosownym wzorom świadectw pracy i służby dla innych grup zawodowych.

Rozdział 8

Służba wojskowa kandydatów na żołnierzy zawodowych

Art. 124.¹³⁵⁾ 1. Kandydaci na żołnierzy zawodowych pełnią czynną służbę wojskową jako służbę kandydacką.

2. Do służby kandydackiej może być powołana osoba niekarana sędownie, posiadająca obywatelstwo polskie, zdolność fizyczną i psychiczną do zawodowej służby wojskowej, wiek co najmniej osiemnaście lat i wykształcenie wymagane do przyjęcia do uczelni wojskowej, szkoły podoficerskiej lub ośrodka szkolenia.

3. Osobę ubiegającą się o powołanie do służby kandydackiej kieruje się do:

- 1) wojskowej komisji lekarskiej w celu ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do zawodowej służby wojskowej;
- 2) wojskowej pracowni psychologicznej w celu wydania orzeczenia psychologicznego w zakresie braku przeciwwskazań do pełnienia zawodowej służby wojskowej.

4. Stosunek służbowy służby kandydackiej powstaje w drodze powołania, na podstawie dobrowolnego zgłoszenia, po spełnieniu łącznie następujących warunków:

- 1) podpisaniu umowy, o której mowa w ust. 6;
- 2) wydaniu rozkazu personalnego o powołaniu do służby kandydackiej;
- 3) stawieniu się osoby powołanej do pełnienia służby kandydackiej.

5. Rozkaz personalny o powołaniu do służby kandydackiej wydają, uwzględniając potrzeby Sił Zbrojnych, odpowiednio rektor-komendant uczelni wojskowej, komendant szkoły podoficerskiej oraz komendant ośrodka szkolenia.

6. Rozkaz personalny o powołaniu do służby kandydackiej wydaje się po podpisaniu umowy z osobą ubiegającą się o przyjęcie do tej służby, określającej warunki zwrotu poniesionych kosztów na jej utrzymanie i naukę w przypadku:

¹³⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 61 ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wszedł w życie z dniem 12 czerwca 2009 r.

- 1) zwolnienia ze służby kandydackiej na podstawie art. 134 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz 4—9;
- 2) niestawienia się do zawodowej służby wojskowej lub niepodpisania kontraktu na pełnienie służby kontraktowej;
- 3) zwolnienia z zawodowej służby wojskowej w okresie dwa razy dłuższym od czasu trwania nauki, na podstawie art. 111 pkt 1, 4, 6—7, 9 lit. a i pkt 11—16 oraz art. 112 ust. 1 pkt 1, w wysokości proporcjonalnej do czasu służby po zakończeniu nauki.

7. Stosunek służbowy służby kandydackiej wygasa z mocy prawa z dniem skreślenia z ewidencji uczelni wojskowej, szkoły podoficerskiej lub ośrodka szkolenia, jeżeli żołnierz pełniący służbę kandydacką nie ukończy nauki w uczelni wojskowej, szkole podoficerskiej lub ośrodku szkolenia.

Art. 124a.¹³⁵⁾ 1. Do służby kandydackiej może być powołana również osoba będąca:

- 1) cywilnym studentem uczelni wojskowej;
- 2) studentem innej uczelni niż uczelnia wojskowa.

2. Kandydat na żołnierza zawodowego będący studentem studiów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, odbywa w okresie przerw wakacyjnych szkolenie wojskowe oraz pozostaje na zaopatrzeniu wybranej uczelni wojskowej.

3. Rozkaz personalny o powołaniu do służby kandydackiej wydaje, uwzględniając potrzeby Sił Zbrojnych, w przypadku o którym mowa:

- 1) w ust. 1 pkt 1 — rektor-komendant uczelni wojskowej;
- 2) w ust. 1 pkt 2 — dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr.

4. Umowę, o której mowa w art. 124 ust. 6, z osobą wymienioną w ust. 1, podpisuje rektor-komendant uczelni wojskowej.

Art. 125.¹³⁶⁾ 1. Osoby powołane do służby kandydackiej stają się żołnierzami w czynnej służbie wojskowej z dniem stawienia się do tej służby.

2. Z dniem rozpoczęcia pełnienia służby kandydackiej żołnierz pełniący służbę kandydacką otrzymuje bez szczególnego nadania tytuł:

- 1) podchorążego, jeżeli kształci się na oficera zawodowego;
- 2) kadeta, jeżeli kształci się na podoficera zawodowego;
- 3) elewa, jeżeli kształci się na szeregowego zawodowego.

Art. 126.¹³⁶⁾ 1. Osoby ubiegające się o przyjęcie do uczelni wojskowej, szkoły podoficerskiej lub ośrodka szkolenia składają egzaminy wstępne.

¹³⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 61 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2. Pierwszeństwo przyjęcia do szkół podoficerskich mają szeregowi zawodowi, którzy pełnili zawodową służbę wojskową przez co najmniej pięć lat oraz posiadają bardzo dobrą ocenę w ostatniej opinii służbowej.

3. Szeregowych zawodowych pobierających naukę w szkołach podoficerskich oraz szeregowych zawodowych i podoficerów zawodowych odbywających szkolenie w uczelni wojskowej nie powołuje się do służby kandydackiej.

4. Osoby oraz żołnierze, o których mowa w ust. 1 i 2, wnoszą opłaty z tytułu udziału w egzaminach wstępnych.

Art. 127.¹³⁶⁾ Kandydatów na żołnierzy zawodowych kształcą na potrzeby korpusu:

- 1) oficerów zawodowych — uczelnie wojskowe;
- 2) podoficerów zawodowych — szkoły podoficerskie;
- 3) szeregowych zawodowych — ośrodki szkolenia.

Art. 128. Minister Obrony Narodowej, w drodze rozporządzenia:

- 1) tworzy i znosi szkoły podoficerskie;
- 2) określi szczegółowe warunki i tryb składania egzaminów końcowych w szkołach podoficerskich oraz odbywania praktyk, a także wzór świadectwa stwierdzającego jej ukończenie.

Rozporządzenie powinno w szczególności określać cele i szczegółowe zadania szkół podoficerskich oraz organizację i podstawowe założenia procesu kształcenia w szkołach podoficerskich.

Art. 129. 1. Stopniami wojskowymi żołnierzy pełniących służbę kandydacką są stopnie ustanowione w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Osoba powołana do służby kandydackiej otrzymuje bez szczególnego nadania stopień wojskowy szeregowego (marynarza) z dniem rozpoczęcia pełnienia tej służby, o ile nie posiada wyższego stopnia wojskowego. Nadanie wyższych stopni wojskowych następuje w drodze mianowania.

Art. 130. 1. Żołnierzom pełniącym służbę kandydacką przysługuje uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia zasadniczego i inne należności pieniężne.

2. W sprawach dotyczących uposażenia i innych należności pieniężnych przysługujących żołnierzom pełniącym służbę kandydacką stosuje się odpowiednio przepisy art. 2 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, 2 i 4, art. 3, art. 4, art. 6—10, art. 30 ust. 2, art. 33 i 36, art. 38 ust. 2, art. 39, art. 42 i 43, art. 45 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 oraz art. 45a ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy niezawodowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 693, z późn. zm.¹³⁷⁾).

¹³⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 166, poz. 1363 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1609 i Nr 179, poz. 1750, z 2005 r. Nr 122, poz. 1025, z 2007 r. Nr 176, poz. 1242, z 2008 r. Nr 208, poz. 1308 oraz z 2009 r. Nr 161, poz. 1278.

3. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, stawki uposażenia zasadniczego dla żołnierzy pełniących służbę kandydacką. Rozporządzenie, określając stawki uposażenia, powinno ustalić je na poziomie nie niższym niż uposażenie żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową.

Art. 131. (uchylony).¹³⁸⁾

Art. 132.¹³⁹⁾ Do żołnierzy pełniących służbę kandydacką stosuje się odpowiednio przepisy art. 8, art. 18, art. 26, art. 48—51, art. 54—57, art. 59, art. 60b, art. 66—67c, art. 70 i art. 105—110.

Art. 133. Żołnierzom pełniącym służbę kandydacką oraz członkom ich rodzin przysługują szczególne uprawnienia i ulgi przewidziane w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej dla żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową i członków ich rodzin, z wyjątkiem uprawnień do zasiłków przewidzianych w art. 128 ust. 1 i art. 128a oraz należności i opłat przewidzianych w art. 131 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.

Art. 134. 1. Żołnierza pełniącego służbę kandydacką zwalnia się ze służby kandydackiej wskutek:

- 1)¹⁴⁰⁾ zrzeczenia się obywatelstwa polskiego;
- 2) wybrania na posła, w tym do Parlamentu Europejskiego, senatora, na kierownicze stanowisko państwowe obsadzone na podstawie wyboru oraz do organów wykonawczych samorządu terytorialnego;
- 3) ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do zawodowej służby wojskowej;
- 4) niespełnienia wymogów określonych w regulaminie studiów lub nauki;
- 5) utraty stopnia wojskowego albo degradacji;
- 6) prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej usunięcia z czynnej służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego;
- 7) prawomocnego orzeczenia środków karnych pozbawienia praw publicznych lub zakazu wykonywania zawodu żołnierza;
- 8) skazania prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności lub aresztu wojskowego, w tym również z warunkowym zawieszeniem jej wykonania;
- 8a) skazania prawomocnym wyrokiem na karę ograniczenia wolności;
- 9) wniosku żołnierza.

¹³⁸⁾ Przez art. 1 pkt 62 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹³⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 63 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁴⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 64 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2. Żołnierzowi pełniącemu służbę kandydacką — kobiecie, w razie zajścia w ciążę, na okres ciąży i połogu udziela się urlopu bezpłatnego w wymiarze nie dłuższym niż dwanaście miesięcy.

3. W przypadku niepodjęcia służby kandydackiej po upływie okresu, o którym mowa w ust. 2, oraz w przypadku ponownego zajścia w ciążę żołnierza pełniącego służbę kandydacką — kobietę zwalnia się ze służby kandydackiej.

4.¹⁴¹⁾ Zwolnienie ze służby kandydackiej następuje odpowiednio decyzją rektora-komendanta uczelni wojskowej, komendanta szkoły podoficerskiej lub komendanta ośrodka szkolenia.

5. W razie zwolnienia ze służby kandydackiej okres tej służby zalicza się żołnierzowi do czasu trwania zasadniczej służby wojskowej, określonej w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 134a.¹⁴²⁾ W przypadku zwolnienia żołnierza ze służby kandydackiej na podstawie art. 134 ust. 1 pkt 4 i 9 zwalnia się go z obowiązku zwrotu kosztów, o których mowa w art. 124 ust. 6, w przypadku pełnienia czynnej służby wojskowej na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 135. (uchylony).¹⁴³⁾

Art. 136. Okres pełnienia służby kandydackiej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszystkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem.

Art. 137.¹⁴⁴⁾ 1. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb powoływania do służby kandydackiej;
- 2) szczegółowe warunki i tryb przyjmowania do uczelni wojskowych, szkół podoficerskich i ośrodków szkolenia;
- 3) wysokość opłat z tytułu egzaminów wstępnych dla osób ubiegających się o przyjęcie na studia do uczelni wojskowych i szkół podoficerskich oraz szczegółowy tryb ich pobierania;
- 4) warunki i tryb mianowania na stopnie wojskowe żołnierzy pełniących służbę kandydacką;
- 5) przebieg służby kandydackiej, warunki i tryb opiniowania żołnierzy pełniących służbę kandydacką, ich uprawnienia inne niż określone w ustawie oraz tryb postępowania związany ze zwalnianiem ze służby kandydackiej.

¹⁴¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 64 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁴²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 65 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁴³⁾ Przez art. 1 pkt 61 ustawy, o której mowa w odnośniku 15.

¹⁴⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 66 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2. Rozporządzenie powinno w szczególności:

- 1) zapewniać sprawność procesu powoływania do służby kandydackiej i ustalenie w jego toku przydatności do tej służby;
- 2) określić tryb ubiegania się o przyjęcie do uczelni wojskowych, szkół podoficerskich i ośrodków szkolenia, dokumenty wymagane przy ubieganiu się o przyjęcie do tych uczelni, szkół i ośrodków oraz zakres i terminy składania egzaminów wstępnych;
- 3) określić, aby opłaty z tytułu egzaminów były porównywalne do opłat ponoszonych przy ubieganiu się do innych szkół publicznych;
- 4) określić, aby warunki mianowania uwzględniały poszczególne okresy nauki, opinie oraz wyniki uzyskiwane w nauce przez żołnierzy pełniących służbę kandydacką;
- 5) określić przebieg i czas trwania nauki, z uwzględnieniem praktyk zawodowych i przerw wakacyjnych oraz urlopów z różnych tytułów.

Rozdział 9

Służba wojskowa żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny

Art. 138. 1. Żołnierzom zawodowym, którzy w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny będą pełnili zawodową służbę wojskową na stanowiskach służbowych innych niż te, które zajmują w czasie pokoju, nadaje się przydziały mobilizacyjne na stanowiska przewidziane do objęcia w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny.

2. W przydziale mobilizacyjnym określa się stanowisko służbowe żołnierza zawodowego w jednostce wojskowej na czas wojny.

3. Przydział mobilizacyjny żołnierzowi zawodowemu nadaje się w formie rozkazu personalno-mobilizacyjnego.

4. Rozkaz personalno-mobilizacyjny wydają w czasie pokoju organy, o których mowa w art. 44 ust. 1 i 2.

5. Doręczenie żołnierzowi zawodowemu rozkazu personalno-mobilizacyjnego jest równoznaczne z nadaniem przydziału mobilizacyjnego.

6. Przydziały mobilizacyjne mogą być nadawane również żołnierzom pełniącym służbę kandydacką.

7. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb nadawania oraz unieważniania przydziałów mobilizacyjnych żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką, z uwzględnieniem w szczególności postępowania przy nadawaniu oraz unieważnianiu przydziałów mobilizacyjnych.

Art. 139. Żołnierze zawodowi i żołnierze pełniący służbę kandydacką, którzy w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny pełnią odpowiednio zawodową służbę wojskową albo służbę kandydacką, stają się z mocy prawa żołnierzami pełniącymi czynną służbę wojskową w czasie wojny.

Art. 140. 1. Żołnierze zawodowi i żołnierze pełniący służbę kandydacką, którym nadano przydziały mobilizacyjne, w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny stawiają się niezwłocznie do pełnienia czynnej służby wojskowej w jednostkach wojskowych, do których nadano im przydziały mobilizacyjne.

2. Dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zawodowy lub żołnierz pełniący służbę kandydacką pełni służbę w czasie pokoju, niezwłocznie kieruje żołnierza, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z posiadanym przez niego przydziałem mobilizacyjnym, a ubycie żołnierza stwierdza w rozkazie dziennym.

3. Objęcie przez żołnierza zawodowego lub żołnierza pełniącego służbę kandydacką stanowiska służbowego określonego w nadanym przydziale mobilizacyjnym stwierdza w rozkazie dziennym dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz objął stanowisko służbowe. Stwierdzenie to jest równoznaczne ze zwolnieniem z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego.

Art. 141.¹⁴⁵⁾ Do żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny stosuje się przepisy ustawy, z wyłączeniem art. 8—18, art. 26, art. 28, art. 29, art. 32, art. 34 ust. 1, art. 35—47, art. 50a, art. 54, art. 56, art. 58, art. 60—65, art. 67—74, art. 76, art. 78 ust. 4 i 5, art. 79, art. 80, art. 81 ust. 2, 4 i 5, art. 82—90, art. 94—101, art. 104, art. 111—123, art. 130 i art. 133—137.

Art. 142. 1. Żołnierze zawodowi pełniący zawodową służbę wojskową w czasie pokoju na stanowiskach służbowych w instytucjach cywilnych pełnią w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny nadal tę służbę na tych stanowiskach, jeżeli stanowiska te występują w strukturze organizacyjnej tych jednostek na czas wojny.

2. Żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową w czasie pokoju w instytucjach cywilnych na stanowiskach służbowych niewystępujących w strukturze organizacyjnej na czas wojny w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny kierownik instytucji cywilnej niezwłocznie kieruje do dyrektora departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr w celu wyznaczenia do pełnienia służby w określonej jednostce wojskowej.

3. Żołnierze zawodowi w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny mogą być kierowani do pełnienia zawodowej służby wojskowej na odpowiednich stanowiskach służbowych poza Siłami Zbrojnymi.

¹⁴⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 12.

4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb wyznaczania żołnierzy zawodowych do służby poza Siłami Zbrojnymi w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny, w tym w szczególności jednostki organizacyjne i stanowiska służbowe poza Siłami Zbrojnymi, w których żołnierze mogą pełnić zawodową służbę wojskową, oraz uprawnienia żołnierzy pełniących służbę w tych jednostkach.

Art. 143. 1. Żołnierza zawodowego i żołnierza pełniącego służbę kandydacką wyznacza się w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny na stanowisko służbowe stosownie do potrzeb Sił Zbrojnych, w zależności od kwalifikacji, predyspozycji i opinii służbowej.

2. Organami właściwymi do wyznaczania żołnierzy zawodowych na stanowiska służbowe w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny i zwalniania z tych stanowisk są:

- 1) Minister Obrony Narodowej — na wszystkie stanowiska służbowe do stopnia etatowego generała (admirala) włącznie oraz których wyznaczenie wynika z postanowień odrębnych ustaw, z wyjątkiem stanowisk służbowych, na które wyznacza i z których zwalnia Naczelny Dowódca Sił Zbrojnych;
- 2) Naczelny Dowódca Sił Zbrojnych — na wszystkie stanowiska służbowe do stopnia etatowego generała (admirala) włącznie w podległych mu jednostkach wojskowych, z zastrzeżeniem pkt 3—7;
- 3) Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, dowódca rodzaju Sił Zbrojnych, Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych, Szef Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szef Służby Wywiadu Wojskowego i Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej — w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego pułkownika (komandora) włącznie w podległych jednostkach wojskowych, z zastrzeżeniem pkt 4—7;
- 4) dowódca korpusu, dowódca okręgu wojskowego, Dowódca Garnizonu Warszawa i komendant wojskowej uczelni akademickiej — w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego podpułkownika (komandora porucznika) włącznie w podległych jednostkach wojskowych, z zastrzeżeniem pkt 5—7;
- 5) dowódca dywizji, flotylli i brygady niewchodzącej w skład dywizji oraz komendant uczelni wojskowej — w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego majora (komandora podporucznika) włącznie w podległych jednostkach wojskowych, z zastrzeżeniem pkt 6 i 7;
- 6) dowódca brygady wchodzącej w skład dywizji i dowódca pułku — w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego kapitana (kapitana marynarki) włącznie w podległych jednostkach wojskowych, z zastrzeżeniem pkt 7;
- 7) pozostali niewymienieni w pkt 2—6 dowódcy jednostek wojskowych — w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego starszego chorążego sztabowego (starszego chorążego sztabowego marynarki) włącznie w podległych jednostkach wojskowych;

8) dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr — w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego pułkownika (komandora) włącznie w pozostałych niewymienionych w pkt 2—7 jednostkach organizacyjnych.

3. Do przenoszenia żołnierza zawodowego z jednostki wojskowej, w której zajmował stanowisko służbowe, do innej jednostki wojskowej jest uprawniony organ, któremu podlegają obie te jednostki, przy zachowaniu posiadanych uprawnień do wyznaczania na stanowiska.

4. Jeżeli właściwy organ nie ma możliwości wyznaczenia żołnierza zawodowego lub żołnierza pełniącego służbę kandydacką na stanowisko służbowe, kieruje tego żołnierza do stanu zmiennego pododdziału uzupełnienia kadrowego bezpośredniego przełożonego.

5. Dowódcy jednostek wojskowych wykonujący na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa zadania poza granicami państwa posiadają uprawnienia do wyznaczania żołnierzy zawodowych, o których mowa w ust. 2, na stanowiska służbowe w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny, przysługujące ich bezpośrednim przełożonym.

6. Warunkiem objęcia stanowiska służbowego jest posiadanie lub mianowanie na stopień wojskowy odpowiadający stopniowi etatowemu stanowiska, na jakie żołnierz zawodowy ma być wyznaczony.

Art. 144. 1. Żołnierza zawodowego i żołnierza pełniącego służbę kandydacką w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny zwalnia się z zajmowanego stanowiska służbowego:

- 1) jeżeli nie wywiązuje się z obowiązków służbowych, co potwierdzono w opinii służbowej;
- 2) jeżeli wojskowa komisja lekarska orzekła jego niezdolność do pełnienia służby na zajmowanym stanowisku;
- 3) gdy uległo likwidacji zajmowane przez niego stanowisko.

2. Żołnierza zawodowego i żołnierza pełniącego służbę kandydacką w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny można zwolnić z zajmowanego stanowiska służbowego:

- 1) jeżeli złożył wniosek o zwolnienie z zajmowanego stanowiska;
- 2) w przypadku uzasadnionym potrzebami Sił Zbrojnych.

Art. 145. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb wyznaczania żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką na stanowiska służbowe oraz zwalniania z tych stanowisk w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny, ze szczególnym uwzględnieniem struktury stanowisk, wymogów kwalifikacyjnych i zdrowotnych, opinii oraz wymaganej wiedzy specjalistycznej i ogólnej.

Art. 146. 1. Mianowanie żołnierza zawodowego i żołnierza pełniącego służbę kandydacką w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny na wyższy stopień wojskowy, w obrębie korpusu kadry zawodowej Sił Zbrojnych, odpowiadający stopniowi etatowemu stanowiska służbowego, na jakie został wyznaczony, następuje z dniem objęcia stanowiska służbowego.

2. Mianowanie na wyższy stopień wojskowy następuje:

- 1) w przypadku stopnia wojskowego podporucznika (podporucznika marynarki) — w drodze postanowienia Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych;
- 2) w przypadku stopni wojskowych generałów (admiralów) — w drodze postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych lub Ministra Obrony Narodowej;
- 3) w pozostałych przypadkach — decyzjami organów, o których mowa w art. 143 ust. 2.

3. Dowódca jednostki wojskowej może czasowo powierzyć żołnierzowi zawodowemu lub żołnierzowi pełniącemu służbę kandydacką wykonywanie obowiązków służbowych na stanowisku służbowym zaszeregowanym do stopnia etatowego podporucznika (podporucznika marynarki), gdy posiada on niższy stopień wojskowy.

4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb mianowania żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką na wyższe stopnie wojskowe w związku z wyznaczeniem na wyższe stanowisko służbowe, ze szczególnym uwzględnieniem maksymalnego uproszczenia procedur dotyczących obiegu dokumentów w tych sprawach.

Art. 147. 1. W razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny żołnierze zawodowi i żołnierze pełniący służbę kandydacką podlegają opiniowaniu służbowemu.

2. Opinię służbową sporządza się:

- 1) na zakończenie szkolenia trwającego co najmniej miesiąc;
- 2) w przypadku niewywiązywania się z obowiązków służbowych na zajmowanym stanowisku służbowym;
- 3) na żądanie dowódcy jednostki wojskowej zajmującego stanowisko służbowe nie niższe niż dowódca pułku (równorzędne);
- 4) na zarządzenie szefa organu kadrowego szczebla co najmniej dowódcy rodzaju Sił Zbrojnych;
- 5) w przypadku zwolnienia żołnierza zawodowego z zawodowej służby wojskowej.

3. Opinię służbową, o której mowa w ust. 1, udośćpnia się w przypadku wystąpienia o nią przez sąd, prokuratora, Żandarmerię Wojskową, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego lub Policję.

Art. 148. 1. Przełożony, który sporządził opinię, zapoznaje niezwłocznie żołnierza zawodowego lub żołnierza pełniącego służbę kandydacką z jej treścią.

2. Żołnierz zawodowy lub żołnierz pełniący służbę kandydacką potwierdza własnoręcznym podpisem zapoznanie się z opinią; w razie odmowy złożenia podpisu zapoznający czyni na opinii adnotację o tej odmowie.

3. Żołnierzowi zawodowemu i żołnierzowi pełniącemu służbę kandydacką przysługuje prawo wniesienia odwołania od wydanej o nim opinii do wyższego przełożonego, w terminie czternastu dni od dnia zapoznania się z treścią opinii.

4. Wyższy przełożony, do którego wniesiono odwołanie od opinii, rozstrzyga ostatecznie o treści tej opinii przez:

- 1) utrzymanie jej w mocy;
- 2) zmianę jej treści w całości lub części.

5. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb opiniowania żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką, zapoznawania ich z treścią opinii oraz wnoszenia i rozpatrywania od nich odwołań, z uwzględnieniem poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych, w tym przydatności do służby na zajmowanym stanowisku służbowym, cech osobowości żołnierza, w tym szczególnie odporności psychofizycznej na trudy służby, poziomu wykonywania zadań służbowych oraz predyspozycji do zajmowania wyższych stanowisk służbowych.

Art. 149. 1. W razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny żołnierzowi zawodowemu i żołnierzowi pełniącemu służbę kandydacką może być udzielony urlop:

- 1) okolicznościowy — w wymiarze jednorazowo do piętnastu dni kalendarzowych;
- 2) zdrowotny — w wymiarze określonym przez wojskową komisję lekarską;
- 3) w drodze wyróżnienia — w wymiarze i na podstawie przepisów o dyscyplinie wojskowej.

2. Urlopu, o którym mowa w ust. 1, udziela dowódca jednostki wojskowej.

3. Żołnierzowi zawodowemu i żołnierzowi pełniącemu służbę kandydacką udającemu się na urlop przysługuje prawo do bezpłatnego przejazdu do wybranej miejscowości w kraju i z powrotem.

4. Odwołanie żołnierza zawodowego i żołnierza pełniącego służbę kandydacką z urlopu przez dowódcę jednostki wojskowej może nastąpić w każdym czasie, jeżeli przemawiają za tym ważne względy służbowe.

5. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb udzielania oraz odwoływania z urlopów, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem sposobu postępowania w przypadku odwołania z urlopu żołnierza zawodowego lub żołnierza pełniącego służbę kandydacką.

Art. 150. W razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny żołnierzowi zawodowemu i żołnierzowi pełniącemu służbę kandydacką przysługują bezpłatne świadczenia zdrowotne. Koszty tych świadczeń pokrywa się z budżetu państwa.

Art. 151. 1. Żołnierz zawodowy i żołnierz pełniący służbę kandydacką otrzymuje w razie ogłoszenia mobilizacji i ogłoszenia stanu wojennego uposażenie zasadnicze według zajmowanego stanowiska służbowego i inne należności, a w czasie wojny również dodatek wojenny.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, stawki uposażenia zasadniczego żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką, inne należności, ich wysokość i warunki przyznawania oraz stawki i warunki przyznawania dodatku wojennego, z uwzględnieniem trybu i terminów ich wypłacania.

3. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 2, powinno określić stawki uposażenia zasadniczego i dodatku wojennego, zróżnicowane w zależności od rangi stanowiska służbowego, zakresu wykonywanych zadań służbowych, ponoszonej odpowiedzialności i wymaganych kwalifikacji, a w przypadku dodatku wojennego uzależnione ponadto od warunków pełnienia służby w czasie wojny. W przypadku innych należności rozporządzenie powinno dostosować rodzaje tych należności i ich wysokość do szczególnych warunków pełnienia służby w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny. Rozporządzenie powinno ustalić uproszczony tryb przyznawania dodatku wojennego i innych należności.

Art. 152. Wymiar czasu służby żołnierzy zawodowych i kandydatów na żołnierzy zawodowych w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny jest określony ich zadaniami służbowymi.

Art. 153. 1. Żołnierze zawodowi i żołnierze pełniący służbę kandydacką w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny pozostają w czynnej służbie wojskowej do dnia zwolnienia ich z tej służby.

2. Zwolnienie żołnierza zawodowego lub żołnierza pełniącego służbę kandydacką w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny z czynnej służby wojskowej następuje w razie:

- 1) uznania przez wojskową komisję lekarską za trwale niezdolnego do tej służby;
- 2) osiągnięcia przez żołnierza wieku sześćdziesięciu lat.

3. Zwolnienie żołnierza zawodowego lub żołnierza pełniącego służbę kandydacką z czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny może nastąpić:

- 1) w razie uznania go przez wojskową komisję lekarską za czasowo niezdolnego do czynnej służby wojskowej;

2) w celu sprawowania opieki nad dziećmi do lat szesnastu, gdy oboje rodzice są żołnierzami lub gdy żołnierz samotnie sprawuje tę opiekę, a nie ma innego członka rodziny, któremu można powierzyć jej sprawowanie.

Art. 154. 1. Żołnierza zawodowego i żołnierza pełniącego służbę kandydacką w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny można zwolnić z zawodowej służby wojskowej lub służby kandydackiej w przypadku:

- 1) niewywiązywania się z obowiązków służbowych, potwierdzonego w opinii służbowej;
- 2) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego;
- 3) zaistnienia potrzeb Sił Zbrojnych;
- 4) prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej usunięcia z zawodowej służby wojskowej;
- 5) prawomocnego orzeczenia środków karnych w postaci pozbawienia praw publicznych lub degradacji albo wydalenia z zawodowej służby wojskowej lub zakazu wykonywania zawodu żołnierza zawodowego;
- 6) skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności (aresztu wojskowego) bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

2. Żołnierz zawodowy i żołnierz pełniący służbę kandydacką zwolniony w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny z zawodowej służby wojskowej lub służby kandydackiej pełni nadal czynną służbę wojskową na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 155. 1. Żołnierza zawodowego i żołnierza pełniącego służbę kandydacką w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny zwalnia się z zawodowej służby wojskowej lub ze służby kandydackiej decyzją wydaną przez organ uprawniony do wyznaczenia na stanowisko służbowe.

2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, doręcza się żołnierzowi zawodowemu lub żołnierzowi pełniącemu służbę kandydacką wraz z opinią służbową.

3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb zwalniania żołnierzy z zawodowej służby wojskowej i służby kandydackiej w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny. Rozporządzenie powinno w szczególności uwzględnić dwuinstancyjny tryb postępowania w tych sprawach, tryb zwalniania żołnierzy z zawodowej służby wojskowej lub służby kandydackiej, a także tryb przenoszenia do dalszego pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 156. 1. Żołnierza zawodowego i żołnierza pełniącego służbę kandydacką, który w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny poległ, zmarł lub został uznany za zmarłego albo zaginął, skreśla z ewidencji, o której mowa w art. 48 ust. 2, dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zajmował stanowisko służbowe.

2. O skreśleniu z ewidencji, o której mowa w art. 48 ust. 2, lub odnalezieniu się żołnierza zawodowego lub żołnierza pełniącego służbę kandydacką dowódca jednostki wojskowej powiadamia właściwe organy.

3. Dla żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką, którzy w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny polegli, zmarli lub zostali uznani za zmarłych albo zaginęli, prowadzi się odrębną ewidencję.

4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, organy prowadzące ewidencję, o której mowa w ust. 3, a także zakres i sposób prowadzenia tej ewidencji, z uwzględnieniem miejsca zgonu lub zaginięcia i okoliczności, w których nastąpiło to zdarzenie.

Rozdział 10

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 157—168. (pominięte).¹⁴⁶⁾

Rozdział 11

Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

Art. 169. Sprawy wszczęte, lecz niezakończone ostateczną decyzją przed dniem 1 lipca 2004 r., prowadzi się nadal według przepisów dotychczasowych.

Art. 170. 1. Żołnierze zawodowi pełniący w dniu 30 czerwca 2004 r. zawodową służbę wojskową jako:

- 1) stałą — stają się z mocy prawa żołnierzami zawodowymi pełniącymi służbę na podstawie kontraktu na pełnienie służby stałej;
- 2) kontraktową — stają się z mocy prawa żołnierzami zawodowymi pełniącymi służbę na podstawie kontraktu na pełnienie służby terminowej, nie dłużej jednak niż na okres, na jaki został zawarty dotychczasowy kontrakt.

2. Żołnierzom, o których mowa w ust. 1, nie przysługuje prawo do zasiłku, o którym mowa w art. 82, z wyjątkiem żołnierzy, którzy na podstawie dotychczasowych przepisów nie otrzymali zasiłku na zagospodarowanie.

3. Żołnierzom zawodowym, o których mowa w ust. 1 pkt 1, organy uprawnione do wyznaczenia na stanowiska służbowe wymienione w art. 44 ust. 1 i 2 doręczają decyzje o wyznaczeniu z dniem 1 lipca 2004 r. na stanowiska służbowe.

4. Żołnierzy zawodowych, w stosunku do których decyzje o wyznaczeniu na stanowiska służbowe stały się ostateczne, uznaje się za żołnierzy, którzy z dniem 1 lipca 2004 r. objęli stanowiska służbowe, na które zostali wyznaczeni.

Art. 171. (pominięty).¹⁴⁶⁾

Art. 172. 1. Żołnierza zawodowego, który w dniu 30 czerwca 2004 r. spełniał określone w dotychczasowych przepisach wymagania do zajmowania stanowiska służbowego o określonym stopniu etatowym, uważa się za spełniającego warunki do wyznaczenia na to samo lub równorzędne stanowisko służbowe.

2. Żołnierza zawodowego posiadającego tytuł oficera dyplomowanego traktuje się jako żołnierza posiadającego tytuł równorzędny tytułowi zawodowemu magistra.

3. Absolwentów wyższych szkół wojskowych, którzy rozpoczęli studia przed dniem 1 lipca 2004 r., w przypadku gdy obowiązujący w tych szkołach program nauczania nie przewidywał uzyskania przez nich tytułu zawodowego magistra (równorzędnego), mianuje się na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki) i wyznacza na stanowiska służbowe pomimo niespełniania wymogów w zakresie wykształcenia.

4. Absolwentów Wojskowego Liceum Muzycznego, którzy ukończą to liceum po dniu 1 lipca 2004 r., mianuje się na stopień wojskowy kaprała (mata), z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Absolwenci, o których mowa w ust. 4, którzy posiadają wyższy stopień wojskowy od stopnia kaprała (mata), kończą Wojskowe Liceum Muzyczne w stopniu, jaki posiadają.

Art. 173. (pominięty).¹⁴⁶⁾

Art. 174. 1. Żołnierz zawodowy przeniesiony na podstawie ustawy, o której mowa w art. 189:

- 1) do rezerwy kadrowej — pozostaje nadal w tej rezerwie, nie dłużej jednak niż do końca okresu, na jaki został do niej przeniesiony;
- 2) w stan nieczynny — pozostaje nadal w tym stanie, nie dłużej jednak niż do końca okresu, na jaki został do niego przeniesiony;
- 3) do dyspozycji — pozostaje nadal w dyspozycji, nie dłużej jednak niż do końca okresu, na jaki został do niej przeniesiony, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Żołnierzy zawodowych, o których mowa w ust. 1, jeżeli nie zostali wyznaczeni na stanowiska służbowe po upływie odpowiedniego okresu, o którym mowa w ust. 1, zwalnia się z zawodowej służby wojskowej z dniem upływu tego okresu.

3. Jeżeli żołnierz zawodowy pozostaje w dyspozycji, o której mowa w ust. 1 pkt 3, dłużej niż dwanaście miesięcy, jego zwolnienie z zawodowej służby wojskowej następuje z mocy prawa z dniem 31 lipca 2004 r.

¹⁴⁶⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu.

Art. 175. 1. Przepisu art. 31 nie stosuje się do żołnierza zawodowego pełniącego w dniu 1 lipca 2004 r. zawodową służbę wojskową, posiadającego niższy stopień wojskowy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, które zajmuje.

2. Żołnierz zawodowy, o którym mowa w ust. 1, będący oficerem — w terminie do dnia 31 grudnia 2007 r., a będący podoficerem — w terminie do dnia 31 grudnia 2010 r. może być:

- 1) mianowany do stopnia wojskowego odpowiadającego stopniowi etatowemu zajmowanego stanowiska służbowego, z zastrzeżeniem ust. 3;
- 2) wyznaczony, za jego zgodą, na stanowisko o stopniu etatowym odpowiadającym posiadanemu przez żołnierza stopniowi wojskowemu.

3. W przypadku gdy różnica między posiadanym przez żołnierza zawodowego stopniem wojskowym a stopniem etatowym stanowiska służbowego, które zajmuje, jest większa niż jeden stopień, wówczas mianowanie żołnierza zawodowego może nastąpić nie częściej niż raz w roku, pod warunkiem posiadania przez niego pozytywnej opinii specjalnej wydanej na tę okoliczność.

4. (uchylony).¹⁴⁷⁾

Art. 176. 1.¹⁴⁸⁾ Żołnierz zawodowy będący podoficerem zawodowym albo szeregowym zawodowym posiadający wyższy stopień wojskowy od stopnia etatowego zajmowanego stanowiska służbowego w terminie do dnia 31 grudnia 2015 r. może być:

- 1) wyznaczony na stanowisko służbowe o stopniu etatowym odpowiadającym posiadanemu przez niego stopniowi wojskowemu;
- 2) wyznaczony na inne stanowisko służbowe o stopniu etatowym równym lub wyższym od zajmowanego dotychczas stanowiska służbowego;
- 3) z uwagi na potrzeby Sił Zbrojnych wyznaczony za jego pisemną zgodą, na stanowisko służbowe zaszeregowane do niższego stopnia etatowego niż posiadany przez niego stopień wojskowy.

2. Po upływie okresów wymienionych w ust. 1 żołnierz zawodowy może nadal pełnić zawodową służbę wojskową na dotychczas zajmowanym stanowisku służbowym, po wyrażeniu na piśmie zgody na pełnienie służby na stanowisku służbowym zaszeregowanym do niższego niż posiadany przez tego żołnierza stopień wojskowy.

3.¹⁴⁹⁾ Do żołnierzy zawodowych, o których mowa w ust. 1, nie ma zastosowania przepis art. 41 ust. 2.

¹⁴⁷⁾ Przez art. 1 pkt 70 ustawy, o której mowa w odnośniku 15; wszedł w życie z dniem 10 października 2007 r.

¹⁴⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 67 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁴⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 67 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 177. 1. Żołnierz zawodowy pełniący zawodową służbę wojskową w dniu 1 lipca 2004 r., którego stanowisko służbowe zostało zaszeregowane do stanowiska służbowego w korpusie szeregowych zawodowych, może pełnić służbę, po złożeniu pisemnej zgody, na zmienionym stanowisku, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2010 r.

2. Do żołnierzy, o których mowa w ust. 1, przepisy art. 176 stosuje się odpowiednio.

Art. 178. 1. Żołnierze zawodowi, którzy nie zostali wyznaczeni z dniem 1 lipca 2004 r. na stanowiska służbowe, do czasu objęcia stanowiska służbowego, oraz żołnierze pozostający w tym dniu w dyspozycji właściwego organu, w rezerwie kadrowej i w stanie nieczynnym z prawem do uposażenia, otrzymują od tego dnia uposażenie zasadnicze, wraz z dodatkami o charakterze stałym, należne za miesiąc czerwiec 2004 r., zwaloryzowane średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej ustalonym w ustawie budżetowej na dany rok.

2. Żołnierzom zawodowym, którzy od dnia 1 lipca 2004 r. po raz pierwszy objęli stanowiska służbowe na zasadach określonych w niniejszej ustawie, których uposażenie zasadnicze, wraz z dodatkami o charakterze stałym, za miesiąc lipiec 2004 r., ustalone według zasad określonych w niniejszej ustawie, będzie niższe od uposażenia otrzymanego za miesiąc czerwiec 2004 r., zwaloryzowanego wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej ustalonym w ustawie budżetowej na 2004 r., do czasu uzyskania wyższego uposażenia na tym stanowisku wypłać się dodatek wyrównawczy w wysokości różnicy między porównywanymi uposażeniami.

Art. 179. 1. Żołnierzom zawodowym posiadającym stopnie wojskowe starszego plutonowego (starszego bosmanmata), sierżanta sztabowego (bosmana sztabowego), starszego sierżanta sztabowego (starszego bosmana sztabowego), młodszego chorążego sztabowego (młodszego chorążego sztabowego marynarki) i chorążego sztabowego (chorążego sztabowego marynarki), jeżeli nie zostali mianowani na wyższy stopień wojskowy, zachowuje się posiadane stopnie dożywotnio.

2. Przepisy art. 176 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 180. 1. Żołnierze rezerwy wchodzący w skład korpusu chorążych z mocy prawa wchodzą w skład korpusu podoficerów. Z dniem 1 lipca 2004 r. chorążych rezerwy można wyznaczać na stanowiska służbowe przewidziane w etatach jednostek wojskowych dla podoficerów, a w przypadkach uzasadnionych potrzebami Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na stanowiska przewidziane dla oficerów młodszych.

2. Żołnierzom rezerwy posiadającym stopnie wojskowe starszego plutonowego (starszego bosmanmata), sierżanta sztabowego (bosmana sztabowego), starszego sierżanta sztabowego (starszego bosmana sztabowego), młodszego chorążego sztabowego (młodszego chorążego sztabowego marynarki) i chorążego sztabowego (chorążego sztabowego marynarki), jeżeli nie zostali mianowani na wyższy stopień wojskowy, zachowuje się posiadane stopnie dożywotnio.

3. W przypadku powołania żołnierzy rezerwy, o których mowa w ust. 2, do czynnej służby wojskowej występują oni w oznaczeniu następującego stopnia wojskowego i są traktowani jak żołnierze posiadający taki stopień w zakresie wszelkich uprawnień i obowiązków:

- 1) starszy plutonowy (starszy bosmanmat) — plutonowego (bosmanmata);
- 2) sierżant sztabowy (bosman sztabowy) i starszy sierżant sztabowy (starszy bosman sztabowy) — starszego sierżanta (starszego bosmana);
- 3) młodszy chorąży sztabowy (młodszy chorąży sztabowy marynarki) i chorąży sztabowy (chorąży sztabowy marynarki) — starszego chorążego (starszego chorążego marynarki).

Art. 181. Żołnierze zawodowi, którzy w dniu 30 czerwca 2004 r. korzystali z uprawnień do dodatkowej powierzchni mieszkalnej osobnej kwatery stałej z tytułu zajmowanego stanowiska służbowego lub posiadanego stopnia wojskowego, zachowują prawo do tej powierzchni i innych świadczeń przysługujących z tego tytułu bezterminowo.

Art. 182. 1. Żołnierza odbywającego na podstawie ustawy, o której mowa w art. 158, zasadniczą służbę wojskową lub nadterminową zasadniczą służbę wojskową można wyznaczyć na stanowisko przewidziane dla szeregowych zawodowych.

2. Wyznaczenie, o którym mowa w ust. 1, nie wiąże się z mianowaniem na stopień wojskowy starszego szeregowego (starszego marynarza) oraz z nabyciem prawa do uposażenia żołnierza zawodowego.

Art. 183. (pominięty).¹⁴⁶⁾

Art. 184. Do zawodowej służby wojskowej w okresie do dnia 31 grudnia 2010 r. może być powołany w korpusie:

- 1) oficerów zawodowych — żołnierz rezerwy posiadający tytuł zawodowy magistra (równorzędny), który odbył szkolenie wojskowe i zdał egzamin na oficera, jeżeli posiada kwalifikacje przydatne w korpusie oficerów zawodowych, po mianowaniu na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki);

2) podoficerów zawodowych — podoficer nadterminowej zasadniczej służby wojskowej posiadający świadectwo dojrzałości, jeżeli posiada kwalifikacje przydatne w korpusie podoficerów zawodowych;

3) szeregowych zawodowych — osoba, która ukończyła co najmniej zasadniczą szkołę zawodową, jeżeli posiada kwalifikacje przydatne w korpusie szeregowych zawodowych.

Art. 185. (pominięty).¹⁴⁶⁾

Art. 186. Dla celów ustalania przeciętnego uposażenia, o którym mowa w art. 71 ust. 2, przyjmuje się również uposażenie żołnierzy odbywających nadterminową zasadniczą służbę wojskową.

Art. 187. W razie uchylecia prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe, wymierzonej przed dniem 1 lipca 2004 r., ukaranemu żołnierzowi wypłaca się utraconą wskutek kary dyscyplinarnej część uposażenia należnego na wyższym stanowisku, według stawek obowiązujących w dniu uprawomocnienia się orzeczenia, wraz z odsetkami ustawowymi.

Art. 188. (pominięty).¹⁴⁶⁾

Art. 189. Traci moc ustawa z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 1997 r. Nr 10, poz. 55, Nr 28, poz. 153, Nr 106, poz. 678, Nr 107, poz. 688, Nr 117, poz. 753, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 162, poz. 1117, z 1999 r. Nr 1, poz. 7, z 2001 r. Nr 85, poz. 925 i Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 141, poz. 1184, Nr 200, poz. 1687 i Nr 240, poz. 2052 oraz z 2003 r. Nr 45, poz. 391).

Art. 190. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2004 r., z wyjątkiem art. 4 ust. 4–6, art. 78 ust. 4, art. 170 ust. 3, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia¹⁵⁰⁾.

¹⁵⁰⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 20 października 2003 r.